

FINSPÅNG

Delårsrapport - tertiäl 2 2019

PRELIMINÄR VERSION

2019-09-24

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Viktiga händelser och framtiden	3
Förkortad finansiell analys	3
Avstämning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning.....	6
Avstämning av verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.....	6
Koncernen i korthet.....	7
Resultaträkning kommunen	8
Balansräkning kommunen.....	8
Kassaflödesanalys kommunen	9
Resultaträkningens noter.....	10
Balansräkningens noter	12
Sjukfrånvaron.....	19
Investeringsredovisning.....	20
Redovisningsprinciper	21
Styrkortsredovisning.....	24

Förvaltningsberättelse

Viktiga händelser och framtiden

Prognosen i samband med delårsrapporten visar på ett ekonomiskt resultat på -13 miljoner kronor för 2019. Resultatet i augusti blev 21 mkr lägre än vid samma period föregående år, vilket visar att det prognostiserade underskottet för helåret är realistiskt. Verksamheternas underskott i prognosen är -46 mkr. Att resultatet i prognosen trots allt slutar på -13 mkr beror på ökade skatteintäkter, försenade investeringar, förbättrade räntevillkor på kommunens lån och centrala medel som inte har fördelats till sektorerna. I budgeten för 2019 finns effektiviseringar på 40 mkr som inte har kunnat realiserats på så kort tid. En anpassning av budgetramarna på 40 mkr motsvarar en minskning av personalen med 80 heltidstjänster med helårseffekt.

Målen i styrkortet innehåller ofta flera olika parametrar vilket gör det svårt att fullt ut nå det förväntade resultatet. Sammantaget bedöms dock verksamheten hålla en tillräckligt god kvalitet utan akuta kvalitetsbrister. De nationella proven i årskurs 3 och meritvärdet i årskurs 6 visar på högre resultat än tidigare men samtliga klasser i årskurs 9 presterade sämre än det förväntade medelvärdet (SALSA) för kommunen.

En hög andel av gymnasieeleverna på högskoleförberedande program uppnår högskolebehörighet.

Sjukfrånvaron har fortsatt att öka trots insatta åtgärder. Arbetet med en utökad grundbemanning förväntas i förlängningen ge en effekt i minskad sjukfrånvaro. De två mål i styrkortet som avser kommunens ekonomi visar ej godkänt och varning.

I övrigt kan det konstateras att befolkningen fortsätter öka vilket ställer krav på investeringar, både i verksamhetslokaler och i bostäder. Befolkningsökningen är i grunden positivt, men de kommande åren kommer det ställas stora krav på såväl finansiering som på organisationens kapacitet. Finspångs vision om att vara 30 000 invånare år 2035 gör detta till en av kommunens stora utmaningar. Den andra stora utmaningen rör ekonomi. Kalkylen för de kommande åren visar på behov av anpassningar av verksamheterna, även om det i dagsläget är osäkert på vilket sätt detta ska ske. Att kombinera tillväxtarbetet med ekonomisk anpassning kommer därför ställa stora krav på en effektiv och innovativ organisation. I detta avseende behöver digitaliseringens möjligheter tas tillvara på ett bättre sätt än vad som hittills skett.

Enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL) går den ekonomiskt starka perioden för kommunsektorn mot sitt slut, samtidigt som utmaningarna ökar till följd av den demografiska utvecklingen. Kommunerna står inför stora krav på omställningar de kommande åren, inte minst till följd av att det kommer att råda brist på arbetskraft. Det blir allt fler barn, unga och äldre vilket gör att behoven av skola, vård och omsorg ökar. Hittills har utmaningarna delvis kunnat hanteras genom intäktsökning från främst skatter. Intäkterna har gynnats av högkonjunkturen som bedöms att gå mot sitt slut under 2020. Framöver kommer arbetskraften inte att räcka till och skatteintäkterna kommer att öka betydligt långsammare än behovet av välfärd.

Förkortad finansiell analys

Den förkortade finansiella analysen är en sammanfattning av kommunens finansiella ställning och utveckling under perioden 2017-2019. Den bygger på samman finansiella analysmodell som används i den fördjupade analysen i årsbokslutet utifrån perspektiven resultat/kapacitet och risk/kontroll.

Resultat och kapacitet			
			Prognos
Finansiella nyckeltal 2017-2019	2017	2018	2019
Nettokostnadsandel inkl finansnetto (%)	98,2	98,3	101,0
Årets resultat, mkr	22,9	22,5	-12,7
Resultat/skatteintäkter o generella statsbidrag (%)	1,8	1,7	-0,9
Självfinansieringsgrad av nettoinv (%)	100	100	67
Soliditet (%)	27	28	27

Kommunens prognos för 2019 pekar i augusti månad mot ett underskott på 12,7 mkr. Prognosen är en negativ avvikelse mot budget på 25,7 mkr. Prognosen har försämrats med ytterligare 4 mkr sedan föregående prognostillfälle i maj.

Prognosens nettokostnader uppgår till 101 procent av skatteintäkterna, utjämningsbidrag och finansnetto. Det är en ökning med 2,7 procent jämfört med 2018. Verksamhetens nettokostnader är högre jämfört med föregående år, vilket beror på ökade kostnader i verksamheten och minskade statsbidrag. Redovisas en nettokostnadsandel över 100 procent har kommunen en negativ balans mellan löpande kostnader och intäkter och därmed ett underskott i resultatet.

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen själv kunnat finansiera samtliga investeringar. I prognosen för 2019 är självfinansieringsgraden 67 procent vilket beror på att den löpande verksamheten visar underskott och därför inte bidrar till finansieringen som budgeterat. Prognosen för årets investeringar påverkar även finansieringsgraden då den är 20 mkr högre än budgeterat.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsberedskap, det vill säga hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har desto lägre är skuldsättningsgraden. Viktigt för en god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre tid inte försvagas utan bibehålls eller utvecklas positivt.

I prognosen minskar soliditeten med 1 procent till 27 procent, det beror främst på det prognostiserade underskottet.

Risk-kontroll					
					Prognos
Finansiella nyckeltal 2015-2019	2015	2016	2017	2018	2019
Kassalikviditet (%)	126	113	101	101	112
Finansiella nettotillgångar, mkr	-324	-275	-279	-239	-215
Borgensåtagande, mkr	25	21	20	19	3
Budgetavvikelse årets resultat, mkr		56,0	10,4	9,9	-26
Balanskravet uppfyllt	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och är ett riskområde för kommunens finansiella styrka, eftersom den berör den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet visar på god finansiell styrka och därmed låg potentiell risk. Ett mått som mäter som mäter likviditeten eller betalningsförmågan på kort sikt är kassalikviditeten. Om måttet är över 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. En bra nivå för kommunen brukar vara mellan 70-80 procent. Kommunens kassalikviditet är mycket god.

Kommunens borgensåtaganden har minskat med 13 mkr sedan föregående år vilket är bra då det minskar kommunens ekonomiska risker.

För kommunen totalt är den negativa budgetavvikelsen 25,7 mkr. Ser man till verksamheterna så är den negativa budgetavvikelsen 46,2 mkr. Det är sektorerna social omsorg, vård och omsorg och utbildning som står för de större avvikelserna. De negativa prognoserna har varit kända sedan första prognostillfället men de har ökat för varje prognostillfälle. Undantaget är sektor utbildning som har en förbättring i sin senaste prognos.

Balanskravet kan inte sägas vara uppfyllt med ett negativt resultat i prognosen för 2019. Det kommer innebära stora utmaningar att få en ekonomi i balans och att hämta tillbaka eventuellt underskott de kommande åren.

Avstämning av balanskravet

I kommunallagen 8 kap 1 § stadgas att en kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Exakt vad god ekonomisk hushållning innebär varierar från organisation till organisation. Finspångs kommuns prognostiserade underskott innebär att kommunen inte klarar balanskravet 2019.

tkr	2015	2016	2017	2018	Prognos 2019
Resultat	4 062	75 988	22 893	22 468	-12 969
Realisationsvinster	-775	-15 459	-2 453	-5 299	0
Realiserat resultat pensionsfonden	-515	0	0	-8 519	0
Realisationsförluster	100	0	0	0	0
Värdereglering värdepapper	0	0	0	298	-529
Ändrad diskonteringsränta	0	0	0	0	0
ÅR efter balanskravsjusteringar	2 872	60 529	20 440	8 948	-13 498
Överfört från tidigare år	-472	0	0	0	0
Balanskravsresultat	2 400	60 529	20 440	8 948	-13 498
Upplösning pensionsreserv	3 330	0	-466	0	0
lanspråkstagna markeringar				-592	0
Resultat efter synnerliga skäl	5 730	60 529	19 974	8 356	-13 498

Avstämning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmål nås. De finansiella målen som kommunfullmäktige fastslagit i dokumentet Riktlinjer för god ekonomisk hushållning är styrande för vad kommunen långsiktigt vill uppnå i frågan om förmögenhetsutveckling, verksamhetens omfattning och finansiering.

Verksamhetsmålen skapar förutsättning för ett effektivt resursutnyttjande av kommunens medel. I verksamhetsmålen bör det därför finnas ett tydligt samband mellan resurser, prestation och effekter. Kommunfullmäktige kan i samband med budgetbeslut fatta beslut om avsteg från målen i dokumentet Riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För 2019 beslutade kommunfullmäktige att målnivån för årets resultat i förhållande till skatter och statsbidrag ska vara 1 procent för att ge utrymme för särskilda satsningar.

Finansiella mål	Resultat	Måluppfyllelse
Årets resultat (före balanskravsutredningen) ska årligen uppgå till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. I strategisk plan för 2019 är målet sänkt till en procent.	Årets resultat enligt prognosen uppgår till -1 procent av skatteintäkter och statsbidrag.	Målet är inte uppfyllt.
Eget kapital ska inflationssäkras.	Årets resultat enligt prognosen uppgår till -2,3 procent av eget kapital. Inflationen (KPI) ligger i augusti 2019 på 1,4 procent.	Målet är inte uppfyllt.
Soliditeten enligt blandmodellen ska öka eller hålls oförändrad. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen ska vara större än noll.	Soliditeten enligt blandmodellen beräknas minska med 1 procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen är 6 procent.	Målet är delvis uppfyllt.
Verksamhetens nettokostnaden ska inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.	Verksamhetens nettokostnader ökar enligt prognosen med 5,4 procent. Skatteintäkter och statsbidrag beräknas öka med 3,2 procent.	Målet är inte uppfyllt.
Investeringar bör finansieras med egna medel. Endast stora och långsiktiga investeringar eller investeringar som innebär lägre eller lika driftkostnader kan lånefinansieras.	Årets investeringsutgifter beräknas uppgå till 90 mkr. Försäljning av anläggningstillgångar beräknas uppgå till 5 mkr, vilket ger nettoinvesteringar på 85 mkr. De internt tillförda medlen beräknas uppgå till 57 mkr.	Målet är inte uppfyllt.
Skattesatsen ska vara oförändrad.	Skattesatsen är oförändrad.	Målet är uppfyllt.

Avstämning av verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Avstämning av verksamhetsmålen görs i styrkortsredovisningen.

Koncernen i korthet

Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB (moderbolag)

Moderbolaget prognostiserar ett underskott på 1 mkr vilket är 0,5 mkr mer än budgeterat. Avvikelsen mot budget beror på att de administrativa kostnaderna ökar under året, då Vd:s tjänst utökas till en halvtidstjänst. Hyresintäkter för innevarande år blir lägre än föregående år då en del lokaler varit tomma del av året. Kostnader för fastighetsskötsel blir något högre, eftersom det är dags för obligatoriska ventilationskontroller, vilket inte sker årligen.

Vallonbygden

Prognosen för helåret 2019 visar ett överskott på 9-10 mkr för hela bolaget.

Affärsområde 2 förvaltade fastigheter beräknas redovisa ett underskott på 3-3,5 mkr.

Finspångs Tekniska Verk AB

Bolagets prognos för 2019 visar på ett överskott på 13 mkr, vilket är 0,9 mkr bättre än budgeterat.

Finspångs Stadsnät Finet AB

Bolaget redovisar efter augusti månad ett underskott före skatt på 1,5 mkr. Det beror på förseningar i fiberanslutning av fastigheter. Under hösten kommer flera stora fiberprojekt att avslutas och kan då faktureras vilket gör att årets prognos hamnar på 0,2 mkr i överskott. Överskottet kommer via bokslutsdisposition att reserveras.

Resultaträkning kommunen

Belopp i tkr		Enligt AR 2018	Justering 2018	Justerad AR 2018	Delårsresultat 2018-08-31	Delårsresultat 2019-08-31	Årsbudget 2 019	Årsprognos 2 019	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	Not 1	305 439	0	305 439	205 706	177 099	235 643	239 638	3 995
Verksamhetens kostnader	Not 1	-1 517 235	0	-1 517 235	-999 271	-1 017 057	-1 477 483	-1 520 445	-42 962
Avskrivningar	Not 2	-57 745	0	-57 745	-36 207	-34 596	-61 613	-57 363	4 250
Verksamhetens nettokostnader		-1 269 541	0	-1 269 541	-829 771	-874 554	-1 303 453	-1 338 170	-34 717
Skatteintäkter	Not 3	989 347	0	989 347	659 775	681 358	1 017 839	1 021 563	3 724
Kommunalekonomisk utjämning	Not 4	273 296	0	273 296	182 385	194 104	282 408	290 767	8 359
Välfärdsmiljarderna		21 854	0	21 854	14 569	9 178	21 219	13 767	-7 452
Finansiella intäkter	Not 5	32 742	0	32 742	21 842	18 368	26 573	23 225	-3 348
Finansiella kostnader	Not 6	-25 230	-422	-25 652	-16 458	-17 080	-31 866	-24 121	7 745
Redovisat resultat		22 468	-423	22 046	32 341	11 374	12 720	-12 969	-25 689
Årets resultat		22 468	-423	22 046	32 341	11 374	12 720	-12 969	

Balansräkning kommunen

Belopp i tkr		Bokslut 2018-12-31	Justering UB-IB	IB 2019-01-01	Delårsrapport 2019-08-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	Not 7	1 316	0	1 316	3 106
Materiella anläggningstillgångar					
Fastigheter och anläggningar	Not 8	775 578	0	775 578	795 484
Maskiner och inventarier		61 217	0	61 217	59 990
Pågående nyanläggningar		63 807	0	63 807	27 264
Summa materiella anläggningstillgångar		900 602	0	900 602	882 738
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 9	11 760	0	11 760	11 387
Finansiella anläggningstillgångar	Not 10	914 486	-11 180	903 306	924 806
Omsättningstillgångar					
Förråd	Not 11	478	0	478	316
Övriga omsättningstillgångar		3 000	0	3 000	3 000
Fordringar	Not 12	102 385	0	102 385	95 235
Kortfristiga placeringar	Not 13	52 025	108	52 133	66 306
Kassa och bank		113 996	0	113 996	111 255
Summa omsättningstillgångar		271 884	108	271 992	276 112
Summa tillgångar		2 100 048	-11 072	2 088 976	2 098 149
Årets-/delårsresultat	Not 14	22 468	-423	22 045	11 374
Eget kapital	Not 14	568 971	-10 649	558 322	580 367
Summa eget kapital		591 439	-11 072	580 367	591 741
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	Not 15	75 637	0	75 637	82 853
Övriga avsättningar	Not 16	7 918	0	7 918	7 170
Summa avsättningar		83 555	0	83 555	90 023
Skulder					
Långfristiga skulder		1 159 761	0	1 159 761	1 173 761
Kortfristiga skulder	Not 17	265 293	0	265 293	242 624
Summa skulder		1 425 054	0	1 425 054	1 416 385
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		2 100 048	-11 072	2 088 976	2 098 149
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	Not 18	444 056	0	444 056	438 215
Borgensförbindelser	Not 19	18 929	0	18 929	3 172

Kassaflödesanalys kommunen

Belopp i tkr		Delårsrapport 2018-08-31	Delårsrapport 2019-08-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		32 441	11 374
Justering	Not 20	42 464	41 438
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		74 905	52 812
Ökning/minskning varulager		-4	162
Ökning/minskning övriga omsättningstillgångar		1 842	0
Ökning/minskning fordringar		-4 596	-14 173
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		-5 784	-22 669
Ökning/minskning skulder		-33 679	-22 669
Förändring av rörelsekapital		-42 221	-29 530
Kassaflöde från den löpande verksamheten		32 684	23 282
Investering i materiella tillgångar		-24 445	-18 556
Försäljning av materiella tillgångar		0	33
Investering i finansiella tillgångar		0	0
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-24 445	-18 523
Ökning av långa fordringar		-30 000	-45 000
Minskning av långa fordringar		16 375	23 500
Amortering av skuld		0	0
Ökning av långfristiga skulder		0	14 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-13 625	-7 500
Förändring av likvida medel		-5 386	-2 741
Likvida medel vid årets början		115 845	113 996
Likvida medel vid periodens slut		110 459	111 255

Resultaträkningens noter

180831 190831

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Kommunen - Verksamhetens intäkter

Nämndrelaterade intäkter	424 808	564 631
Reavinst	0	0
Avgår interna intäkter	-219 101	-387 532
Summa	205 706	177 099

Kommunen - Verksamhetens kostnader

Nämndrelaterade kostnader	-1 169 182	-1 222 413
Avgår interna kostnader	219 101	387 532
Avgår avskrivningar	36 207	34 596
Pensionsutbetalning (individuell del)	-21 926	-22 560
Löneskatt (individuell del)	-5 319	-5 473
Avgår/tillkommer övriga verksamhetskostnader	-58 152	-46 236
Summa	-999 271	-874 554

Räkenskapsrevision 180831 190831

Total kostnad för räkenskapsrevision	128	108
Summa	128	108

Kostnaden för räkenskapsrevision avser kostnaden för granskning av bokföring, delårsbokslut samt årsredovisning för räkenskapsår 2018. Den totala kostnaden för revision uppgår till 0,5 mkr varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 0,3 mkr.

Budgetramarnas förändring 2019

Driframar	Anslag		Budget
	2019	Ram-justering	2019
Kommunfullmäktige	-4 459	520	-3 939
Överförmyndaren	-2 412	-19	-2 431
Revision	-1 207	0	-1 207
Valnämnd	-694	0	-694
Bygg- och miljönämnden	-128	0	-128
Kommunstyrelsen	-5 496	-270	-5 766
Ledningsstaben	-114 700	-183	-114 883
Sektor samhällsbyggnad	-75 896	-1 498	-77 394
Sektor utbildning	-533 858	-7 871	-541 729
Sektor social omsorg	-225 630	-4 582	-230 212
Sektor vård och omsorg	-288 807	-2 889	-291 696
Kommungemensamma kostnader	-43 090	25 948	-17 142
Finansenheten	1 309 597	-9 656	1 299 941
varav ombudgeteringar från eget kapital	0	0	
Summa	13 220	-500	12 720

Under perioden ramjusterades budgetmedel från kommungemensamma kostnader till sektorerna utifrån utfallet av 2019 års lönerevision. Beslut om sänkt internränta till 2% har reglerats mellan sektorerna och finansenheten med 10 mkr.

NOT 2 AVSKRIVNINGAR	180831	190831
Utgörs av planenliga avskrivningar, som beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden.		
Avskrivningar enligt plan	36 207	34 596
Nedskrivningar	0	0
Summa	36 207	34 596

NOT 3 KOMMUNALSKATTEINTÄKTER

Preliminära skatteintäkter	662 542	687 690
Slutavräkning föregående år	-2 780	947
Preliminär slutavräkning	14	-7 279
Summa	659 776	681 358

NOT 4 KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING

Fastighetsavgift	30 495	32 018
Inkomstutjämningsbidrag	132 719	139 012
Regleringsbidrag/avgift	2 256	10 162
Bidrag LSS-utjämning	2 864	7 777
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	11 718	4 877
Tillf kommunstöd ensamkommande unga	831	258
Tillf statsbidr extratjänster	1 500	0
Välfärdsmiljarderna	14 569	9 178
Summa	196 954	203 282

NOT 5 FINANSIELLA INTÄKTER

Ränta, rörliga medel	761	369
Ränta, internt utlämnade lån	12 902	12 852
Utdelning aktier	271	115
Utdelning Kommuninvest	3 564	2 205
Ränteintäkter derivat	0	0
Reavinst förs finansiell omställgång	4 344	2 827
Summa	21 842	18 368

NOT 6 FINANSIELLA KOSTNADER

Ränta på lån	4 705	5 145
Ränta pensionsskuld	957	2 128
Räntekostnader derivat	10 688	9 569
Övriga räntekostnader	108	238
Summa	16 458	17 080

Balansräkningens noter

	181231	190831
NOT 7 IMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Ingående anskaffningsvärde	4 237	4 237
Årets nyanskaffningar	0	2 268
Utgående anskaffningsvärde	4 237	6 505
Akkumulerade avskrivningar	-2 127	-2 921
Årets avskrivningar	-794	-478
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 921	-3 399
Summa	1 316	3 106
Avskrivningstider (genomsnittliga)	4	9
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga immateriella tillgångar.</i>		
<i>Se upplysningar om redovisningsprinciper.</i>		
NOT 8 FASTIGHETER & ANLÄGGNINGAR		
MASKINER & INVENTARIER	181231	190831
Markreserv		
Ingående anskaffningsvärde	13 258	13 114
Årets nyanskaffningar	0	0
Årets försäljningar/utrangeringar	-16	0
Årets fsg ack avsk	0	0
Årets avskrivningar	-128	-12
Utgående restvärde	13 114	13 102
Verksamhetsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	1 086 585	1 087 882
Årets nyanskaffningar	12 832	43 745
Årets försäljningar/utrangeringar	-11 535	-216
Utgående anskaffningsvärde	1 087 882	1 131 411
Ingående ackumulerade avskrivningar	-441 296	-469 816
Årets avskrivningar	-33 162	-23 830
Årets försäljningar/utrangeringar	4 642	216
Utgående ackumulerade avskrivningar	-469 816	-493 430
Utgående restvärde	618 066	637 981
Publika fastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	94 069	116 280
Årets nyanskaffningar	22 211	2 664
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets omklassificeringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	116 280	118 944
Ingående ackumulerade avskrivningar	-46 962	-49 800
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-2 839	-2 094
Utgående ackumulerade avskrivningar	-49 800	-51 894
Utgående restvärde	66 480	67 050

Fastigheter för annan verksamhet	181231	190831
Ingående anskaffningsvärde	59 350	56 974
Årets nyanskaffningar	3 850	1 389
Årets försäljningar/utrangeringar	-6 226	-33
Utgående anskaffningsvärde	56 974	58 330
Ackumulerade avskrivningar	-14 271	-14 489
Årets avskrivningar	-1 605	-1 079
Årets försäljningar/utrangeringar	1 387	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 489	-15 568
Utgående restvärde	42 485	42 762

Övriga fastigheter

Ingående anskaffningsvärde	32 437	44 708
Årets försäljningar/utrangeringar	-156	0
Årets nyanskaffningar	12 427	256
Årets omklassificeringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	44 708	44 964
Ackumulerade avskrivningar	-7 756	-9 274
Årets försäljningar/utrangeringar	16	0
Årets omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 534	-1 100
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9 274	-10 374
Utgående restvärde	35 434	34 590
Avskrivningstider (genomsnittliga)	26	37

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar i mark, byggnader och tekniska anläggningar, se upplysningar om redovisningsprinciper.

Maskiner, fordon, inventarier

Ingående anskaffningsvärde	169 374	180 082
Årets nyanskaffningar	11 660	5 593
Årets försäljningar/utrangeringar	-952	0
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	180 082	185 675
Ingående ackumulerade avskrivningar	-110 250	-118 866
Årets avskrivningar	-9 567	-6 821
Årets försäljningar/utrangeringar	952	0
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-118 866	-125 687
Utgående restvärde	61 216	59 990
Avskrivningstider (genomsnittliga)	9	15

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner, inventarier och fordon. Se upplysningar om redovisningsprinciper.

Pågående investeringar	181231	190831
Ingående anskaffningsvärde	79 432	63 807
Årets nyanskaffningar	48 174	18 556
Årets avslutade projekt	-62 981	-55 917
Preliminära avskrivningar	-818	818
Utgående restvärde	63 807	27 265

Summa materiella anläggningstillgångar 900 602 882 740

NOT 9 BIDRAG STATLIG INFRASTRUKTUR	181231	190831
Bidrag; GC-väg Finspång Svärtinge	11 000	11 000
Uppl GC-väg Finspång Svärtinge	-1 760	-2 053
Åtgärder rv 51 Slottsvägen	3 000	3 000
Uppl GC-väg rv 51 Slottsvägen	-480	-560
Summa	11 760	11 387

NOT 10 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Aktier och andelar

Finspångs förvaltnings- och industrihus AB	8 900	8 900
Östgötatrafiken	0	0
Föreningen Folkets Hus i Finspång u p a	36	36
Kreditgarantiföreningen i Östergötland	0	0
Kommentusgruppen	2	2
Inera	42	42
Östsvenska Yrkehögskolan AB	50	50
Summa	9 030	9 030

Medlemsinsats KI	19 035	7 855
Förlagsbevis KI	4 100	4 100

Långfristiga fordringar

Kommunala bolag	868 521	903 521
HSB:s brf Majelden	13 500	0
Kommuninvest	0	0
Övriga	300	300
Summa	882 321	903 821

Summa finansiella anläggningstillgångar 914 486 924 806

NOT 11 FÖRRÅD	181231	190831
Summa	478	316

NOT 12 KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Kundfordringar	11 292	11 060
Statsbidragsfordringar	51 190	52 189
Interimsfordringar	11 489	12 862
Momsfordran	12 667	8 515
Kortfristig fordran koncernföretag	0	3 271
Övriga fordringar	15 747	7 338
Summa	102 385	95 235

NOT 13 KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	181231	Just IB 20	190831
Aktieindexfonder			
Ingående balans	5 676	5 676	6 525
Årets försäljningar	-14 202	-14 202	-578
Årets köp	15 001	15 001	2 960
Värdereglering verkligt värde	0	50	1 137
Utgående balans	6 475	6 525	10 044
Realränteobligationer			
Ingående balans	18 482	18 482	11 499
Årets försäljningar	-6 745	-6 745	0
Årets köp	0	0	0
Värdereglering verkligt värde	-238	-238	-129
Utgående balans	11 499	11 499	11 371
Företagscertifikat			
Ingående balans	5 000	5 000	5 057
Årets försäljningar	0	0	0
Årets köp	0	0	5 200
Värdereglering verkligt värde	0	57	252
Utgående balans	5 000	5 057	10 509
Obilgationer och andra värdepapper			
Ingående balans	25 000	25 000	29 050
Årets försäljningar	-18 000	-18 000	-7 627
Årets köp	22 111	22 111	12 840
Värdereglering verkligt värde	-61	-61	898
Utgående balans	29 050	29 050	35 162
Summa	52 025	52 132	67 086

NOT 14 EGET KAPITAL	181231	190831
Ingående eget kapital enl balansräkningen	568 970	591 439
Byte av redovisningsprincip för värdering av finansiella instrument		-11 072
Årets-/delårsresultat	22 468	11 374
Eget kapital efter justering	591 439	591 741

Förändring eget kapital	Årets resultat	Resultat-utjämnings-reserv	Övrigt EK	Summa eget kapital
Utgående balans enligt 2018 års årsredovisning	22 468	0	568 971	591 439
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				0
Återföring finansiella anläggningstillgångar			-11 180	-11 180
Omvärdering till verkligt värde	-423		531	108
Årets resultat			11 374	11 374
Eget kapital efter justering	22 046	0	569 696	591 741

Årets resultat med hänsyn taget till balanskravet

Årets resultat	22 468	11 374
Realisationsvinst	-5 299	0
Realisationsförlust	0	0
Realiserat resultat pensionsfond	-8 519	0
Upplösning pensionsfond	0	0
Värdereglering värdepapper	298	-529
Överfört från tidigare år	0	0
Årets resultat efter balanskravsutredning	8 948	10 845

lanspråktaga markeringar	-592	0
Årets justerade resultat mot balanskravet	8 356	10 845

varav resultatutjämningsreserv

- avsättning	10 000	10 000
--------------	---------------	---------------

varav markeringar under KS

- bostadspolitiska åtgärder	12 810	12 410
- arbetsmarknadspolitiska åtgärder	9 534	9 534
- personalpolitiska åtgärder	5 000	5 000
- uppbyggnad pensionsreserv	45 160	45 160
- försäkringsfond	1 941	1 941
- Transportenheten	2 086	2 086
- Civildförsvaret	43	43

NOT 15 AVSÄTTNINGAR TILL PENSIONER	181231	190831
Pensionsbehållning	0	0
Förmånsbestämd ålderspension	34 808	43 096
Pensionsskuld FFIA	2 109	2 032
Särskild avtalspension	15 518	12 093
Pension till efterlevande	990	989
PA-KL pensioner	5 359	6 290
Visstidspension	0	0
Andra pensionsavsättningar	2 084	2 177
Särskild löneskatt	14 767	16 176
Summa	75 637	82 853

Aktualiseringsgrad % **95** **95**

Ingående avsättning inkl löneskatt	70 434	75 637
Pensionsutbetalningar	-3 019	-1 981
Pensionsskuld FFIA	-115	-77
Nyintjänad pension	5 853	7 006
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 390	2 076
Nya efterlevandepensioner	704	158
Övriga poster	-581	-1 503
Förändring av löneskatt	1 016	1 409
Politikeravsättningar	-45	128
Summa pensionsförpliktelser och löneskatt	75 637	82 853

Samlad redovisning för kommunens pensionsmedelsförvaltning

(inkl likvida medel)

Avsättning pensioner och liknande förpliktelser	75 637	82 853
Ansvarsförbindelser	440 056	438 215
Summa	515 693	521 068

Kortfristiga placeringar, marknadsvärde	52 132	67 086
	463 561	453 982

Återlånade medel

Tillgångsslag

Realräntor	18%	17%
Nominella räntor	53%	59%
Svenska aktier	0%	7%
Globala aktier	10%	17%
Likvida medel	20%	1%

De finansiella placeringarna har följt fastställda mål enligt placeringspolicyn. Rapportering sker till kommunstyrelse varje månad.

NOT 16 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	181231	190831
Avsättning sanering c-plan Lotorp	2 900	2 900
Årets förändring sanering Lotorp	-882	-1 593
Avsättning sanering Rejmyre	5 000	5 000
Årets förändring sanering Rejmyre	-107	-144
Avsättning omställningsstöd avgående politiker	1 007	1 007
Summa	7 918	7 170

NOT 17 KORTFRISTIGA SKULDER	181231	190831
Leverantörsskulder	43 323	24 358
Förutbetalda intäkter	17 828	26 006
Övriga interimsskulder	25 116	15 324
Källskatt	14 529	15 937
Upplupen ränta	3 614	3 583
Arbetsgivaravgifter	14 219	19 620
Upplupen löneskatt	7 451	17 455
Upplupen pensionskostnad Individuell del	30 271	22 706
Övriga skulder till staten	42 501	37 391
Kortfristig skuld koncernföretag	2 838	3 296
Kortfristig del av långfristig skuld	8 589	5 633
Upplupna semesterlöner	35 292	35 292
Upplupna sociala avgifter	17 918	14 219
Okompenserad övertid	1804	1804
Summa	265 293	242 624

181231   190831

Checkräkningslimit

Kommunen	20 000	20 000
Koncernbolagen	30 000	30 000
Summa	50 000	50 000

NOT 18 PENSIONSFOPLIKTELSER EJ UPPTAGNA BLAND

SKULDER & AVSÄTTNINGAR (INKL LÖNESKATT)	181231	190831
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	491 405	444 056
Ränte- och basbeloppsuppräknig	8 847	9 578
Pensionsutbetalningar	-21 709	-14 097
Övrig post	-34 487	-1 322
Summa	444 056	438 215

NOT 19 BORGENSFÖRBINDELSER

Helägda kommunala bolag	0	0
HSB	15 749	0
Förlustansvar egna hem	148	148
Föreningar	3 032	3 024
Summa	18 929	3 172

NOT 20 JUSTERING KASSAFLÖDE

	180831	190831
Avskrivningar	36 207	34 596
Avsättningar	1 360	6 468
Reavinst	4 524	0
Upplösning infrastrukturbidrag	373	373
Övrigt	0	0
Summa	42 464	41 438

NOT 21 REDOVISNING AV OPERATIONELL LEASING

Under året har kommunens leasingkostnader uppgått till:

Bilar

Förfallotider	
- Inom ett år	5 670
- Senare än ett år men inom fem år	1 999
- Senare än fem år	-

Hyror

Förfallotider	
- Inom ett år	34 817
- Senare än ett år men inom fem år	102 091
- Senare än fem år	16 588

Övrigt

Förfallotider	
- Inom ett år	9 717
- Senare än ett år men inom fem år	14 201
- Senare än fem år	-

Sjukfrånvaron

SJUKSTATISTIK	2015	2016	2017	2018	2019-08
Sjukfrånvaro kvinnor	5,9	5,7	5,7	6,6	6,6
Sjukfrånvaro män	3,3	3,0	3,5	4,7	4,7
Sjukfrånvaro anställda yngre än 30 år	4,9	5,4	5,7	5,9	5,9
Sjukfrånvaro anställda 30-49 år	5,6	4,6	4,6	6,0	6,0
Sjukfrånvaro anställda 50 år och äldre	5,6	5,9	5,9	6,7	6,7
Total sjukfrånvaro	5,5	5,3	5,3	6,3	6,3
Långtidsfrånvaro 60 dagar eller mer	30,7	23,8	21,3	30,9	30,9
Sjukfrånvaro månadsanställda i förhållande till den totala arbetstiden	5,2	5,0	5,5	6,0	6,0
Sjukfrånvaro timanställda i förhållande till till den totala arbetstiden	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Sjukfrånvaro endast tillsvidareanställda i förhållande till deras arbetstid			5,6	6,5	6,5
Sjukfrånvaro endast månadsanställda i förhållande till deras arbetstid			4,8	6,5	6,5
Sjukfrånvaro endast timanställda i förhållande till deras arbetstid	3,3	3,2	3,9	3,4	3,4

Den totala sjukfrånvaron har sjunkit något, 6,4 procent under delåret 2019 i relation till 6,6 procent under motsvarande period 2018.

Det är kvinnornas sjukfrånvaro som minskat medan männens ökat. Männens sjukfrånvaro har i jämförelse med föregående år ökat i alla sektorer. Detta behöver utredas vidare.

Det pågår en hel del insatser för att minska sjukfrånvaron i sektorerna där ytterligare uppföljningar på enhetsnivå behöver göras för att se vilken effekt olika insatser haft.

Investeringsredovisning

Projekt (tkr)	Ombudget från 2018	Invbudget 2019	Total budget	Ingående balans	Utfall per 190831	Totalt utfall	Kvar av budget
Exploatering boende och näringsliv	25 900	10 000	35 900	-1 801	-408	-2 209	38 109
Fastighetsinvesteringar	74 600	28 500	103 100	40 142	9 932	50 074	53 026
Uppställningsplats tung trafik	0	0	0	6	-6	0	0
Gång- och cykelvägar (GC)	851	0	851	310	5	315	536
GC-väg Butbro	3 000	0	3 000	2 404	432	2 836	164
Gatunät Sjöviksområdet	750	0	750	124	0	124	626
GC-väg Butbo brodel	1 500	0	1 500	1 099	120	1 219	281
Skolskjutshållplatser	1 000	0	1 000	580	-4	576	424
GC-väg bildningen	1 000	0	1 000	0	0	0	1 000
Infrastruktur till förfogande	3 565	-1 740	1 825	0	0	0	1 825
Trygghet GC-väg mot Nyhem	250	0	250	63	80	143	107
Kollektivtrafikåtgärder	784	0	784	0	0	0	784
Busshållplats Willys	200	0	200	0	0	0	200
Strandpromenad Engelska parken	275	0	275	25	0	25	250
Anpassning busshållplats Bäverv.	1 250	0	1 250	2 435	9	2 444	-1 194
Cykelfrämjande insatser	3 000	0	3 000	59	-59	0	3 000
Slottsmuren	950	0	950	0	0	0	950
Passage rv51 Vibergarondellen	1 000	0	1 000	0	28	28	972
Omstigningsplats Vistinge	4 300	0	4 300	4 035	0	4 035	265
Personalparkering Högbj 1:2	0	0	0	587	-389	198	-198
Asfaltering 2018	2 200	0	2 200	2 167	0	2 167	33
GC-väg Kolstad	1 500	0	1 500	6	375	381	1 119
GC-väg Sjövik	0	1 750	1 750	0	0	0	1 750
GC-väg Norrmalm	0	3 000	3 000	0	62	62	2 938
GC-väg Storängsskolan	0	1 090	1 090	0	4	4	1 086
Asfaltering 2019	0	2 200	2 200	0	720	720	1 480
Renovering av Hällestadbron	0	700	700	0	0	0	700
Infrastruktur	27 375	7 000	34 375	13 899	1 378	15 276	19 099
Klimat och miljöanpassning	4 468	2 000	6 468	771	1 478	2 248	4 220
Utbyggnad stugby Arena Grosvad	2 866	0	2 866	2 571	102	2 673	193
Digitala skyltar vid infarter	750	0	750	776	123	899	-149
Bergslagstorget vintern 18/19	300	0	300	264	0	264	36
Ny vattenledning konstsnö	0	250	250	0	0	0	250
Servicehus Grosvad camping 19	0	3 000	3 000	0	0	0	3 000
Lekplatser	4 109	-3 086	1 023	994	-127	867	156
Skateboardpark	7 000	0	7 000	600	514	1 114	5 886
Offentliga miljöer till förfogande	10 200	1 050	11 250	0	0	0	11 250
Toalett Bergslagstorget	200	0	200	197	0	197	3
Konstgräsplan Lotorp	0	1 200	1 200	0	0	0	1 200
Lekplats Ö- Härstorp	0	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Leksplats Bruksparken	0	1 486	1 486	0	65	65	1 421
Lekplats Vita stan	0	2 100	2 100	0	68	68	2 032
Offentliga miljöer	25 425	7 000	32 425	5 402	745	6 147	26 278
Samhällsskydd	2 500	1 000	3 500	507	1 106	1 612	1 888
Verksamhetens investeringar	14 752	9 500	24 252	4 888	5 143	10 032	14 221
Totalsumma	175 020	65 000	240 020	63 807	19 374	83 181	156 840

SEKTOR	Ombudget från 2018	Invbudget 2019	Total budget	Ingående balans	Utfall per 190831	Totalt utfall	Kvar av budget	Prognos invproj	Avv budget/prognos
Ledningsstab	7 695	-459	7 236	4 890	2 085	6 975	261		
Samhällsbyggnad	46 627	3 763	50 390	42 427	3 735	46 162	4 228		
Social omsorg	0	50	50	0	0	0	50		
Vård och omsorg	2 325	0	2 325	1 540	506	2 046	279		
Utbildning	805	0	805	629	104	733	72		
Avslutade	57 452	3 354	60 806	49 486	6 431	55 917	4 889		
Ledningsstab	8 924	6 830	15 754	2 072	74	2 146	13 608	15 640	114
Samhällsbyggnad	107 278	48 995	156 273	11 880	11 606	23 486	132 787	157 695	-1 422
Social omsorg	0	362	362	0	0	0	362	370	-8
Vård och omsorg	787	2 580	3 367	275	368	642	2 725	3 367	0
Utbildning	579	2 879	3 458	94	895	990	2 468	3 458	0
Pågående	117 568	61 646	179 214	14 321	12 943	27 264	151 950	180 530	-1 316
Totalsumma	175 020	65 000	240 020	63 807	19 374	83 181	156 839	180 530	-1 316

Vid årets ingång fanns pågående investeringsprojekt med en budget på 175 mkr. Investeringsbudgeten för 2019 uppgår till 65 mkr enligt strategisk plan. Årets investeringsutgifter uppgår till 19 mkr. De investeringar som har färdigställts under perioden visar på lägre kostnader, däribland Lillängens förskola som var budgeterad till 40 mkr men där kostnaden blev 38 mkr.

Pågående investeringar som ännu inte har färdigställts uppgår till en 181 mkr. Prognosen vid tertial 2 visar en beräknad avvikelse med 1,3 mkr där bland annat projekt Skateboardpark och Anpassning busshållplats Bävervägen förväntas bli dyrare än beräknat. Flertalet av projekten löper under flera år, inom sektor samhällsbyggnad finns investeringsmedel avsatt för exploatering och infrastrukturprojekt om ännu inte är påbörjade eller delvis påbörjade.

Redovisningsprinciper

Delårsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). I övrigt följer kommunen god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2019 tillämpas LKBR, vilket innebär att förändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper.

Återföring av tidigare uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Tidigare år har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomisk förening om 11,2 mkr. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har dessa återförts. Detta har inte påverkat jämförelsetalen för RR 2018.

Från och med 2015 redovisas finansiella anläggningstillgångar som finansiella omsättningstillgångar enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på kommunens finansiella omsättningstillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde. Under 2018 har jämförelsetalen i RR justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med 423 tkr. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats till de ändrade redovisningsprinciperna. I not 14 framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna. För att tydliggöra effekterna av detta återfinns i årets BR och RR omräkning av jämförelsetal för 2018 samt motsvarande uppgifter för 2018 års årsredovisning.

Från och med 2019 lämnas upplysning om den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsbokslut och årsredovisning så kallad räkenskapsrevision enligt LKBR och RKR:s R18.

Från och med 2016 redovisas amorteringen av upptagna krediter hos Kommuninvest som kortfristig del av långfristig skuld istället för att ingå i långfristiga skulder.

Från och med delåret 2016 redovisas bidrag till statlig infrastruktur som en egen rad och not i balansräkningen istället för som tidigare under finansiella anläggningstillgångar.

Kommunen tillämpar RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser. Enligt rekommendationen ska avsättning göras med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. De risker och osäkerheter som oundvikligen omgärdar många händelser och förhållanden ska beaktas för att uppnå den bästa uppskattningen av avsättningens värde. Det kan i en del fall även vara nödvändigt att ta kontakt med oberoende experter för att göra relevanta bedömningar, I kommunens fall har avsättningens storlek diskuterats med Länsstyrelsen. Avsättningarna avser framtida saneringskostnader för miljöförorenade områden, dels i Lotorp dels i Rejmyre. Avsättningarna uppgår till 7,2 mkr vid andra tertialet 2019.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp i balansräkningen till anskaffningsvärdet (utgiften minus eventuella investeringsbidrag) med avdrag för avskrivningar. Som anläggningstillgång räknas en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till minst ett basbelopp och som har en livslängd på minst tre år. Samtliga immateriella anläggningstillgångar är externt förvärvade och avser licensavgifter för IT-program. Kommunen tillämpar i enlighet med RKR R4 Materiella anläggningstillgångar, komponentavskrivning sedan 2015 på investeringar med betydande komponenter som har en väsentlig skillnad i nyttjandetid. Kommunen har även inventerat befintliga anläggningstillgångar och gjort komponentindelning för tillgångar med högt redovisat värde och lång kvarvarande nyttjandetid. Bolagen som ingår i kommunkoncernen tillämpar från och med bokslutsåret 2014 BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Lånekostnader i samband med större investeringar redovisas enligt alternativregeln som innebär att lånekostnader får belasta anskaffningsvärdet då anskaffningsvärdet överstiger 1 mkr och pågår under minst ett år.

Exploateringsfastigheter redovisas från och med 2009 som omsättningstillgångar. Försäljning av exploateringsmark redovisas i resultaträkningen.

Avskrivningstider

Avskrivningstider	År
Byggnader	10-80
Maskiner, tekniska anläggningar och	5-20
Gator, vägar, parker, torg och parkeringsplatser	10-100
Programlicenser	5

Avskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar görs linjärt från tidpunkten för ibruktage efter en bedömning av nyttjandeperioden. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2015. På tillgångar i form av mark, konst och pågående projekt görs inga avskrivningar. Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Avskrivningstiderna har fastställts med utgångspunkt från teknisk och ekonomisk livslängd. Omprövning av nyttjandeperioder sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (såsom verksamhetsförändringar, teknikskiften med mera). Om ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden.

Pensioner

Pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen. Beräkningen av kommunens pensionsåtagande bygger på de förutsättningar som anges i RIPS 07. Kommunen har i boksluten 2005-2007 reserverat medel för ökade framtida pensionskostnader genom att öronmärka del av årsresultaten och redovisa detta under eget kapital.

Bidrag till statlig infrastruktur

Beslutade bidrag till statlig infrastruktur bokförs som en tillgång i balansräkningen enligt LKBR. Upplösningen av tillgången sker med årliga belopp under 25 års tid.

Hyra/leasing

Leasingavtal med en löptid om tre år eller kortare och av obetydligt värde beaktas i enlighet med RKR R5 som operationella avtal och redovisas som hyresavtal.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges kommuner och landsting (SKL)s decemberprognos enligt RKR R2 Intäkter samt SKLs augustiprognos.

Övriga intäkter

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar redovisas enligt RKR R2 Intäkter. EU- och statsbidrag redovisas enligt aktuella bidragets villkor och restriktioner. Exempelvis har överskott på driftsprojekt som löper över flera år och som är finansierade med externa medel periodiserats till nästkommande år.

Investeringsbidrag

Statliga investeringsbidrag redovisas som långfristig skuld och intäktsförs linjärt över anläggningens nyttjandeperiod enligt RKR 18:1.

Driftsredovisningen

Kapitalkostnader består dels av linjär avskrivning, det vill säga lika stora belopp varje år beräknat på objekts anskaffningsvärden, dels av internränta på det bokförda värdet med 2%.

Sociala avgifter har interdebiterats verksamheten med 38,33% i samband med löneredovisningen.

Förändringen av *semesterlöneskulden* bokförs inte vid delårsbokslutet.

Vissa av kommunens kostnader fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom *interndebitering*, exempelvis hyreskostnader, transporter, kost och lokalvård.

Styrkortsredovisning

TILLVÄXT OCH UTVECKLING (kommunen som samhällsutvecklare)

Önskat läge

Finspångs kommun ska utvecklas utifrån samhällets behov och efterfrågan i samverkan externt och internt.

Finspång ska bidra till en hållbar global utveckling

Bra

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god. Arbetet med att bidra till en hållbar global utveckling i form av framförallt ett kommunövergripande arbete med de 17 globala hållbarhetsmålen som inleddes 2018 har fortsatt med gott resultat även under 2019.

I arbetet med de 17 globala hållbarhetsmålen har under året ett flertal arbetsmöten hållits där tjänstepersoner, politiker och ledningsgrupperna från de kommunala bolagen medverkat. Arbetet har syftat till att identifiera lokala bidrag. Det vill säga vad vi som kommun kan göra för att bidra till de globala målen. Parallellt med detta har också diskuterats vilka indikatorer som kan användas för att se resultat av våra åtgärder.

Representanter från den politiska ledningen har tillsammans med tjänstepersoner varit på studiebesök i Askers kommun som är en kranskommun till Oslo. Från och med 1 januari 2020 slås Askers kommun ihop med två andra kommuner. I styrningen av den nya kommunen kommer man att använda de 17 globala målen i Agenda 2030 som ramverk. Utbytet av erfarenheter med en kommun som kommit långt i arbetet med Agenda 2030 var mycket inspirerande och besöket lade grunden för ett fortsatt samarbete inom hållbarhetsfrågor.

Finspångs kommun antogs som en av 90 organisationer till det tvååriga nationella utbildningsprogrammet Glokala Sverige. I utbildningsprojektet, som drivs av FN-förbundet i samverkan med Sveriges kommuner och landsting (SKL), kommer politiker och tjänstepersoner att få utbildning i vad Agenda 2030 står för och hur den globala agendan påverkar det lokala arbetet. I länet finns det en regional arbetsgrupp inom Glokala Sverige och denna arbetsgrupp har beslutat anordna en Agenda 2030-konferens i slutet av året. Konferensen kommer vara i Finspång och målgruppen är ledande politiker i Östergötland.

Kommunens hållbarhetsarbete har även visat sig i form av ett ökat engagemang på förskolorna och skolorna. I kommunens förskolor har det arbetats tematiskt med hållbarhetsfrågor och de globala målen. Bergska gymnasiet har under 2019 tagit fram en global profil på sitt samhällsvetenskapliga program. Den globala profilen är valbar för studenter från och med höstterminen 2019. Under läsåret 2018/19 skrevs ett par gymnasiearbeten av elever i årskurs på tre på gymnasiet kring ämnen som kopplades ihop med kommunens verksamheter. I augusti 2019 presenterade personal från utvecklingsavdelningen de globala målen för lärare och elever inför kommande gymnasiearbeten som ska skrivas under läsåret 2019/20.

Tillsammans med Siemens och NCC håller Finspångs kommun ihop ett lokalt hållbarhetsnätverk i Finspång. Nätverket har syftat till erfarenhetsutbyte, nya idéer och kunskap kring de globala målen och hur arbetet med de globala målen förs ner på en lokal nivå.

I början på 2019 diplomerades Finspång som en Fairtrade City. Styrgruppen för Finspång Fairtrade City har bytts ut som följd av ny mandatperiod, samt att en del ledamöter har valt att sluta. Detta innebär att vi behöver fundera på hur vi ska utbilda nya ledamöter i styrgruppen samt fundera på hur vi marknadsför styrgruppen för eventuellt nya intressenter.

I våras inkom en förfrågan ifrån en av våra vänorter, Salaspils i Lettland, om att bli en nordisk partner till dem i deras EU-projekt SUPERBcity. Genom att vara deras partner i projektet ska vi ta emot dem

under en vecka i höst och visa upp vår verksamhet.

Finspångs Tekniska Verk arbetar kontinuerligt med att minska avfallsmängder, minska nedskräpning och en mer miljöanpassad avfallshantering.

Under april och maj månad deltog över 3 200 barn och unga från Finspång i Håll Sverige Rents kampanj Vi håller rent. Deras fina engagemang och kommunens insatser tog Finspång hela vägen till toppen på prispallen. 7 september bjuder därför organisationen Håll Sverige Rent hela Finspång på en konsert med Electric Banana Band och Bröderna Norberg i Slottsparken.

- Finspång var en av de tio kommuner som hade störst andel skräpplockande barn. Utöver skräpplockningen satsade kommunen bland annat på informationsspridning och annonsering. Valet var därför enkelt när vi skulle utse vilken kommun som skulle vinna konserten med Electric Banana Band, säger Johanna Ragnartz, VD på Håll Sverige Rent.

Finspång ska vara en attraktiv boendekommun

◆ Varning

Finspångs kommun är sett till befolkningsökningen en attraktiv boendekommun men i arbetet för att skapa möjligheter för att ännu fler ska kunna flytta till Finspång når kommunen inte upp till uppsatta mål. Möjligheterna till ökad inflyttning har ökat genom att fler detaljplaner färdigställs under 2019 än 2018 men inflyttningstakten Finspångs kommun har avtagit.

Kommunens invånarantal fortsätter att öka om än inte i samma takt som under de närmast föregående åren. Den 31 juni var 21 807 personer folkbokförda i kommunen vilket var en ökning med 50 individer sedan årsskiftet. Under sommarmånaderna har befolkningen fortsatt att öka men definitiva uppgifter om antalet finns inte tillgängliga vid utgången av tertiäl 2.

Under det första halvåret har inflyttningen av barn och unga varit mycket lägre än vad som brukar vara fallet. Även invandringen varit mycket lägre än vanligt.

I Finspångs tätort råder brist på planlagd byggklar mark för bostäder och verksamheter och kommunen har för närvarande svårt att möta efterfrågan. Under året har all kommunens verksamhetsmark reserverats eller sålts till intressenter som vill utveckla sin verksamhet i Finspång. Även på bostadsmarknaden råder det stor brist på byggklar mark. För närvarande finns inga tomter i tätorten att erbjuda de 50 personer som är anslutna till kommunens tomtkö.

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för Finspång har fortgått under året. Översiktsplanen anger den strategiska inriktningen på Finspångs utveckling fram till 2035 och ligger som grund för fortsatt planering via exempelvis detaljplaner samt förhandsbesked och bygglov. Nya markområden pekas ut och prioriteras för att kunna tas i anspråk för bostadsbebyggelse och service samt för olika verksamhetsområden. Översiktsplanen ska skapa förutsättningar för att nå tillväxtmålen om 30 000 invånare år 2035. Samråd av förslaget till Översiktsplan 2020 har hållits.

Införandet av det nya kart- och informationssystemet (GIS) gör att rätt information och underlag finns tillgängligt vid planeringen för att utveckla Finspång.

Ett intensivt detaljplanearbete med flertalet planer har pågått under året. Planerna har de olika karaktärerna:

- Nya planer för bostadsbebyggelse
- Nya planer för verksamhetsmark av typen industri
- Nya planer för skolor, äldreboende och andra allmännyttigheter
- Uppdatering av befintliga detaljplaner för ändrad eller utökad användning

Under första halvåret 2019 har ett planprogram för Vistinge antagits vilket möjliggör för detaljplaneläggning för ett nytt bostadsområde omfattande cirka 300 nya bostäder.

För Melby, som gränsar till Vistinge, har detaljplaner för ungefär 100 bostäder antagits och vunnit laga kraft.

Utifrån Finspång kommuns tillväxtmål och planerade utvecklingsområden som exempelvis stationsområdet samt lasarettområdet bedöms behovet av resurser inom exploatering och planering vara fortsatt stort och under första halvåret har sektor samhällsbyggnad förstärkt verksamheten med ytterligare en planarkitekt.

Det är oklart hur den vikande marknaden påverkar Finspång då nyproduktionstakten, sett till befolkningsutvecklingen de senaste åren, varit låg; endast 200 bostäder under en 10-årsperiod, samt att kostnaderna per kvm för bostadsrätter och småhus är avsevärt mindre än i Norrköping och i länet som helhet.

Flera av de ledande aktörerna i byggbranschen tror på ett minskat bostadsbyggande i Östergötland det kommande året. Både Statistiska centralbyråns (SCB) och Sveriges byggindustriers prognoser visar att länets bostadsbyggmarknad är på väg att mattas av.

Enligt SCB:s statistik minskade antalet lägenheter som började byggas nationellt under första halvåret 2019 med 12 procent jämfört med samma period 2018. För Östergötlands del var motsvarande minskning inte i samma omfattning och hamnade på 6 procent. För Östergötlands del ökade antalet lägenheter i flerbostadshus som började byggas med 4 procent medan antalet bostadslägenheter i småhus minskade kraftigt, med 38 procent jämfört med samma period föregående år.

Ett minskat bostadsbyggande på de heta marknaderna, som exempelvis Norrköping, Linköping och Örebro, kan på sikt gynna Finspång. Det finns inga tecken på att bostadsbristen är bortbyggd än. Den senaste statistiken visar på en fortsatt uppgång på priser och det finns en fortsatt stor efterfrågan på bostäder. Dock kan en trend skönjas att det som efterfrågas är billigare bostäder än det som idag produceras. Om byggandet generellt minskar kan områden, där främst markpriserna inte är lika höga som inne i storstäderna, blir mer intressanta för byggherrar och exploatörer. Det kan innebära att byggherrar behöver se över sin produktion och minska prissättningen för att behålla sina verksamheter och sina marknadsandelar. Finspångs kommun behöver ha färdiga detaljplaner för att kunna möta upp efterfrågan när den kommer.

Att skapa en attraktiv boendekommun är ett långvarigt arbete då det utöver detaljplaner och byggnation även omfattar en flyttkedja som möjliggör ett generationsskifte i olika bostadsområden. När äldre invånare flyttar från en villa till en lägenhet ersätts de ofta av barnfamiljer.

Det ska finnas ett rikt utbud av kultur-, fritids- och friluftaktiviteter av god kvalitet

 Bra

Bedömningen är att kommunen har nått en hög måluppfyllelse genom insatser som gett avsedda resultat.

Arena Grosvad

I slutet av juli var Arena Grosvad en av arenorna för O-ringen i orientering. Två av etapperna gick med utgångspunkt från Grosvad. En del utvärdering av arrangemanget återstår men vi kan redan nu fastställa att detta var en stor succé både för Arena Grosvad som arena och Finspång som plats för större arrangemang. Finspångs kommun har fått mycket beröm för sin del av arrangemanget som hade över 23 000 besökare. Arrangemanget har gett kommunen erfarenhet av större evenemang och förhoppningsvis också etablerat orten som intressant för fler arrangemang.

Utveckling av Arena Grosvad går fortsatt framåt. Antalet omklädningsrum och boendemöjligheter har utökats och den utvecklingen fortsätter under hösten 2019. Nya platser för aktiviteter har tillkommit under året, bland annat i form av spelplaner för cricket och en beachhandboll. I slutet av augusti påbörjades också byggnationen av den skatepark som anläggs i anslutning till Arena Grosvad.

Den befintliga bandyplanen ligger inom ett område där markförutsättningarna inte är de bästa. Planen har fått större sättningar och sektor samhällsbyggnad har fått uppdraget att utreda och föreslå en annan placering. Frågan har diskuterats med bandyförbundet men ingen alternativ plats har hittats. Ett förslag på en tillfällig lösning på befintlig plats har tagits fram.

Friluftsrabete

Finspångs kommun är Östergötlands bästa friluftskommun i Naturvårdsverkets undersökning. I den nationella rankningen klättrar Finspång från plats 22 till plats 16.

Ett stort inventeringsarbete av Finspångs friluftsområden har genomförts. Det ligger till grund för den natur- och friluftplan som tas fram som en del i den nya översiktsplanen. Natur- och friluftplanen kommer att ge en bra utgångspunkt för hur Finspång kan fortsätta att utvecklas som en ort med ett aktivt och nära natur- och friluftsliv.

Ett förslag till natur- och friluftplan är ute på remiss under hösten 2019. I nationella sammanhang och i samverkan med andra kommuner får kommunen bekräftat att det väl genomtänkta arbetet är framåttänkande och inspirerande. Kommunens fritidsutvecklare och naturvårdssamordnare har under året varit anlitade som externa föredragshållare vid ett antal tillfällen och var även inbjudna att prata på friluftsrämjandets arrangemang under Almedalsveckan tillsammans med kommunalrådet.

Under året har det bildats ett kommunalt Natur- och friluftsråd där dessa frågor kan belysas och diskuteras. I rådet ingår ett antal politiker, tjänstepersoner, föreningar och företag.

Kultur

Den reviderade kulturstrategin är på remiss. Kulturverksamheten i Finspångs kommun som allmänskultur, kulturskola och bibliotek står inför en omorganisation. Från att tidigare ha varit tre enhetschefer blir det nu en kulturchef med övergripande ansvar och en ny bibliotekschef.

Verksamhetsförändringar kommer att innebära en större samverkan mellan de olika kulturgrenarna vilket kommer leda till ett bättre resursutnyttjande. Exempelvis genom samarbete mellan bibliotekspedagog, kulturpedagog och kultursamordnare för barn och unga.

Det treåriga Nycirkussamarbetet gick in i sin slutfas i och med föreställningen Bloom som visades på Bergslagstorget i slutet av augusti.

Biblioteket har under våren förberett sin flytt till nya lokaler. Flytten är nu genomförd och det nya biblioteket är invigt.

De nya lokalerna är lättnavigerade och modernt anpassade. Att hela biblioteket är lokaliserat på ett enda våningsplan är viktigt ur ett tillgänglighetsperspektiv. Placeringen tillsammans med övrig näringsverksamhet i centrum gör biblioteket till en mer naturlig mötesplats än tidigare. Närheten till kommunens reception skapar möjligheter att bredda bibliotekets verksamhet. Biblioteket kommer tillsammans med receptionen ta ett större ansvar för kommunikation av samhällsinformation och service. I och med det når vi också nya målgrupper.

Med syftet att utveckla kulturskolans ämnesutbud och nå fler i elever har vi med hjälp av medel från Kulturrådet startat upp undervisning i film och animation. Undervisningen bedrivs i gamla Högbyskolan. Vi kommer med start under höstterminen 2019 undervisa ett fyrtiotal barn och unga per vecka.

Med filmundervisning har vi också möjlighet att med modern teknik bidra till att kommunens grundskolor kan uppfylla läroplanen i årskurs 4 till 6.

Föreningar

En betydande del av de kultur- och fritidsaktiviteter som finns tillgängliga i Finspång är anordnade av ideella organisationer och privata initiativ. Kommunkompassen visade att Finspångs kommun har en välutvecklad samverkan med civilsamhället. Ansökningarna om aktivitetsbidrag 2018 visar dock att både antalet föreningar och deltagandet i de olika föreningsaktiviteterna minskar och det finns anledning att tro att detta fortsätter. En fullständig sammanställning av detta kommer i rapporten för hela 2019.

Oroväckande är att vissa grupper inte inkluderas eller deltar i det utbud som finns att tillgå. En av anledningarna är att kultur- och fritidsintressen allt oftare utövas via olika företag eller kompisgrupper men det finns också tendenser som pekar på att det upplevs svårt att komma in i det ordinarie föreningslivet.

Kommunen har tydligt visat ett proaktivt förhållningssätt till denna utveckling. Lovaktiviteter och satsningar på ungdomar som Sportis camp och Camp Grosvad slår under 2019 deltagarrekorde och fungerar utmärkt. Dessa aktiviteter är främjande ur ett inkluderande perspektiv och att upplevs som socialpolitiskt viktiga. Förhoppningsvis kan de hjälpa barn och unga in i andra bra förenings- och friluftaktiviteter som erbjuds i Finspång.

Lekplatser

Kommunen har fått ytterligare en lekplats i Vita stan. Lekplatsen har fått mycket positiva kommentarer av de boende i området och en invigning av lekplatsen är planerad till mitten av september.

Under hösten kommer utvecklingen av lekplatsen i Bruksparken påbörjas. Projekteringen av en ny kommunal lekplats i Östra Härstorp påbörjas troligen under hösten.

Ändamålsenlig och attraktiv utbildning ska finnas i Finspång

◆ Varning

Bedömningen är att målet om en ändamålsenlig och attraktiv utbildning inte till fullo uppnås för verksamhetsåret 2019. Kvalitetsrapporterna visar att verksamheterna har olika utvecklingsområden. Kommunen arbetar aktivt för att väcka nyfikenhet och öka attraktiviteten för den verksamhet och de utbildningar som finns i kommunen. Nedan redovisas hur de olika verksamheterna har arbetat för att nå målet.

Förskoleplats har kunnat erbjudas till samtliga barn i kommunen. Några familjer har inte fått sitt förstahandsval och därför tackat nej till erbjudande om förskoleplats. Förutom möjligheten att välja förskola nära hemmet eller arbetsplatsen finns möjligheten för föräldrarna att välja en förskola med en specifik pedagogik eller ideologi.

Följande förskolor erbjuder:

- åldershomogena grupper – Hårstorp, Ängslyckan, Lillängen, Sanden samt delar av Dunderbacken
- ur och skur-pedagogik - Brenäs förskola,
- finskspråkig förskoleverksamhet – Dunderbackens förskola
- Reggio Emilia-inspirerad pedagogik - Hårstorps förskola. Även visa av de andra förskolorna använder sig av denna pedagogik i delar av sin verksamhet.
- Högklints förskola även erbjuder omsorg under kvällar och nätter.

Allt fler förskolor arbetar utifrån skolverkets intentioner med mindre barngrupper som innebär att avdelningarna delas in i mindre grupper. Syftet är att öka barnens delaktighet och inflytande över sin vardag.

Samtliga förskolor har ökat sin grundbemanning. Förändringen gör att kvaliteten inte äventyras när någon från personalgruppen är frånvarande eftersom man då bemannar med någon som redan ingår i personalgruppen. Denna förändring i grundbemanningen har påverkat barngruppen positivt. Barnen upplevs som tryggare. Även personalens arbetsmiljö har blivit bättre när vikarieomsättningen minskat.

Ett prioriterat område som förskolan har arbetat med är att utveckla förskolemiljöerna så att de blir ändamålsenliga och speglar läroplanens intentioner. Så väl lärmiljöerna som de fysiska inne- och utemiljöerna har utvecklats. De nya pedagogiska materialen är av mer utforskande och experimenterande karaktär.

För att tillmötesgå den stora efterfrågan på förskoleplatser är beslut taget att ny förskola ska byggas i Lotorp.

Grundskolan

Grosvadsskolan beviljades ett likvärdighetsbidrag från skolverket utifrån den socioekonomiska situationen. Bidraget användes till att anställa tre skolmentorer. Förutom dessa tre bekostar skolan ytterligare tre skolmentorer. De sex skolmentorerna kommer från och med höstterminen 2019 att ta över mentorsuppdraget från ämneslärarna för årskurserna 7-9.

Förstelärare har erbjudits kompetensutveckling i form av inbokade forum där syftet var att varje förstelärare delar med sig av egna praktiska erfarenheter kring skolutveckling och ger exempel på metoder som får undervisningen att fungera.

Grundskolorna har inte tillgång till skolbibliotek i tillräcklig omfattning. Skollagen säger att samtliga elever ska ha tillgång till skolbibliotek. Skolinspektion har påtalat brister i Finspångs skolor beträffande skolbibliotek.

Just nu pågår en genomgång av hur det ser ut i de olika skolorna. Några har bibliotek som fungerar väl medan andra saknar det helt. Hela bilden kommer att redovisas i utredningen Översyn - Finspångs skolstruktur.

Sektorn har beviljats ett ekonomiskt bidrag från statens kulturråd för att kunna anställa en bibliotekspedagog. Pedagogen ska utveckla samarbetet mellan kommunens grundskolor och kommunbiblioteket och bidra till att skolorna kan bygga upp egna bibliotek. Bidraget för år 2019 uppgår till sammanlagt 900 000 kr fördelade på två år. Bibliotekspedagogen tillträder sin tjänst den 2 september.

För att väcka intresse och säkerställa framtida kompetensförsörjningsbehov har sektorn deltagit på mässor och på lärarutbildningens inspirations- och marknadsföringsdag.

Den pågående översynen av Finspångs skolstruktur visar att de fysiska lokalerna håller en ojämn kvalitet. Den skiftande lokalkvaliteten påverkar likvärdigheten negativt.

En elevhälsoplan är fastställd och blir ett stöd i allt elevhälsoarbete.

Gymnasieskolan

Vid årsskiftet 2019 påbörjades en utredning gällande gymnasiet och vuxenutbildningen i Finspång. Syftet med utredningen är att ta fram förslag på hur de gymnasiala verksamheterna kan utvecklas för att fortsätta att vara attraktiva, ändamålsenliga och ekonomiskt hållbara. Samarbetet mellan Bergska gymnasiet, Curt Nicolिंगymnasiet och Vuxenutbildningen ska också utvecklas.

För att få ett underlag att utgå ifrån genomfördes under vårterminen 2019:

- intervjuer med elever i årskurs 9 och elever på introduktionsprogrammen
- samtal med Curt Nicolिंगymnasiets ledningsgrupp gällande Finspångs gymnasieutbud
- intervju med två representanter från Tillväxt Finspång.

Bergska gymnasiet egen utvecklingsgrupp gjorde under föregående läsår en översyn av de gymnasieval som elever boende i Finspångs närområde gjort. Analysen ledde till att Bergska gymnasiet från och med höstterminen 2019 erbjuder två nya utbildningsvägar på gymnasiet. Ekonomiprogrammet erbjuder inriktningen juridik och Samhällsvetenskapsprogrammet erbjuder en global profil. Det konstaterades också att yrkesprogrammen behöver utökas eftersom söktrycket är så stort att alla behöriga elever inte kommer in på det program och den skola de önskar.

Under vårterminen startade utvecklingsgruppen på Bergska gymnasiet ett samarbete med representanter från Finspångs kommun kring de av Förenta Nationerna antagna globala målen och implementeringen av Agenda 2030. Klimatfrågan är central för många ungdomar i dagens samhälle och Bergska gymnasiet har ansökt om att bli en FN-certifierad skola.

En något högre andel av Finspångseleverna sökte till gymnasieskolorna i Finspång än under de föregående åren.

Under antagningsåret 2019 så var det 325 ungdomar från Finspång som skulle söka gymnasieutbildning. 83 procent av ungdomarna gjorde något av sina val till en gymnasieutbildning på någon av Finspångs gymnasieskolor. 239 av de sökande från Finspång hade val till Bergska gymnasiet och 161 hade något av sina val till en utbildning på Curt Nicolिंगymnasiet.

Ser man enbart till förstahandsvalen så sökte 121 av ungdomarna ett program på Bergska gymnasiet i första hand. I det antalet ingår även sökande till introduktionsprogrammen.

83 av de sökande från Finspång sökte ett program på Curt Nicolिंगymnasiet i första hand. Det innebär att 63 procent av Finspångs ungdomar i första hand valde ett gymnasieprogram i hemkommunen.

Totalt 308 elever blev antagna. 189 på Curt Nicolिंगymnasiet och 119 på Bergska gymnasiet. 107 av de antagna eleverna var kvinnor, 201 var män.

Enligt antagningsstatistiken hade totalt 352 elever valt ett gymnasieprogram i Finspång som sitt förstahandsval. 229 val var till Curt Nicolin gymnasiet och 123 till Bergska gymnasiet. 148 av dessa elever var vid söktillfället folkbokförda i en annan kommun än Finspång. Den slutlig antagning blir inte klar förrän den sista september så siffror kan komma att justeras.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildning erbjuder Svenska för invandrare (SFI), grundläggande och gymnasial utbildning samt olika yrkesutbildningar. I egen regi finns följande ändamålsenliga yrkesutbildningar:

- Barnskötarutbildning inom yrkes-SFI
- Operatörsutbildning inom industri i samverkan med Curt Nicolizingymnasiet,
- Köks-och restaurangutbildning,
- Vård- och omsorgsprogrammet erbjuds i samarbete med extern utbildningsanordnare.

Det finns även möjlighet att läsa på distans. Distansutbildningarna genomförs av externa utbildare.

Vilka yrkesutbildningar som ges, och i vilken form de ges, förändras från termin till termin beroende på vilka behov näringslivet har och vilka förutsättningar de studerande har.

Digitala verktyg

Sektor utbildning fortsätter utveckla det digitala lärandet för att ge eleverna en utvecklad digitalkompetens. Implementeringen av digitala verktyg i form av datorer och läsplattor följer tidsplanen. Gymnasieskolan har tidigare haft en egen lösning men är numera införlivade i den gemensamma digitaliseringsplanen.

Personalen får kontinuerlig kompetensutveckling att:

- förstå digitaliseringens påverkan på samhället
- kunna använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt
- kunna lösa problem och omsätta idéer i handling.

Finspång ska ha en hållbar social utveckling

Bra

Bedömningen är att målet att Finspång ska ha en hållbar social utveckling uppnås. Flera indikatorer har signalerat under en tid att utvecklingen är på väg åt rätt håll. Arbetet för god hälsa och välbefinnande är omfattande, sektorsövergripande och konkret. Det lyckade resultatet av extratjänster bidrar också starkt till bedömningen.

Året har innehållit en rad ordinarie och återkommande inslag i arbetet för en hållbar social utveckling i Finspång.

Folkhälsorådet har sammanträtt och varit en diskussionsarena för exempelvis:

- Finspångs kommuns kommande ANDT-strategi (alkohol, narkotika, dopning, tobak)
- Om mig-enkäten 2018 som är en årlig webbenkät om hälsa och livsstil till ungdomar i grund- och gymnasieskolan i Östergötland
- Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen
- workshop för föreningsbidrag
- sommarslovsavslutningen
- sommarlovsaktiviteter.

Resultatet av Om mig-enkäten 2018 har redovisats för kommunstyrelsen och redan nu pågår arbetet med 2019 års enkät som genomförs med ungdomar i årskurs 8 och årskurs 2, under hösten 2019. För att arbeta med resultatet av enkäten på ett strukturerat sätt har en arbetsgrupp skapats och identifiering av relevanta steg i det arbetet har påbörjats.

I kommunens arbete med att implementera de 17 globala målen inom ramen för Agenda 2030 har förvaltningen nu träffat samtliga sektorer och kommunala bolag för att få inspel vad gäller indikatorer. Förhållningssättet med att implementera samtliga 17 mål i kommunens arbete innebär att samtliga perspektiv: det sociala, ekonomiska och det miljömässiga blir relevanta för kommunens medarbetare.

Förvaltningen har även närvarat i en rad olika regionala nätverk som syftar till att öka kunskapen i den egna organisationen om hållbar social utveckling, exempelvis det regionala ANDT-nätverket, Folkhälsönätverket, Jämställdhetsnätverket och Barnrättsnätverket. I flera av dessa nätverk har Finspångs kommun ett högt förtroendekapital och bidrar med mycket till länet samtidigt som kommunens representanter tar med erfarenheter tillbaka.

God hälsa och välbefinnande

Flera grupper av medarbetare inom olika delar av organisationen har genomgått utbildningen Första hjälpen i psykisk hälsa. Kommunen har tre egna utbildare och kommer att utöka till fyra utbildare för att trygga en långsiktig kontinuitet.

Projektet Tidiga och samordnade insatser för barn & unga (TSI) startade under hösten 2018. Det är ett regeringsuppdrag som gått till Skolverket och Socialstyrelsen och som pågår 2018-2020. Syftet är att utveckla goda och hållbara samverkansformer mellan skola/förskola, socialtjänst och regionen. En styrgrupp finns och en projektledare har anställts för att samordna och leda arbetet. Styrgruppen har plockat ut fem fokusområden med tillhörande arbetsgrupper: skolnärvaro, Ungdomens hus, föräldrautbildningar, familjecentral samt rutiner/riktlinjer.

Parallellt pågår flera aktiviteter i projektets anda:

- Ungdomshälsan flyttar till bättre och mer funktionella lokaler
- En föräldragrupp för nyanlända har startat i ett samarbete mellan kommunen och Studieförbundet
- Centrala Barn- och Elevehälsan kommer att förändra sitt arbetssätt för att finnas mer tillgängliga och rusta för snabbare insatser och högre grad av samverkan.

Inom TSI-arbetet planeras start av nya föräldragrupper i höst. Vidare ska Skottlandsmodellen undersökas närmare. Det är en modell där tre aktörer; skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst,

jobbar mobilt och tillsammans så att det blir enklare för barnen och familjerna att ta emot stöd. Dessutom ska ett informationsmöte om ACT (Acceptance & Commitment Training) hållas i syfte att starta en grupp för ungdomar.

Under våren arrangerades en workshop med kommunens idrotts- och kulturföreningar för att informera om vilka bidrag som en förening kan söka och tillvägagångssättet för att erhålla kommunala medel. Det var en lyckad kväll med en fullsatt sessionssal och en stor bredd på de deltagande föreningar. Under kvällen lyftes att föreningarna önskar ett större stöd från kommunen i hur ansökningsförfarandet ska gå till samt en harmonisering av de lokala bidragsmöjligheterna och de nationella. Denna workshop får ses som ett steg i rätt riktning i att bistå föreningarna med information och stöd om bidrag.

Vad gäller utveckling av pågående ANDT-arbete har verksamheten Exitus utfört uppsökande verksamhet och har även haft föräldrautbildningar till föräldrar som har barn med ANDT-problematik. Exitus är en mottagning för ungdomar upp till 26 år, deras kompisar eller föräldrar, som har frågor eller bekymmer som rör alkohol eller andra droger.

Utförd Om mig-enkät 2018 visar att andelen ungdomar som dricker alkohol minskar både i årskurs 8 och i årskurs 2 på gymnasiet. Andelen ungdomar som har använt narkotika har ökat i årskurs 2 på gymnasiet. Cigarettanvändandet bland killar har minskat markant i årskurs 8 och ökat i årskurs 2 på gymnasiet.

I form av ett prioriterat uppdrag ska en ANDT-strategi tas fram. Planeringsmöte mellan representant från sektor social omsorg, och kommunens ANDT-samordnare har hållits. Den regionala ANDT-strategin har presenterats för remissinstansen Folkhälsorådet och rådets synpunkter kring lokal ANDT-strategi har inhämtats. Bildandet av projektgrupp pågår och preliminär tidsplan för projektet är framtagen.

Folkhälsorådet hade under våren en diskussion om hur arbetet ytterligare kan stärkas i syfte att skolavslutningarna ska bli ett positivt minne för eleverna. Fortsatt arbete kring detta kommer att ske under hösten med fokus på samtal med rektorerna.

Sommarlovsaktiviteterna i Finspång har varit fortsatt välbesökta och visar på det behov som finns av att ge barn och ungdomar en meningsfull fritid och en sommar med organiserade aktiviteter.

Förvaltningen har deltagit i utvärdering av regionens initiativ och strategi Sätt Östergötland i rörelse. Finspångs kommun återkommer i en mängd goda exempel från regionens håll och Finspångs kommun har även formellt ställt sig bakom strategin.

Ingen fattigdom

Statistiska centralbyråns mätning gällande barn och ungdomar i ekonomisk utsatta hushåll visar att 9,5 procent av invånarna 0-19 år bodde i ekonomiskt utsatta hushåll i Finspångs kommun 2017. Andelen har dock minskat sedan 2015. Området barnfattigdom kommer under hösten belysas genom en nulägesbeskrivning, omvärldsanalys och framtagandet av en åtgärdsplan. I alla beslut som tas inom försörjningsstöd beaktas barnperspektivet. Arbetsmarknadsenheten fortsätter med att hjälpa föräldrar att få en stabil inkomst genom till exempel extratjänster.

Arbetet fortgår för att merparten av de som får försörjningsstöd och som står till arbetsmarknadens förfogande, ska befinna sig i kompetenshöjande verksamhet. De flesta i målgruppen bör ha insats från arbetsförmedlingen vilket på grund av omorganisation inom arbetsförmedlingen inte sker. De personer som inte tillhör arbetsförmedlingens målgrupp klarar kommunen att erbjuda kompetenshöjande insats i stor utsträckning. Gruppchefen för vuxenenheten och enhetschefen för försörjningsstöd har fått ett uppdrag att tillsammans arbeta fram ett arbetssätt och flöde som främjar hemmaplanslösningar och minskar behovet av långvarigt försörjningsstöd.

Under fem års tid, fram till 2017, vilken är den senaste tillgängliga statistiken, har andelen vuxna biståndstagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd sjunkit stadigt. Flera med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd har ett pågående missbruk eller en allvarlig psykisk sjukdom vilket

försvårar arbetet med att uppnå självförsörjning.

Anständiga arbetsvillkor och full sysselsättning

Trenden nationellt och lokalt i Finspång är att ungdomsarbetslösheten sjunker.

Ungdomsarbetslösheten är dock fortfarande högre i Finspångs kommun än i andra jämförbara kommuner. Kommunens arbetsmarknadsenhet har verksamhet riktad specifikt till ungdomar. De stödjer ungdomarna i skrivandet av CV och ansökningar. Mer praktiskt stöd för att rusta ungdomarna för arbetslivet behövs och ett utökat arbete med detta startas i höst.

Extratjänsterna som erbjudits personer med ekonomiskt bistånd har fallit väl ut på så sätt att ett antal av personerna har fått vanliga tjänster på sina arbetsplatser. Extratjänsterna fasas ut under 2019, på statligt initiativ. Arbetsmarknadsenheten har fått mycket erfarenhet av arbetssättet med extratjänster och är redo att ta sig an liknande uppdrag om mer statliga medel tillsätts.

Minskad ojämlikhet

Andelen personer som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar) har ökat årligen sedan 2015. Störst andel har börjat studera.

Ett PM har skrivits om Finspångs kommuns eventuella engagemang kring regnbågsveckan 2020. Detta för att på ett tydligare sätt uppmärksamma och kommunicera ut alla människors lika värde samt sätta fokus på HBTQ-frågor och könsnormer.

Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling

Bra

Kommunens arbete för en hållbar ekologisk utveckling har varit fortsatt stark under 2019. De betydelsefullaste insatserna bedöms vara arbetet med klimatanpassningsplanen, den kommande tillgängligheten av fossilfritt bränsle, tillsättning av kommunens natur- och friluftsråd samt bedriften av kommunens skolor att vara den kommun i Sverige som hade den största andelen skräpplockande barn i kampanjen Vi Håller Rent.

Kommunens arbete för att minska vår verksamhets klimatpåverkan sker på många fronter vilket starkt bidrar till att detta mål bedöms som uppfyllt. Kommunens hållbarhetsstrateg har utöver det kommunala uppdraget använts i ett externt energisamarbetsprojekt med Siemens.

Kommunens mest erfarna miljöstrateg har under året gått i pension. Vi bedömer att vi kommer få vissa förseningar av de prioriterade uppdragen inom miljöområdet eftersom vi under en större del av året varit utan miljöstrateg. Bedömningen är dock att uppdragen kommer kunna komma ikapp under våren 2020.

Livsmedelsproduktion

Kommunens kök fortsätter att bidra starkt till en hållbar ekologisk utveckling. Andelen ekologiskt livsmedel har fram till och med juli månad legat på styrtalet. Andel närproducerade livsmedel utgjorde 30 procent av av kommunens livsmedelsinköp. Målet avseende ekologiska inköp förväntas uppfyllas. Andelen närproducerade livsmedel av kommunens inköp var under perioden januari till och med juli 40 procent. Under hösten kommer kost- och måltidspolicyn att revideras vilket kan komma att påverka hur vi mäter andelen närproducerade livsmedel.

Klimatanpassningsplan och CO2 omställning

Ett förslag till klimatanpassningsplan har tagits fram under det första halvåret 2019 med hjälp av en arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer och bolag. Planen skickades på remiss till sektorerna och bolagen. Planen kommer att revideras utifrån remissvaren och planeras sedan att lyftas fram för beslut till årets sista sammanträde i kommunfullmäktige.

Arbetet med ett förslag till riktlinjer för en CO2-fond kommer att påbörjas efter sommaren med förhoppning om att den ska kunna genomföras under hösten. Förslaget till riktlinjer beräknas dock först kunna färdigställas och skickas tillbaka till politiken under våren 2020.

Kommunens hållbarhetsstrateg kommer under hösten att inleda ett samarbete med kommunens inköpssamordnare för att se över kommunens inköp av bilar. Antalet elcyklar i kommunens verksamheter ökar och kommunens cykel- och elcykelpool blir mer och mer populär. För att minska vår klimatpåverkan pågår en omställning till fler elfordon.

Under våren har sektorn arbetet för att säkra tillgången till ickefossila bränslen och då särskilt HVO som är ett dieselalternativ.

En av kommunens bränsleleverantörer kommer förhoppningsvis redan under hösten installera en pump med rent HVO-bränsle.

En studie görs för att utreda var solceller kan placeras på kommunens fastigheter för att ha störst effekt. De nuvarande måtten på energianvändning behöver dock ses över. Den indikator vi nu använder kombinerar energiåtgången för våra fastigheter och våra verksamheter. Tydligare mått skulle göra det möjligt att urskilja var åtgärderna ska sättas in och vi skulle också på ett tydligt sett kunna se effekterna av effektiviseringarna.

Grönflagg certifierade förskolor

Sektor utbildning har tidigare haft fyra förskolor certifierade med Håll Sverige Rents kvalitetsmetod Grön flagg. Målet med Grön Flagga är att barn och unga deltar i, planerar och genomför aktiviteter för hållbar utveckling. Från och med detta år kommer endast Ekesjö förskola att samarbeta med Håll

Sverige rent. De tre övriga förskolorna har valt att avbryta samarbetet eftersom uppdraget kräver mycket administrativt arbetet. Majoriteten av Finspångs förskolor kommer dock att fortsätta arbeta med hållbar utveckling utifrån förskolans läroplan.

Pedagoger från flera förskolor i kommunen deltar i ett nationellt nätverk kring hållbar framtid med syftet är att inspirera, lära av och utmana varandra i arbetet.

Natur- och friluftsliv

Ett förslag till natur- och friluftsplen har tagits fram. Förslaget kommer att skickas ut på remiss under hösten. Planen kommer fungera som ett underlag vid fysisk planering. Den ger exempel och åtgärdsförslag på hur man kan jobba strategiskt för ett ekologiskt hållbart natur- och friluftsliv.

Under våren beslutade kommunstyrelsen att tillsätta ett natur- och friluftsråd. Rådet hade sitt första möte i början på sommaren och sedan ytterligare ett möte för att utforma och sätta igång rådets arbete planeras till sensommar och höst.

Antalet genomförda eller pågående naturvårdande projekt under har varit nio.

Exempel på projekt som genomförts och pågår är:

- åtgärder för vilda bin,
- inventering av vattensalamander,
- uppsättning av fladdermössholkar,
- åtgärder för att främja insekter och
- ett åtgärds paket för att minska förekomsten av växten jätteloka.

Kommunen ansvarar för Finspångsårnas vattenråd som är en samrådsplattform för vattenfrågor. Vattenrådet har haft ett flertal möten i år. Ett välbesökt sådant var då länsstyrelsen gästade och presenterade om statusen i kommunens vattenförekomster. Planering pågår för en vattenguidning med tema skogens vatten som kommer att hållas i samarbete med Skogsstyrelsen och Holmen skog

Nedskräpning, avfallshantering samt källsortering

En strategi för nedskräpning på offentliga platser har tagits fram. Strategin är förankrad med berörda verksamheter. Ärendet lyfts till kommunstyrelsen februari 2019. Efter utredningen har flera källsorteringskärl köpts in och placerats ut för att möjliggöra sortering av sopor på allmänna platser

Uppdraget att kartlägga hur källsortering i kommunens lokaler bäst organiseras utifrån nuvarande förhållanden i kommunens lokaler har färdigställts. Utifrån denna kommer ett förslag på fortsatt arbete att tas fram. Källsortering i kommunhuset har implementerats under augusti i år.

Vi Håller Rent är Sveriges största skräpplockarkampanj, där främst skolor och förskolor plockar skräp i pedagogiskt syfte. Finspång var den kommun i Sverige som hade största andel skräpplockande barn. Sammanlagt 2 745 barn i Finspång deltog i kampanjen, vilket motsvarar 64 procent av alla barn i kommunen. Ser man till deltagandet i hela Sverige låg de på ungefär 28 procent av alla barn i åldrarna 1–18 år deltog. 265 av landets 290 kommuner var anmälda till kampanjen.

I årets strategiska plan finns ett uppdrag att ta fram ett förslag på inriktning för framtida avfallshantering. I detta uppdrag samarbetar kommunen och Finspångs Tekniska Verk.

Uppdraget påverkas i hög grad av en ny lagstiftning. Den nya lagen reglerar ansvaret för hanteringen av fraktioner som omfattas av producentansvar. Från och med den första 1 januari 2020 är det kommunens uppdrag att hämta utsorterat matavfall. Ansvaret för insamling av fraktioner omfattas av producentansvaret. Då datumet för införandet är ännu inte beslutat och det fortfarande pågår en dialog mellan de berörda aktörerna för att samordna insamlings- och hanteringssystem på nationell nivå har det prioriterade uppdraget inte kunnat genomföras. Bedömningen är att det är lämpligt att avvaktar vidare utredning innan beslut från de nationella aktörerna erhållits. Beslutet förväntas fattas under hösten 2019. Uppdraget att ta fram ett förslag på inriktning för framtida avfallshantering kommer att genomföras som en del av arbetet med översyn av avfallsplanen.

Strategiskt arbete med föroreningar pågår på bred front i dialog mellan kommunen och Länsstyrelsen. För närvarande prioriteras följande objekt:

- Rejmyre glasbruk

Utifrån tidigare genomförd förstudie har ett förslag till fördjupad förstudie tagits fram i samverkan med Länsstyrelsen. I fortsatt dialog med Länsstyrelsen kommer en konsult att upphandlas för den fördjupade förstudien

Syftet med undersökningarna är att få en bild av hur stor föroreningsutbredningen är i hela området mot vattentäkten Hunn. I undersökningarna belyses hur eventuell spridning ser ut samt i vilka former föroreningarna förekommer i mark och vatten.

- Lotorp

Fortsatta undersökningar har visat att föroreningar, främst arsenik, förekommer på ett större område och i större omfattning än vad som tidigare varit känt. Utöver C-planen har även A-planen varit avstängd för fotbollsverksamhet sedan 2018. Efter att djupare undersökningar och riskanalyser genomförts under året har tillfälliga åtgärder vidtagits i avvaktan på att en större saneringsåtgärd ska ske. De tillfälliga åtgärderna har inneburit att det övre lagret jord tagits bort på A-planen och att en ny gräsplan har anlagts. Den tillfälliga gräsplanen färdigställdes och togs i bruk i slutet av sommaren.

- Finspångs centraltvätt

Efter beslut i kommunstyrelsen om att Finspångs kommun tar på sig huvudmannaskapet för efterbehandlingsåtgärderna (sanering) har ett utkast till ansökan om statliga bidrag tagits fram. Ansökan till det statliga bidraget bereds av kommunen med stöd av länsstyrelsen och besked om bidrag utbetalas förväntas komma under hösten.

Utöver ovan nämnda prioriterade objekt deltar Finspångs kommun i arbetet mot föroreningar, bland annat, i Skutbosjön och vid Brenäs såg.

Uppmuntran till verksamheternas delaktighet att bidra till den ekologiska utvecklingen

Kommunstyrelsen har beslutat om riktlinjer för kommunens miljöutvecklingspott.

Intresset för miljöutvecklingspotten har i år varit väldigt stort med ansökningar för bland annat minskad klimatpåverkan genom hållbart resande, ökad biologisk mångfald genom olika projekt i förskolor och ökad källsortering.

Ett antal projekt pågår för att öka resandet med cykel i kommunen. Cykelmätningar som ska visa det genomsnittliga trafikflödet per dygn har genomförts på flera platser. Då mätutrustningen inte placerades på samma ställen som 2018 kan inte jämförelse ske mot föregående år. Kompletterande mätningar kommer att ske under hösten 2019.

Näringslivet i Finspång ska stärkas och breddas

Varning

Efter 2018 års svaga resultat på detta mål har en hel del aktiviteter initierats och genomförts. Förvaltningens bedömning är att vi är på väg åt rätt håll men att vi har en hel del kvar att göra.

Under året genomför alla ledamöter i kommunstyrelsen två företagsbesök var. Kommunstyrelsen har även varit ute på ett "Företagssafari" och träffat fem små och medelstora företag tillsammans med Företagarna.

Internt har arbetet med bemötande och service mot företagande organiserats med en styrgrupp mellan förvaltningens olika delar och även Finspångs tekniska verk för att synkronisera insatser och roller gentemot näringslivet. Bemötande och serviceutbildningar hålls också under året för handläggare. Den första insatsen genomfördes i april.

Insiktsmätningen visar en klar förbättring mot förra årets resultat som var en bottennotering för Finspångs kommun. Nöjd-Kund-Index (NKI) för Finspångs kommun uppgår till 70, vilket är ett gott resultat jämfört med föregående år men vi ligger fortfarande efter i en nationell kontext där snittet är ett NKI på 72. Samtliga serviceområden förbättras och värdet för bemötande ges ett särskilt högt betyg. Samtliga myndighetsområden förbättras och återigen har brandskydd högst betyg. Bygglov står för den största förbättring gentemot föregående år.

Svensk näringslivs mätning av vårt företagsklimat och vår service mot företagen visar också förbättrade resultat. Det slutgiltiga resultatet presenteras i slutet av september. På frågor om kommunpolitikernas attityd och tjänstepersonens attityd till företagande så går vi starkt framåt. Även frågan om service från förvaltningen får bättre betyg än vid förra årets mätning.

Ett fortsatt högt tryck på etableringar är givetvis glädjande men leder också till att vi nu står helt utan industrimark i centralorten. Förvaltningen är aktiv vid de tillfällen som det finns fastigheter och mark till salu för att skapa möjligheter för att kunna ha utrymme för ytterligare etableringar.

Samarbetet med näringslivet är fortsatt gott och Tillväxt Finspång är bildat som en ekonomisk förening och styrelsearbetet har börjat på ett bra sätt. Under hösten påbörjas mer aktiv extern marknadsföring och medlemsrekrytering samtidigt som ett aktiebolag ska bildas och organisationen ska bemannas.

Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i

Bra

Målet bedöms som uppfyllt. I förhållande till kommunens riskbild och storlek är antalet räddningsinsatser mycket lågt och betydligt färre än under tidigare år. Kommunens beredskap mot extraordinära händelser har bedömts som väl fungerande vid Länsstyrelsens tillsyn. Arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder och räddningstjänstens utbildningsinsatser leder också till att skapa en trygg kommun.

Samtliga sektorer och verksamheter bidrar till målet att Finspångs kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas genom att skapa delaktighet och ge god service och omvårdnad. Olika undersökningar mäter medborgarnas trygghet genom att fråga om deras uppfattning eller upplevelse av trygghet. Denna står inte alltid i relation till verklig trygghet. Vi följer därför upp mer objektiva indikatorer som brotts- tillbuds- och olycksstatistik.

Förutom detta måste våra verksamheter ha en förmåga att förutse, hantera och ge stöd vid extraordinära händelser och kriser. Trygghet i en kommun består således på om att vi har:

- en väl fungerande räddningstjänst för att förebygga och avhjälpa olyckor
- ett planerat säkerhetsskydd (i enlighet med den nya säkerhetsskyddsplanen vilken antogs i april 2019)
- förmåga att kunna tillgängliggöra och ge korrekt information (kommunikation och informationssäkerhet)
- förmåga att hantera större och oväntade händelse (krisberedskap)
- en planering för att värna om civil befolkning, skydda samhällsviktig verksamhet samt kan understödja försvarsmakten denna aktiveras i Sverige (dvs kommunens civila försvar)
- ett brottsförebyggande arbete (BRÅ)
- samt trygghetsskapande åtgärder i alla våra verksamheter

Länsstyrelsen har under 2019 genomfört tillsyn av räddningstjänstens planering och organisation för krisberedskap. Granskningen har gjorts utifrån Lagen om skydd och olyckor (LSO) och Lagen om extraordinära händelser (LEH). Länsstyrelsen gjorde bedömningen att beredskapen var god och att organisationen fungerade väl.

Räddningstjänsten

Det totala antal räddningstjänstinsatser har under de två första tertialen varit 53 stycken. I förhållande till kommunens riskbild och storlek är det låga antalet räddningsinsatser anmärkningsvärt och betydligt färre än under tidigare år.

Antalet utvecklade bränder i byggnader har också sjunkit rejält jämfört med 2018 och uppgick hittills under året till 6 bränder jämfört med 13 bränder under 2018. Styrtalet är satt till att vi inte ska överskrida 15 utvecklade bränder under 2019.

Trafikolyckor och självmordsförsök går dessvärre i motsatt riktning och ökar jämfört med samma period 2018.

Mediantiden för framkörning till olycksplatsen är, under månadens åtta första månader, 9 minuter och mediantiden i väntan på ambulans 10 minuter och 45 sekunder. Styrtalet som är satt till max 11 minuter uppnås.

Räddningstjänstens förebyggande åtgärder i form av utbildningsinsatser är i jämförelse med andra kommuner omfattande och bidrar till ökad säkerhet och trygghet. Bedömningen är att målet om att 1500 personer ska utbildas i brandkunskap under året kommer att uppfyllas. Förutom utbildningarna så bidrar den kontinuerliga tillsynen och rådgivningen till att färre olyckor sker och att när olyckor sker begränsas deras konsekvenser.

Säkerhetsskydd, kris och civilt försvar

Den första april trädde en ny säkerhetsskyddslag i kraft. Den föreskriver att kommuner ska ha ett

säkerhetsskydd för att skydda information och våra samhällsviktiga verksamheter mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota vår verksamhet. Myndigheten för skydd och beredskap (MSB) har även under åren 2018-2020 fått uppdraget att återuppta det civila försvaret. Kommundirektören har tillsatt en säkerhetsskyddschef med uppdraget att skapa en organisation) för samordning och utveckling av säkerhet, krisberedskap och civilt försvar. I den nya organisationen tydliggörs roller, ansvar och befogenheter samt ges ett effektivt sätt att lyfta frågorna till kommunledningen. Kommunstyrelsen, Kommunstyrelsens uppföljningsgrupp för miljö och samhällsbyggnad och kommunens chefer har samtliga fått den inledande utbildningen om kommunens nya uppdrag.

Det civila försvaret utgår från kommunens krisberedskapsförmåga varför en utbildad och övad krisorganisation ger en god grund för kommunens fortsatta uppdrag.

MSB planerar därför civilförsvarsutbildningar och övningar riktade till politiker och kommunledning. Funktionsspecifika utbildningsinsatser genomförs och kommunens olika säkerhetsfunktioner utvecklas. Även samverkan med våra bolag utvecklas. Det civila försvaret utgår från kommunens krisberedskapsförmåga varför en utbildad och övad krisorganisation ger en god grund för kommunens fortsatta uppdrag.

För att hantera samhällsstörningar och kriser på ett bättre sätt har utbildning om krisledningsorganisationen förts in i introduktionsprocessen för framförallt kommunledningen. Ett aktuellt stödmaterial har tagits fram. Utöver detta planeras översyn av internkommunikation vid kriser samt planering för drivmedelsbrist för att skapa en större robusthet i kommunens verksamheter. Internkommunikation och drivmedelsbrist har lyfts i kommunens risk-och sårbarhetsanalys, vilken genomfördes under våren. För att förankra och ge en bredare kunskap om arbetet med krisberedskap har risk- och sårbarhetsanalyserna gjorts i sektorernas ledningsgrupper. Under hösten kommer en arbetsgrupp för krigsplacering att tillsättas för att påbörja det uppdrag som MSB givit kommunerna gällande att påbörja krigsplacering senast 2020. I december månad genomförs en övningsdag i totalförsvar som leds av Länsstyrelsen. Kommunens säkerhetsskyddschef har genomgått för uppdraget relevanta utbildningar och kommer att färdigställa såväl säkerhetsskyddsanalys som efterföljande säkerhetsskyddsplan

Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Samtliga sektorer bidrar aktivt under kommundirektörens ledning i det brottsförebyggande arbetet (BRÅ) och Politiker Brå är efter valet återstartat med en ny grupp politiker.

Det brottsförebyggande arbetet har utvecklats genom att samverkan med polismyndigheten har breddats och fördjupats. I kommunens och polisens i gemensamma handlingsplan ingår bland annat att starta upp en effektiv samordning för trygghet (EST). Grunden i EST-samarbetet är att kommun, fastighetsbolag och polis regelbundet delar lägesbilder för att snabbare och effektivare kunna besluta och genomföra trygghetshöjande åtgärder.

Att revidera det brottsförebyggande programmet är ett prioriterat uppdrag under 2019 och löper på enligt plan. I programmet sammanfattas såväl den samverkan som kommunen har med polisen som det interna brottsförebyggande arbetet som exempelvis ANDT och våld i nära relation. Där tydliggörs även roller och ansvarsfördelning för den lokala BRÅ-organisationen.

Sektor social omsorgs samarbete med regionen i form av Exitus ger en god missbruksvård. Exitus har även har även en aktiv uppsökandeverksamhet, så kallad fältning. Den fältsökande verksamheten sker även på tillställningar som bedöms ha en ökad risk för brottslighet. I Finspång använder vi oss av samverkansmetoden SSPF (socialtjänst-skola-polis-fritid) för att tidigt fånga upp individer där det finns ett riskbeteende.

Såväl tillgreppsbrott och våldsbrott har varit lägre än under motsvarande period 2018. Polisens bedömning är att sänkningen beror på ändrad bemanning i Finspång vilket gjort att det förebyggande arbetet kan prioriteras, samt att det sker en bättre samverkan mellan ansvariga myndigheter. Finspångs kommun delar bilden av att en fördjupad samverkan med polisen och mellan kommunens sektorer gett resultat.

Under året har säkerhetssamordnarens tjänst avvecklats som en del i kommunens besparing. Genom en omdisponering inom övriga strategitjänster samt en ökad samverkan mellan sektorer bedöms ett fortsatt gott strukturellt säkerhetsarbete kunna genomföras. Operativt stöd i enskilda händelser kommer framledes att ske inom ramen för den ordinarie linjeorganisationen.

Trygghetsskapande åtgärder sker även fysiskt i vår offentliga miljö. Dessa åtgärder är oftast de som bidrar mest till känslan av trygghet på olika platser. Grunden är en god samhällsplanering men i takt med att kommunen växer samt omflyttningar inom kommunen kan behov av omställningar eller kompletteringar uppstå.

Exempel på trygghetsskapande åtgärder som genomförts i vår fysiska miljö under 2019 är:

- Hastighetsdämpande åtgärder på Vallonvägen och Hyttvägen
- Utbyte av ljuskällor i centrum på Bergslagsvägen. Byte till ljuskällor som ger bättre färgåtergivning och därmed ökad trygghet.
- Røjning på parkeringen bakom Bergska skolan. Borttagning av skrotbilar samt buskage och träd för en öppnare miljö
- Røjning på gångstråket utmed Lillsjön vilket har medfört en öppnare miljö
- Røjning av buskar samt lagning av väg vid Hällestad skola.
- Ett aktivt arbete med att flytta de digitala hastighetsskyltarna som placeras ut vid skolor och där medborgarna inkommer med synpunkter om hastighetsöverträdelser.
- Røjning av skrotbilar och städning av kommunens tomt i Ljusfallshammar.
- Tydligare uppmärkning av plankorsningar.
- Aktivt arbete med klottersanering samt felanmälan till berörda parter.
- Belysning som tidigare släckts ner vid bruket i Igelford har rustats upp och tänds igen i september.
- Tagit bort buskage Fridhemsvägen/ Husarvägen för att öppna upp för bättre sikt.
- Enar på Bergslagstorget har tagits bort för att skapa en öppnare miljö.
- Røjning av buskage runt parkeringen nedanför Kalkugnsvägen har skett.

Under hösten kommer bland annat målning av övergångsställen ske och skolväg i Lotorp förses med belysning.

VERKSAMHET (kommunen som verksamhetsutvecklare)

Önskat läge

Finspångs kommuns verksamheter ska vara lättillgängliga, effektiva och av god kvalitet.

I kontakt med kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska god service erbjudas

Bra

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas. Kommunen har god svars kvalitet och korta svarstider på frågor via både telefon, sociala medier och e-post. Tidigare medborgardialoger och serviceundersökningar visar att kommunens verksamheter har en god service och i stort ett gott bemötande.

Vid dialoger med kommuninvånare har det framkommit att andelen som upplever att det är mycket svårt att få kontakt med medarbetare på Finspångs kommun ökat. Många kommuninvånare upplever att det är enkelt att få en första kontakt via kommunens växel, men att kontakten med enskilda medarbetare därefter ofta är svårare att lyckas med. Under våren har därför Finspångs kommuns förutsättningar samt verksamheternas möjligheter gällande ett kommungemensamt kontaktcenter/servicecenter undersökts. Kostnadsberäkningar för kontaktcenter/servicecenter har tagits fram utifrån möjliga modeller för ett eventuellt införande. Erfarenhet och kunskaper har hämtats in från andra kommuner som har etablerat ett kontaktcenter/servicecenter. Under sommaren 2019 presenterades underlaget för kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande som beslutade att lämna uppdraget vidare för beslut av kommunledningen.

För att öka medvetenhet kring service och bemötande har kontinuerliga utbildningsinsatser samt workshops utförts med medarbetare inom sektorerna och avdelningarna som har mycket kontakt med kommuninvånarna.

Ett förslag på hur mottagandet i kommunhuset kan göras mer tillgängligt, välkomnande och integritetsskapande för kommuninvånarna är även framtaget och presenteras till kommunstyrelsen under hösten 2019.

Webbinformation

En ny webbplats har lanserats vilket gett kommunen och kommunens förvaltningar bättre möjligheter att ge korrekt och tillgänglig webbinformation till invånarna. Kommunikationsavdelningen har i samverkan med sektorer och avdelningar uppdaterat informationen på webbsidan för att säkerställa att informationen är aktuell.

För att säkerställa tillgänglighet och användarvänlighet har webbsidan testats av flera fokusgrupper.

Frågor via e-post och telefon

Telefonsamtal vidarekopplas genom växel och e-post genom kommunbrevlådan.

Inför sommaren betonades för verksamheterna att inkommande telefonsamtal och e-post måste hanteras under ledigheter samt vidarekopplingar göras så att invånarna får svar trots semestrar. Vikten att inom organisationen sprida information om bemanning kopplat till telefoni och posthantering betonades också. Detta för att underlätta kontakt med tjänstgörande personal.

Samhällsservice

Vid tidigare mätningar har kommunen fått låga resultat för service på bygglovsfunktionen. Ett förbättringsarbete inom sektorn har startats under 2019 för att öka servicegrad och bemötande till invånare.

Förskolan

Förskolan har kunnat erbjuda förskoleplats till samtliga barn i kommunen, däremot har inte alla vårdnadshavare fått sitt förstahandsval. Förskolan har erbjudit omsorg under kvällar, nätter och

helger.

Ett medborgarförslag gällande möjligheten till flexibla vistelsetider för barn till föräldralediga och arbetssökande ledde till att förskolan ökade möjligheten för sådana.

Social omsorg

I samband med att den nya externa webbplatsen lanserades så har informationen på webbplatsen setts över. Förtydliganden som t.ex. telefontider för LSS-handläggare har lagts till och sidägare för informationen på webben har utsetts för fortsatt korrekt och uppdaterad information.

Äldreomsorg

Sektor vård och omsorg har ett anhörigcenter där stöd och gemenskap erbjuds anhöriga som vårdar och tar hand om närstående på grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning. Verksamheten är uppskattad och välbesökt.

Inom äldreomsorgen är alla särskilda boenden anslutna till trådlöst nätverk vilket ger brukare och personal möjlighet att använda olika typer av digitala kommunikationsmedel, använda översättningsprogram, titta på filmer, lyssna på musik med mera. I takt med att utvecklingen går framåt och våra äldre mer och mer kommer att använda digitala verktyg kommer sannolikt både behov och utbud att öka.

Genom att våra verksamheter är aktiva på olika sociala medier ökar kunskapen om verksamheten samtidigt som medborgare och anhöriga kan se vad som händer i det vardagliga arbetet.

Medborgardialoger

Medborgardialoger är ett tillfälle för kommunens invånare att bli delaktiga i olika frågor.

Medborgardialoger genomförs inom flera områden kopplat till utvecklingsarbete. En grund för konceptet är policyn för medborgardialog och den har reviderats av demokratiberedningen. Arbete pågår med att sprida kunskap och idéer kring vilka metoder och verktyg som finns tillgängliga till de som har uppdrag att genomföra dialogerna. Fokus för att uppnå systematisk medborgardialog är att utveckla kunskapen om sambandet mellan syfte, målgrupper, metoder och verktyg.

Demokratiberedningen har reviderat policyn för medborgardialoger under 2018. De som har uppdraget att genomföra dialogerna har fått information om; hur vi med policyn som grund kan uppnå en systematisk medborgardialog. Vi har fokuserat på att öka förståelsen för sambandet mellan dialogernas syfte, målgrupperna och de metoder och verktyg som vi har till vårt förfogande.

Under året har medborgardialoger kopplade till utveckling och översiktsplanen genomförts. Under målet **Finspång ska vara en attraktiv boendekommun** beskrivs de dialoger som har slutförts under året.

Vid behov av stöd och omsorg av kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska genomförandet präglas av god kvalitet, individens delaktighet och trygghet

Varning

Kommunen erbjuder generellt stöd och omsorg som uppfyller målet. Enskilda verksamheter eller enheter har dock avvikelser som inte lever upp till målet. De insatser som gjorts för att komma till rätta med läkemedelsavvikelser och inaktuella genomförandeplaner hoppas vi kunna se effekter av under hösten. Inom äldreomsorgen gör platsbristen på särskilda boenden att vi vårdar allt fler personer med stort vårdbehov i hemmet.

Grundskolan har under våren genomfört en utökad enkät i samarbete med skolinspektionen. Analysen visade att bedömning och betygsättning, anpassningar efter elevens behov samt skapande av stimulerande utmaningar för alla elever, var områden som behöver utvecklas.

Sektor Social omsorg

Idag finns en stödpedagog anställd som arbetar inom området bostad med särskild service och som vardagshandleder personalen i arbetet med brukarna. Rekrytering av ytterligare två stödpedagoger pågår. Stödpedagogerna kommer att arbeta med kvaliteten i hela ledet, allt från genomförandeplanerna till insatserna inom verksamheterna.

Några enheter har, handledda av stödpedagogen, provat metoden delaktighetsslingan. Metoden används för att stimulera brukaren att uttrycka och formulera sina behov. Syftet är att öka brukarens delaktighet i olika frågor. Stödpedagogerna kommer fortsätta detta arbete och utvidga det till de övriga enheterna.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar löpande med målet att det är brukaren själv som med stöd av handläggaren ska formulera sin genomförandeplan. Genomförandeplanen ska också användas som ett levande dokument och arbetsredskap som alltid ska finnas med vid brukarsamtal. Modellen SMARTA mål används då den ger ett gemensamt ramverk att hålla sig inom när många individer är inblandade.

Inom verksamhetsområdena LSS och socialpsykiatri har de flesta brukare en genomförandeplan men alla planer är inte aktuella. Kvaliteten varierar och flera enheter har identifierats där större insatser behöver sättas in vad det gäller stöd och handledning i hur en genomförandeplan ska skrivas med god kvalitet.

I de verksamheter som redan nu har tillgång till stödpedagog uppnås styrtalet på 100 procent för indikatorn.

Stödpedagogerna kommer i nära samarbete med enhetschefer handleda personalen i upprättandet av genomförandeplaner.

Förhoppningen är att satsningen med stödpedagoger leder till att verksamhetsområdet uppnår styrtalet på sikt.

Inom verksamhetsområdet diskuteras hur genomförandeplaners kvalitet i kombination med brukardelaktighet och antalet aktuella planer kan mätas effektivt. Utmaningen ligger också i hur begreppet kvalitet definieras. Under året kommer kvalitetsbegreppet arbetas igenom bland enhetschefer samt mätinstrument i form av enkäter tas fram för en tydligare sammanställning av indikatorn.

Brükarenkäter

Brükares nöjdhet inom daglig verksamhet, bostad med särskild service och IFO följs upp med hjälp av brukarenkäter varje höst. Resultaten från 2018 visade att brukarna var nöjda med de insatser som sektorn erbjuder utifrån självbestämmande, delaktighet och trygghet.

Under våren har IFO tagit fram en ny brukarenkät gällande myndighetsutövning barn och ungdomar som kommer att användas under hösten. Enkäten följer en erfarenhetsbaserad riskbedömningsmodell som utgår från kliniskt socialt arbete.

Ett problem som uppmärksammats med tidigare enkäter är att inom bostad med särskild service har svarsfrekvensen varit låg. Sektorn har uppmärksammat detta och satt in åtgärder för att öka svarsfrekvensen inför kommande brukarenkät.

Gruppboendestäder

Planering för nybyggnation av boendestäder med särskild service för vuxna enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) pågår. I det arbetet har en verksamhetsbeskrivning tagits fram för att tydliggöra hur verksamheten vill utforma lokaler för gruppboendestäder, inom ramen för myndighetskraven, så att verksamheten kan bedrivas på ett tillfredsställande sätt.

Utredningar

Det pågår också ett arbete med att implementera metoden Signs of safety vid ungdomsutredningar. Metoden fokuserar tydligare på vad som är myndighetens ansvar och att bara utreda det oron handlar om. Metoden har på kort tid blivit ett av de vanligaste förhållningssätten inom barn och ungdomsutredningar och används inom många socialtjänster i Sverige. I Signs of safety är familjen och nätverket de viktiga personerna i ungdomens liv. De professionella ska inte överta familjens och nätverkets ansvar. Fokus hos verksamheten blir att ge en så bra och komprimerad insats som möjligt. Detta kan innebära att flera insatser ges under en kortare tid men med bra kvalitet. Detta för att motivera familjer och ungdomar till förändringar.

IFO arbetar också med att försöka förkorta utredningar som gäller vuxna individer. Det finns inte något lagkrav vad gäller utredningstider kring vuxna. Ibland kan det finnas ett syfte med att hålla utredningarna lite längre för att hinna bedöma brukarnas motivation för olika insatser.

Arbetet pågår inom IFO med lokal evidens (LOKE) som är en modell för att systematiskt följa upp verksamheterna på enhetsnivå. Uppföljning och revidering av IFOs verksamhetsplan görs minst en gång per år för att förbättra verksamheten och därigenom resultatet.

Genomsnittstiden i försörjningsstöd har ökat något under första delen av 2019, i jämförelse med samma period 2018. En trolig orsak till detta är den nya gymnasielagen som innebär en ny möjlighet till tidsbegränsat uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga för studier på gymnasienivå. Dessa ungdomar har då rätt till visst ekonomiskt bistånd.

Sektor vård och omsorg

Sektorn bedriver en verksamhet av god kvalitet där fjolårets mätningar visade att brukarna är delaktiga och känner trygghet. Verksamheterna visade generellt på bättre resultat än riket.

Eftersom resultaten från 2018 skiljer sig åt mellan olika enheter fokuserar vi på att hjälpa samtliga enheter att nå full måluppfyllelse.

Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs genom identifiering av förbättringsområden samt genomförande av nulägesanalyser på enhetsnivå såväl som på sektornivå. Arbetet med ständiga förbättringar är centralt inom sektorn och ett fortsatt arbete med brukarnöjdhet är inskrivet i de särskilda boendenas och hemtjänstens gemensamma verksamhetsplan.

Under fjolåret konstaterades att läkemedelsavvikelserna ökat under de senaste åren. Ett antal åtgärder för att säkerställa läkemedelshanteringen beslutades och dessa har under det innevarande året genomförts.

Följande åtgärder har genomförts:

- Digital läkemedelssigenering som säkerställer att delegerade uppgifter genomförs. Om den glöms skickas en påminnelse till sjuksköterska.
- Medicinskåp inom hemtjänsten är inköpta och har installerats för att ha en trygg förvaring av läkemedel och säkerställa handhavandet av de läkemedel som är föreskrivna inom respektive område.
- All omvårdnadspersonal ska årligen gå webbkursen "Säker läkemedelshandtering".
- Introduktionen av vikarier har setts över inför sommaren 2019.
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) besöker alla arbetsplatser inom sektorn och går då igenom patientsäkerhet i allmänhet och läkemedelsavvikelser i synnerhet.

Målsättningen är att dessa åtgärder ska ge positiv effekt under året. Arbetsättet planeras att införas även inom sektor social omsorg.

Regressionsanalyser har gjorts för att få ökad kunskap om statistiska samband mellan åtgärder och resultat. Dessa analyser skapar förutsättningar för att arbeta med åtgärder som verkligen leder till ett förbättrat resultat. Resultaten har legat till grund för arbetet med verksamhetsplaner och prioriteringar inom sektorn.

Enhetscheferna har gett sakkunniggruppen inom hemtjänsten uppdraget att:

- arbeta med ständiga förbättringar
- skapa ökad delaktighet för medarbetare.

Att rutiner säkerställs och implementeras är ett exempel på arbetet med ständiga förbättringar. Rutingruppens fortsatta arbete inom hälso- och sjukvård är ett exempel på ökad delaktighet för medarbetare eftersom det är medarbetarna som gemensamt tar fram rutinerna.

Sektor vård och omsorg arbetar för att nå målet att alla brukare har en aktuell genomförandeplan med brukardelaktighet. Arbetet med både kvaliteten och brukarens delaktighet i upprättande av genomförandeplanerna är ett fortsatt förbättringsområde inom både hemtjänst och särskilt boende. Sektorn har startat en webbutbildning i dokumentation som samtliga anställda och vikarier ska genomföra.

Sektorn arbetar aktivt med schemaplanering för kunder såväl för personal.

Ett problemområde är bemanningen som måste säkerställas. Ett arbete för att hitta rätt kompetens som också är tillgänglig genomförs i samverkan mellan HR-avdelningen, ekonomiavdelningen och sektor vård och omsorg. Målet med uppdraget är att vara en attraktiv arbetsplats, minska oövertiden, minska sjukfrånvaron samt minska vikarieomfattningen. Det är ett stort arbete och som måste prioriteras för att nå målet.

Den planering för nybyggnation av bostäder som beskrevs under sektor social omsorg pågår även inom äldreomsorgen.

Sektor utbildning

Sektorn har kartlagt elevernas delaktighet och trygghet genom en enkät som genomförs i skolinspektionens regi. Enkäten har tidigare bara riktat sig till förskoleklass, grundskolans årskurser 5 och 9 samt gymnasiet årskurs 2. Dessa stickprov har gjort det svårt att dra några övergripande slutsatser. Därför har sektorn med stöd av skolinspektionen från och med i år utvidgat enkäten till att omfatta huvuddelen av årskurserna samt förskolan. Slutsatserna från enkäterna sammanfattas nedan.

Enkätresultat

Analysen av svaren från förskolan visar generellt att normer och värden, trygghet och omsorg samt glädje och trivsel fortsätter att utvecklas positivt.

Enkäterna visar på utvecklingspotential inom:

- läroplansområdet
- kränkande behandling
- kompetensutveckling
- förskolechefens insyn

Analysen av enkäterna för grundskolan visade att grundläggande värden i undervisningen, argumentation och kritiskt tänkande samt trygghet fortsätter att utvecklas positivt.

Områden som enkäterna inom grundskolan visar behöver utvecklas är:

- stimulerande utmaningar till alla elever för att väcka intresse för lärande
- bedömning och betygsättning
- pedagogiskt ledarskap
- särskilt stöd
- elevhälsa.

Enkäterna på gymnasiet visar att information om utbildningens mål, grundläggande värden i undervisningen, pedagogiskt ledarskap samt betyg och bedömning fortsätter att utvecklas positivt. Analysen visar utvecklingspotential inom:

- stimulans och utmaningar
- anpassningar efter elevens behov.

Förskolan

Skolinpektionen upphörde 2017 med sin enkätundersökning om trygghet och delaktighet till förskolan. Sektor utbildning har i egen regi genomfört undersökningen sedan dess men saknar jämförelsetal med andra kommuner. 92 procent av vårdnadshavarna svarar att deras barn trivs i förskolan och i de olika påståenden som har med kvalitet att göra instämmer i snitt 86 procent av föräldrarna. Mest nöjda är vårdnadshavarna med hur förskolan arbetar med trygghet och trivsel samt normer och värden.

Förskolans pedagoger har under många år arbetat aktivt med att erbjuda eleverna normkreativ litteratur och pedagogisk material. Förskolan erbjuder mer medvetet inom- och utomhusmiljöer utifrån undervisning- och jämställdhetsperspektiv.

Kvalitén utvecklas genom att pedagogerna analysera sin egen roll och reflekterar över vilka sammanhang de själva skapar för barnen och vad dessa får för effekter.

Delaktighet skapas genom att elevernas intressen, tankar och behov tas tillvara på i projektarbeten. Pedagogerna reflekterar tillsammans med barnen över det lärande som sker. Eleverna får också inflytande genom att de får delta vid möten i små grupper och genomföra trygghetsvandringar.

På några av förskolorna finns det många elever med olika språk och där eleverna inte ännu har lärt sig att behärska det svenska språket. Det har varit en stor utmaning i att ge de eleverna lika stort inflytande då språket är ett verktyg för delaktighet. Verksamheterna bedömer att det finns ett större behov av modersmålsstöd än vad Finspångs kommun idag erbjuder.

Flera förskolor har arbetat språkutveckling med tecken som stöd.

De förskolor som har börjat organisera sig i mindre barngrupper upplever att eleverna får mer talutrymme och miljön blir mer trygg och stimulerande för eleverna. Personalen upplever också att deras arbetsmiljö har blivit bättre.

Under nästkommande år kommer förskolan arbeta med att utveckla sin likabehandlingsplan så att dokumentet blir enklare att använda i det dagliga arbetet. Idag upplevs den som svår och alltför komplicerad.

Grundskolan

Sektor utbildning har under året läsåret 2018/2019 prioriterat tre utvecklingsområden där de två första är indirekt kopplade till målet och den sista är direkt kopplad till målet.

- Närvaron i skolan ska öka och rapporteras på ett korrekt sätt
- Skillnaden mellan pojkar och flickors meritvärde ska minska, men båda ska vara på en fortsatt hög nivå
- Skolan ska präglas av trygghet och studiero

I den nya elevhälsoplan som har implementerats är rutinen för skolnärvaro tydliggjord. Vid utvärdering av åtgärden upplever verksamheterna en bättre överblick av alla elevers närvaro. Möjligheterna att initiera åtgärder i ett tidigt skede har förbättrats.

För att minska skillnaden mellan pojkar och flickors resultat har skolledare under vårterminen deltagit vid flera seminarier anordnade av utbildningskontoret gällande uppföljning och analys av resultat.

På enhetsnivå har kompetensutveckling skett genom litteraturstudier kring temat En skola för alla. Syftet med dessa är att identifiera hur skolan kan göras mer tillgänglig för alla elever och hur fler kan få en lyckad skolgång.

Skillnaden mellan pojkar och flickor resultat har minskat årskurs 6 där vi kan notera att pojkars resultat har ökat. Utvärderingen visar att digitaliseringen har utvecklat variationen i undervisningen vilket gynnar pojkars och flickors lärande utifrån behov. Bedömningen är att samtalen kring skillnader mellan pojkars och flickors lärande har belyst problematiken inom hela sektorn. Sektorn ser ett fortsatt utvecklingsbehov inom området.

Verksamhetschefer och skolledning har under våren diskuterat tillgängliga lärmiljöer. Flertalet skolor har börjat arbeta med att förtydligad och gemensam lektionsstruktur. Man inleder med en tydlig lektionsstart, syftet och målet med lektionen konkretiseras och man har också ett tydligt lektionsavslut. Även elevplaceringen i klassrummet uppmärksammas. Forskning visar att denna tillsynes banala åtgärd är mycket framgångsrik.

För att utveckla elevernas upplevelse av trygghet och studiero har verksamheterna tillsammans med eleverna reviderat ordningsreglerna. Huvuddelen av personalen har genomfört fortbildning gällande diskrimineringsgrunderna samt arbetet för att motverka kränkande behandling.

Under våren 2019 avslutades samarbetet med organisationen Locker Room Talk. Grosvadsskolan, Nyhemsskolan och Storängsskolan har samarbetet med organisationen i arbetet med elevernas attityder och värderingar.

På arbetslagsträffar har verksamheterna diskuterat och fördjupat sina kunskaper i hur de kan arbeta med åtgärder för att förebygga kränkande behandling. Sektorn kan i trygghetsenkäterna utläsa förbättrade resultat i förhållande till föregående år.

Rektorer har under våren utvecklat rutinen för övergångar mellan stadier för att öka tryggheten och likvärdigheten.

Fritidshemmen i Finspång har nätverksträffar för att utveckla tydliga strukturer i verksamheten där syftet är att motverka kränkande behandling mellan individer.

Den pedagogiska personalen på fritidshemmen kommer under hösten gå igenom kursen Fritidshemmens uppdrag som har som syfte att öka kvaliteten och samsynen. Kursen ges via Skolverket har en digital utbildningsplattform.

Hög måluppfyllelse inom alla delar av utbildningssystemet

Varning

Finspångs förskolor och skolor fungerar mycket bra med kompetent och engagerad personal. Elever och föräldrar är generellt nöjda med sin förskola eller skola och man upplever att det är tryggt. Vi har dock en tydlig utmaning i att förbättra våra elevers kunskapsresultat. Över tid har resultaten i Finspångs grundskola inte motsvarat skolverkets modellberäknade förväntade resultat (SALSA).

För att säkerställa måluppfyllelsen har sektorn under året arbetat med att stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Under målet **Vid behov av stöd och omsorg av kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska genomförandet präglas av god kvalitet, individens delaktighet och trygghet** beskrevs kort den enkätprocess som tagits fram i samarbete med skolverket för att kunna följa elevernas progression. Eftersom vi är ensamma om att använda den så har vi inga andra kommuner att jämföra med. Vi kan dock fortfarande jämföra utfallet med de årskurser som Skolverket tidigare följt upp. Bearbetandet av enkäten gav dock redan det första året material för analys och jämförelse inom kommunen som vi aldrig tidigare haft tillgång till.

Förskolan

Förskolans uppdrag är att stimulera och utveckla barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. I enkätresultaten från vårdnadshavarna instämmer vårdnadshavarna till 88 procent vid påståendena att barnen erbjuds en stimulerande miljö samt att barn lär sig mycket på förskolan.

Under läsåret 18/19 har förskolan arbetat med att implementera den reviderade läroplanen. Den reviderade läroplanen har ett större fokus på begreppet undervisning. Skolverket definierar undervisningen som målstyrda processer som syftar till utveckling och lärande.

Med måluppfyllelse i förskolan avser Skolverket resultat i relation till de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan. Målen i förskolans läroplan anger inriktningen på förskolans arbete och därmed den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan. Målen anger en riktning att sträva mot och är inte utformade som mål att uppnå eller krav på jämförelse mellan enskilda barn.

Från den 1 juli 2019 ska förskolechefer benämnas rektorer. I och med det måste också alla rektorer som nyanställs i förskolan gå den obligatoriska befattningsutbildningen för rektorer vilket i sin tur kommer att leda till högre måluppfyllelse. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning minskar både i Finspång och i riket. Som en följd av bristen på förskollärare i regionen har andelen pedagogisk personal med högskoleutbildning sjunkit de senaste åren från 50 procent 2017 till 47 procent 2018 vilket är strax över rikets snitt på 43 procent. Det är ett lagkrav att ha minst en förskollärare per förskola.

Förskolan arbetar mycket med att dokumentera och reflektera över den verksamhet som erbjuds. Under läsåret har verksamheterna arbetat med att reflektera över pedagogrollen och vilka lärmiljöer som erbjuds.

Grundskolan

Elevernas kunskapsutveckling analyseras av rektorerna med stöd av verksamhetscheferna. För att kunna bedöma kvalitén på undervisningen analyseras elevernas betyg och deras resultat på nationella prov. Elevernas progression bedöms genom att jämföra årets resultat med de resultat eleverna uppnått i tidigare årskurser. Betygsresultaten sammanställs i matriser för att underlätta analysen. Med hjälp av matriserna kan rektorerna tillsammans med sin personal dra slutsatser kring undervisningens kvalitet och vad som bör förbättras. Verksamhetschef har efter sommaruppehållet dialoger med rektorerna kring analysen och slutsatserna. Vid dessa resultatanalyser konstaterades flera avvikelser från det förväntade. Många av de analyserade skolorna har något ämne eller ämnesgrupp där eleverna antingen över- eller underpresterar i förhållande till övriga ämnen.

Sektor utbildning behöver utveckla:

- pedagogers förmåga att inte fokusera på att analysera arbetsmetoder, lärmiljö och undervisningens utformning istället för på brister hos enskild elev eller resultat
- pedagogers förmåga kring betygsättning i förhållande till elevens uppvisade kunskaper, färdigheter och förmågor utifrån en allsidig bedömning.

Skillnader i betygsättning mellan terminer behöver analyseras, om betygen speglar den kvalitet som eleven visar vid tiden för betygsättning.

Det är också i vissa fall en oförklarlig differens mellan resultaten på de nationella proven och elevernas terminsbetyg. Samtal om dessa uppmärksammade problemområden pågår och förslag på åtgärder kommer att tas fram under hösten.

De nationella proven i årskurs 3 i svenska och matematik visar på högre resultat än tidigare. Sektorn har arbetat systematiskt med läs- och skrivutveckling samt med två lärarsystem på vissa skolor. De förbättrade resultaten tyder på att insatsen fungerat.

Sammantaget meritvärde, det vill säga det samlade betygsvärdet för samtliga ämnen för årskurs 6 i Finspång är 216,8 av 320. Det innebär att årets årskurs 7 har med sig ett betydligt högre meritvärde till högstadiet än vad årets årskurs hade i avgångsbetyg. Utifrån detta borde de ha goda möjligheter att utvecklas positivt och uppnå ett förväntat resultat enligt ett modellberäknat värde (SALSA).

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 var 204,5 att jämföra med resultatet i med riket (2018) som var på 228,7. En ökning från höstterminens resultat på 195. Resultatet följer ett mönster över tid där elever i genomsnitt får 9 procent bättre resultat på vårterminen jämfört med höstterminen i årskurs 9. Orsakerna till detta bör utredas ytterligare för att säkerställa att eleverna får rätt betyg på höstterminen utifrån deras faktiska visade kunskaper, färdigheter och förmågor. Spridningen mellan meritvärdet i klasserna var 28 poäng, från 189 till 217.

SALSA är en statistisk modell som beräknar resultaten för en skola i relation till skolans faktiska betygsresultat med hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsbakgrund och andelen nyinvandrade.

Det genomsnittliga meritvärdet för avgångsklasserna var 204,5. Det modellberäknat meritvärdet enligt SALSA, alltså vad som kunde förväntas utifrån bakgrundsfaktorerna, var 219. Flickor når ett högre genomsnittligt meritvärde, 222,5 jämfört med pojkar som har 186,5.

Samtliga avgångsklasser presterar sämre än det förväntade medelvärdet för kommunen. Utfallet är en kraftig försämring sedan föregående år.

Gymnasieskolan

Under läsåret 2019/2020 kommer sektor utbildning arbeta med att ta fram av en strategisk kompetensförsörjningsplan. Planen ska vara klar i juni 2020. Syftet med planen är att skapa bättre förutsättningar att rekrytera samt behålla behöriga och kompetenta medarbetare. Det leder till en stabilare organisation som ger bättre förutsättningar för en ökad måluppfyllelse hos eleverna.

I oktober 2018 hade 66 procent av lärarna på gymnasieskolan pedagogisk högskoleexamen och på Vuxenutbildningen 83 procent.

I Finspångs kommun finns både högskoleförberedande program och yrkesprogram både på den kommunala gymnasieskolan Bergska gymnasiet och på den fristående skolan Curt Nicolingymnasiet. Bergska gymnasiet driver också Introduktionsprogrammen (IM) och Gymnasiesärskolan (GYS).

94 procent av eleverna från de högskoleförberedande programmen på Bergska gymnasiet uppnådde högskolebehörighet vilket var ett något högre resultat än läsåret innan. 72 procent av eleverna på gymnasieskolans yrkesprogram uppnådde sin yrkesexamen. Eleverna på yrkesprogrammen får inte automatiskt högskolebehörighet men de har möjlighet att läsa till de ämnen som krävs. 25 procent av avgångseleverna på Bergska gymnasiets yrkesprogram 2019 hade läst till högskolebehörighet.

Introduktionsprogrammen

Elever som går på introduktionsprogrammen (IM) har inte uppnått behörighet till ett yrkesprogram alternativt kan det även vara att elev inte nått behörighet till högskoleförberedande program.

Bergska gymnasiet har fem introduktionsprogram

- Preparandutbildning vänder sig till elever som bedöms vara nära att nå gymnasiebehörighet, elev ska nå behörighet inom ett år. Detta introduktionsprogram kommer försvinna från och med läsåret 2019/2020
- Yrkesintroduktion finns mot fordon, industri och bygg. Mål för eleverna är vidare studier på yrkesprogram eller gå vidare mot arbetsmarknad
- Språkintröduktion vänder sig till elever som nyligen anlant till Sverige. Fokus är svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till gymnasieprogram, IM-utbildning eller arbetsmarknaden.
- Individuellt alternativ där mer specifika åtgärder krävs för att hjälpa en enskild elev att kunna nå gymnasieskolan, annan utbildning eller komma ut i ut i arbetslivet.
- Programinriktat val som syftar till att ge eleven den behörighet som krävs för ett nationellt program. Här läser du tillsammans med eleverna på det önskade programmet.

Introduktionsprogrammen (IM) hade ca 130 elever inskrivna läsåret 2018/2019. 60 av de eleverna har gått vidare till antingen Gymnasieskolans program, arbetsliv eller andra studier på exempelvis Folkhögskola eller Vuxenutbildning. Ungefär 70 elever blir kvar till läsåret 2019/2020.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan på Bergska gymnasiet består av två enheter; gymnasiesärskolans nationella program med 5 elever och gymnasiesärskolans individuella program med 7 elever. Det nationella programmet har under läsåret 2018/2019 den största delen av eleverna antagna på programmet Administration, handel och varuhantering.

Alla elever har nått betygsnivå i de ämnen som avslutas detta läsår.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildning syfte är att vuxna ska kunna utveckla sina kunskaper, sin kompetens för att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet.

För att möta elevernas behov av bättre stöd i sin utbildning bygger vuxenutbildningen i Finspång upp ett lärcentrum i form av öppet klassrum. Dit kan eleverna, utan att boka tid, komma på eftermiddagar och kvällstid för att få stöd av lärare på plats. Detta främst för att möta distanselevernas behov men även de elever som har närstudier kan få lärarledd hjälp med sina självstudier.

Under läsåret har de gjorts en satsning på arbetsmarknadsanpassade yrkesutbildningar.

I juni 2019 tog sexton elever examen på barnskötarutbildningen inom yrkes-SFI där man kombinerar SFI-studier med yrkesutbildning.

Operatörsutbildningen inom industri som genomförts i samverkan och Curt Nicolingymnasiet ledde till att 26 av de 41 elever som började utbildningen har fått arbete. 10 bedriver fortfarande studier.

Efter framgångarna med operatörsutbildningen startades en köks- och restaurangutbildning.

Utbildningen hade 23 elever inskrivna från start. Nio har gått till arbete och fyra studerar fortfarande. Flera elever avbröt sin köks-och restaurangutbildning. En av orsakerna var att språknivån var för låg.

Vi ser att det är av vikt att säkerställa möjligheten för vuxna som inte har svenska språket att tillgodogöra sig utbildningen. Här kan nivåtester vara ett bra sätt att bedöma och säkerställa detta.

Vi erbjuder också Vård- och omsorgsprogrammet i samarbete med en extern utbildningsanordnare.

Ett begränsat antal startar denna utbildning under höstterminen.

Särskild utbildning för vuxna

Särvux har under verksamhetsåret haft mellan 16 och 20 deltagare, jämt fördelat kvinnor och män, inskrivna. Verksamheten bedrivs i en lektionssal belägen i anslutning till gymnasiesärskolans och introduktionsprogrammets lokaler på Bergska skolan. Särvux tar löpande in deltagare och har verksamhet under hela året. Målsättning är att alla deltagare ska ges goda förutsättningar till ett

självständigt vuxenliv och arbetsliv. För att nå dit erbjuds alla en kvalitetssäkrad utbildning som utgår från behov, möjligheter och mål. Deltagarna upprättar en individuell studieplan som följs upp och utvärderas.

En ny delkurs inom ämnet teknik har påbörjats med fokus på att öka den digitala kunskapen. Förmågan att kunna använda mobiltelefoner, läsplattor och datorer är av stor vikt för att kunna agera självständigt i dagens samhälle. Kursen kommer erbjudas som ett val i utbildningen.

MEDARBETARE

Önskat läge

Finspångs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats med motiverade och kompetenta medarbetare

Finspångs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats

Varning

Kommunen har vunnit utmärkelser för sitt arbetsgivararbete och lyckas i stort väl med att attrahera kvalificerade medarbetare. Utvecklingssatsningar så som ökad andel till heltidsanställningar, kompetensutveckling, systematiskt arbetsmiljöarbete samt en innehållsrik förmånsportal bidrar till attraktiviteten. Den höga sjukfrånvaron, låg grundbemanning och fortsatt ökande uttag av övertid inom vissa verksamheter påverkar tjänstgörande medarbetare och chefer negativt. Bedömningen är att målet att vara en attraktiv arbetsplats inte kommer att nås under året.

Samtliga sektorer genomför insatser för att öka attraktiviteten som arbetsplats. Sektorerna har i stort lyckats att rekrytera kvalificerade medarbetare. Sektor samhällsbyggnad har lyckas väl i gjorda rekryteringar men arbetsinsatsen för att få kvalificerade medarbetare har varit större än tidigare. Brandmän, projektledare, ingenjörer och andra yrkeskategorier som kräver högskoleutbildning, har varit svårast att rekrytera. Svårrekryterade befattningar är också behöriga lärare och personliga assistenter. Det är också svårt att rekrytera visstidsanställda till våra uppdrag, framförallt när det finns behov av specialkompetens.

Övergripande arbete med ökad grundbemanning, sektor utbildnings framtagande av en strategisk kompetensförsörjningsplan, samhällsbyggnads och vård och omsorgs fortsatta arbete med hanterbara chefsområden och närvarande ledarskap, ökat antal heltider och tydliggörande av karriärmöjligheter förväntas bidra till en ökad attraktivitet som arbetsgivare.

Ett närvarande ledarskap med tydligare styrning har gett positiv effekt för bland annat sektorerna samhällsbyggnad och social omsorg som noterat att de fått resultat av arbetet. Enskilda enheter kan dock till följd av beslut om avveckling, minskade åtaganden och chefsbyten ha påverkats negativt.

Kommunen marknadsför och visar sina anställningar på olika sätt. Bland annat genom att en karriärsida används. Deltagande sker i olika rekryteringsmässor. Satsning har också skett på marknadsföring i sociala medier där kommunen även fortsatt visar upp sina medarbetare och verksamheter. Antalet möten med studenter i rekryteringssyfte har minskat under året.

Samverkan sker med externa skolor och universitet där avtal finns kring verksamhetsförlagd utbildning. Feriearbetare anställs och kommunen tar emot flera praktikanter under ett år. Skickliga personer försöker verksamheten ta tillvara på som framtida medarbetare.

Övergripande personalarbete

Verksamheterna arbetar med att hantera den uppkomna mertiden genom att minska användandet av vikarier med hjälp av översyn grundbemanning och effektiv schemaplanering. Arbete pågår med att erbjuda alla medarbetare heltidsanställningar. Effekter av detta arbete kommer eventuellt kunna ses redan i samband med årsredovisningen. Kostnaderna kring nya heltidsanställningarna ska utredas vidare.

Fastställande av en lönestrategi, framtagande av en övergripande personal- och kompetensförsörjningsplan och tydliggörande av karriärvägar är insatser som görs för att öka attraktiviteten.

Översyn av arbetstidsavtal och utökning av erbjudna förmåner till medarbetarna pågår ständigt för att stärka attraktiviteten. Förmåner som erbjuds utöver centralt avtal är bland annat:

- Försäkringslösning hos Skandia
- Friskvårdsvecka

- Läkare via mobil
- Professionella rådgivare inom karriär och hälsa
- Friskvårdsbidrag
- Lifeplan pensionstjänst
- Personalklubb (Kommandå)
- Hälsoundersökning.
- Cykel mot nettolöneavdrag

Arbetsmiljöarbete

Inom några sektorer har det periodvis varit låg bemanning på grund av sjukfrånvaro och brist på personal vilket bland annat resulterat i en del ensamarbete, övertid och extrapass på helger och kvällar. Några av sektorerna har fortsatt hög vikarieomfattning och kompetensutveckling inom schema- och bemanning pågår parallellt med översynen av grundbemanning för en ökad grundbemanning. Effekterna av arbetet med ökad grundbemanning inom vård och omsorg går inte att utläsa ännu och behöver följas upp i relation till ett eventuellt utökat eller minskat behov hos brukarna.

Arbetsmiljökonferens genomförs årligen för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet i organisationen.

Sjukfrånvaron har ökat något. Det är stor variation mellan och inom verksamheterna i sektorerna. Sektorerna fokuserar på att identifiera och aktivt arbeta med den arbetsrelaterade sjukfrånvaron. En enhet med hög sjukfrånvaro inom sektor vård och omsorg har ingått i ett projekt tillsammans med företagshälsovården där olika insatser genomförs för att sänka sjukfrånvaron. Arbetet med en utökad grundbemanning förväntas i förlängningen ge en effekt i minskad sjukfrånvaro.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av medarbetare och chefer pågår ständigt inom samtliga sektorer. Bland annat har sju medarbetare slutfört en förskollärarytbildning. Ytterligare fyra medarbetare läser till förskollärare via en regional utbildningsinsats. Tolv medarbetare läser till barnskötare i Finspångs kommuns regi. Kommunen stödjer också flera medarbetare att ta körkort för att säkerställa att de kan genomföra uppdraget fullt ut.

Centrala insatser sker för cheferna i organisationen. Årets insatser har haft fokus på arbetsmiljö och förändringsarbete. Vissa chefer går ledarutvecklingsprogram och några medarbetare deltar i en utbildning för blivande chefer som sker i samverkan med övriga kommuner i Östergötland. Finspångs kommun deltar också i ett ESF projekt (Europeiska socialfonden) i regionen, Evikomp (E-län Vi Kompetensutvecklare) som innebär att stärka kompetensen för befintlig personal inom vård- och omsorg samt inom hälso-och sjukvård.

Utöver detta anordnar kommunen interna utbildningar som stödjer medarbetarna i arbetet med de interna processerna inom ekonomi och personal.

Finspångs kommun ska ha engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning

Varning

Bedömningen är att kommunen inte kommer att uppnå målet med engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning. Kommunen har genomfört ett antal omorganisationer som har gett god effekt samt kommer att ge fler positiva effekter framåt. Däremot kan det ekonomiska läget och initiala effekter av nya organisationer och chefsbyten skapa oro och också påverka resultatet negativt.

Personalförsörjning är en stor utmaning för kommunen. Flera befattningar inom sektorerna är svåra att rekrytera. Trots svårigheter bedömer sektorerna ändå att de lyckats att anställa kvalificerade medarbetare på de flesta befattningarna. Det finns rekryteringar som får annonseras igen och det kan vara få sökanden till vissa tjänster. Lönenivåerna blir också höga på flera befattningar. Sektor utbildning har parallellt arbetat med kompetensväxling där de höjt andelen legitimerade lärare i skolorna.

Flera verksamheter uppvisar en hög frånvaro. Volymökningar medför ett ökat behov av personal. Hög medelålder medför pensionsavgångar och förlust av kompetens. Fokus på översyn av grundbemanning och arbete med arbetsmiljö och förutsättningar är viktiga frågor att fortsätta att arbeta med.

Ledarskap

För att skapa goda förutsättningar att utöva ett nära ledarskap har genomgripande arbete skett inom samtliga sektorer. Omorganisationer och förstärkning med fler chefstjänster samt införande av nya chefsled inom verksamheterna förväntas bidra till att målet ska uppnås. Förändringar i resultat har redan noterats för några av verksamheterna. Sektor utbildning har utvärderat sin nya organisation. Organisationen har lett till ett reellt stöd och nära ledarskap. Organisationsförändringen och tillsatta forum kommer bidra till ett närmre samarbete mellan cheferna och ge bättre förutsättningar för att se den röda tråden. Flera sektorer har infört verksamhetschefer. Inom sektor samhällsbyggnad har ny organisation för kost-, måltid- och lokalvårdsservice införts och en servicechef har rekryterats. I och med att fastighetsförvaltningen av verksamhetslokaler övergår från Vallonbygden AB, det kommunala bostadsbolaget, byggs en fastighetsenhet upp under året.

Bemanning

Översyn av grundbemanningen har påbörjats inom sektor vård och omsorg och social omsorg. Vidare har handlingsplaner för att jobba vidare med grundbemanningen tagits fram för sektor samhällsbyggnad och utbildning. I samband med översyn av grundbemanning pågår kompetensutvecklingsinsatser kring bemanning och schemaplanering. Avsikten är att säkerställa att kommunen har rätt kompetens på rätt plats. Övertiden, sjukfrånvaron och vikarieanskaffningen ska minska. Arbetsmiljön, effektiviteten och kontinuiteten i verksamheten ska förbättras.

Styrning

Avdelningen för ekonomi och styrning arbetar aktivt med att stödja cheferna i arbetet med mål och uppföljning av dessa. De avdelningar som har behov, arbetar med egna insatser för att tydliggöra mål och hur uppföljning av dessa ska ske. Ett arbete med att synliggöra förbättringsarbete och sprida goda exempel har påbörjats. Arbetet startas upp med en utbildningsinsats för kommunens chefer, strateger och handläggare. Andra insatser som gjorts är bland annat tydliggörande av riktning, mål och arbetssätt inom sektor social omsorg. Ett omtag har skett i frågorna och effekt av insatserna beräknas ses först 2020,

Sektorerna arbetar aktivt med verksamhetsplaner och aktivitetsplaner med utgångspunkt i Finspångs kommuns strategiska plan.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av chefer och medarbetare pågår ständigt. Några av de aktuella insatserna är:

- centrala insatser med fokus på arbetsmiljö och förändringsledning
- regionalt ledarutvecklingsprogram
- deltagande i rektorsutbildning
- chefsutveckling inom ständiga förbättringar med hjälp av Ledarstegen
- regional barnskötarutbildning
- utbildning av barnskötare till förskollärare
- stärkande av kompetens för personal inom vård och omsorg samt hälso- och sjukvård genom deltagande i ett ESF projekt (Europeiska socialfonden) i regionen i projektet Evikomp (E-län Vi Kompetensutvecklar)
- kollegialt lärande genom tillsättande av förstelärare i kommunens skolor.
- Mentorskap
- Nätverksträffar för olika lärargrupper i syfte att utveckla samarbete och kollegialt lärande.
- Utvecklande ledarskap
- Digitalisering
- Service och bemötande
- Upphandling och inköp
- Elevhälsofrämjande arbeten
- Utbildning i hedersproblematik
- Vårdbiträde till undersköterska

Kompetensutvecklingen förväntas bidra till ett förbättrat resultat inom flera målområden även när det gäller resultatet i medarbetarenkäten för ledarskap, motivation och styrning.

EKONOMI

Finspångs kommun ska ha ekonomisk kontroll

■ Ej godkänt

Bedömningen är att det finns stor risk för att kommunen inte kommer att uppnå ekonomisk kontroll. Kommunens verksamheter visar på stora underskott på grund av ökade behov och minskade intäkter. Sektorerna har inte fullt ut ställt om verksamheterna i den omfattning som budgeten kräver. Prognosen pekar mot ett underskott trots ökade skatteintäkter, bättre räntevillkor och släpande investeringar.

Sektorer nettoredovisning

Sektor	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Politisk organisation	14 165	8 861	63 %	7 497	14 373	14 080	85
Ledningsstab	114 883	74 500	65 %	78 495	113 475	114 030	853
Social omsorg	230 212	164 517	71 %	165 290	245 031	250 067	-19 855
Samhällsbyggnad	77 394	50 684	65 %	49 438	76 643	77 726	-332
Utbildning	541 729	365 549	67 %	352 100	538 696	551 129	-9 400
Vård och omsorg	291 696	206 286	71 %	190 821	292 339	309 236	-17 540
Kommungemensamma kostnader	17 142	-6 181	-36 %	-5 525	-7 668	4 472	12 670
Finansenheten	-1 299 940	-875 589	67 %	-870 416	-1 295 358	-1 307 771	7 831
Total	-12 719	-11 374	89 %	-32 299	-22 468	12 969	-25 688

Kommunens budgeterade resultat för 2019 är 13 mkr. Prognosen vid uppföljning för augusti visar ett underskott på 13 mkr, en avvikelse med nästan 25,7 mkr. Det är en ytterligare försämring av prognosen med 4 mkr sedan föregående prognostillfälle i maj.

Kommunens resultat i augusti var 11 mkr vilket är 21 mkr lägre än samma period föregående år. Det är tydlig signal att ekonomin försämrats mellan åren, vilket synliggörs i prognosen.

Tre av fem sektorer visar i sina prognoser för året ett underskott. Underskotten finns inom sektorerna utbildning, social omsorg och vård och omsorg. Sektor social omsorg står för den största avvikelsen, 8,7 procent högre kostnader än budgeterat. För vård och omsorg är avvikelsen 6 procent sektor och sektor utbildning har en avvikelse på 1,7 procent jämfört med budget.

Sektor social omsorg visar i sin prognos ett underskott på 20 mkr. Det är främst köpta platser för placering med stöd av Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade och enligt Socialtjänstlagen (SoL) som visar ett underskott på 11,1 mkr. Köpta platser är väsentligt dyrare än de platser som drivs i egen regi. Kommunens egna boende enligt LSS och SoL samt boendestöd enligt SoL har i prognosen ett underskott på 4,7 mkr. Svårigheter finns med en effektiv bemanning, vilket medför höga kostnader för övertid och fyllnadstid. Inom försörjningsstödet ökar antalet ärenden delvis beroende på att individer återgår till försörjningsstöd från projektet extratjänster. Positivt är att kostnader för placering av barn och unga minskar även i år och ger ett överskott 4 mkr.

Sektor vård och omsorg redovisar i sin prognos ett underskott på 17,5 mkr, vilket är en ökning av underskottet med 12,9 mkr jämfört med föregående prognos i maj. Den kraftiga förändringen av resultatet beror på ökad volym av biståndsbedömd hemtjänst, delegerade hemsjukvårdsinsatser samt tid för hantering av matdistribution. Ett tidigare statsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen har minskat med 5 mkr men enheterna har inte lyckats anpassa organisationen. Sedan tidigare finns inom ett av de särskilda boendena en högre bemanning på grund av problem med logistiken i befintliga lokaler vilket bidrar till underskottet.

Sektor utbildning redovisar en prognostiserat underskott på 9,4 mkr, en förbättring med 2,7 mkr sedan föregående prognos. Det är inom grundskolans rektorsområden som förbättringen av prognosen återfinns. Grundskolan har svårt att rymma behovet av extraresurser för barn med särskilda behov inom sin resurstilldelning, men för att klara lagens krav har några skolor ökat bemanningen sedan några terminer, vilket genererar underskott i verksamheten. Det finns även några små skolenheter inom grundskolan som har svårt att få resurserna att räcka till med den normala elevpengen för att klara bemanning och ekonomi i balans.

Gymnasiet har problem att klara sin ekonomi med nuvarande låga elevvolym och det programutbud som skolan har, då undervisningsgrupperna blir små, vilket medför höga kostnader per elev. Höga lokalkostnader i nyrenoverade lokaler bidrar till de ekonomiska svårigheterna.

Sektor samhällsbyggnad har en prognos i balans. Fastighetsförvaltningen kommer från årsskiftet att tas över av den nybildade fastighetsavdelning från Vallonbygden. Fastighetsavdelningen är under uppbyggnad och planerar för övertagandet av verksamheten. Måltidsservice har under 2019 sänkt priserna för sina tjänster för att nå balans i verksamheten. Även lokalvårdsservice har justerat sin prissättning inför 2019, där har problemet tidigare varit en underfinansiering beroende på att restiden mellan lokalvårdsobjekten inte har beaktats.

Kommungemensamt visar ett överskott i sin prognos på 12,7 mkr en förbättring av prognosen med 6,2 mkr. Överskottet härrör främst från kapitalkostnader för nya investeringar som senarelagts. Medel finns avsatta för digitalisering av kommunens verksamheter, i prognosen har hänsyn tagits till fattade beslut vilket medför ett överskott på 1,9 mkr. Kommungemensamt har medel för kommunens löneöversyn som fördels till sektorerna när översynen är klar. Vid årets löneöversyn uppstod ett överskott på 3,8 mkr.

Finansenheten har i prognosen ett överskott på 7,8 mkr vilket är en förbättring av prognosen med 2,4 mkr. Skatteprognosen för augusti visar på ökade skatteintäkter 4,6 mkr högre med budgeterat. Internbanken har omsatt flera lån till en lägre ränta än tidigare, vilket minskar nettokostnaderna i internbanken med 5,9 mkr.

Förändring mellan prognoser per sektor

Sektor	Årsbudget	Prognos maj	Avvikelse maj	Prognos augusti	Avvikelse augusti	Förändring mellan prognoser
Politisk organisation	14 165	14 763	-367	14 080	85	452
Ledningsstab	114 882	114 319	69	114 030	853	784
Social omsorg	230 212	244 182	-16 540	250 067	-19 855	-3 315
Samhällsbyggnad	77 394	75 514	-119	77 726	-332	-213
Utbildning	541 729	548 082	-12 100	551 129	-9 400	2 700
Vård och omsorg	291 696	292 815	-4 577	309 236	-17 540	-12 963
Kommungemensamma kostnader	17 142	24 697	6 482	4 472	12 670	6 188
Finansenheten	-1 299 940	-1 305 370	5 430	-1 307 771	7 831	2 401
Total	-12 720	9 002	-21 722	12 969	-25 688	-3 966

Prognosförändringar sammanfattning

Social omsorg

Sedan majrapporten har prognosen försämrats med 3,3 mkr. Det är främst kommunens kostnader för boenden samt boendestöd enligt LSS och SoL som har ökat med 2,9 mkr sedan föregående prognos. I prognosen väntas även kostnaderna för försörjningsstöd öka med 1,8 mkr. Prognosen för placeringar av barn och unga har förbättrats med 1,2 mkr sedan majprognosen.

Utbildning

Jämfört med prognosen från maj så visar denna prognos en förbättring med 2,7 mkr. En del av denna förändring ligger i de externa gymnasiekostnaderna där prognosen förbättrats med 1,4 mkr från tidigare prognos. Grundskolans chefsområden har förbättrat sina prognoser med 3,5 mkr. Negativ effekt på prognosen får lokalkostnaderna som överstiger budget med 2,5 mkr.

Vård och omsorg

Sektorn visar ett ökat underskott jämfört med föregående prognos med 12,9 Mkr. Under 2019 beräknas hemtjänsten öka med cirka 17 000 timmar jämfört med 2018. Detta beror på ökad volym av biståndsbedömd hemtjänst, delegerade hemsjukvårdsinsatser samt tid för att hantera matdistributionen. I tidigare prognoser har sektorn tagit hänsyn till en viss ökad volym avseende intäkter hos hemtjänstenheterna men inte till den ökade kostnaden som belastar hemtjänst centralt.

Sektorer specifikation kostnader/intäkter

Sektor	Årsbudget	Ack Utfall	i % av		Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
			Ack Utfall	Budget			
Intäkter	-1 605	-1 665	104 %	-1 383	-1 524	-1 834	229
Kostnader	15 770	10 527	67 %	8 880	15 896	15 914	-144
Politisk organisation	14 165	8 861	63 %	7 497	14 373	14 080	85
Intäkter	-56 645	-38 029	67 %	-56 831	-92 626	-56 635	-10
Kostnader	171 528	112 529	66 %	135 278	206 101	170 665	863
Ledningsstab	114 883	74 500	65 %	78 447	113 475	114 030	853
Intäkter	-58 840	-54 563	93 %	-64 994	-97 347	-58 696	-144
Kostnader	289 052	219 079	76 %	230 284	342 379	308 763	-19 711
Social omsorg	230 212	164 517	71 %	165 290	245 031	250 067	-19 855
Intäkter	-204 155	-138 506	68 %	-142 245	-219 131	-205 934	1 779
Kostnader	281 550	189 191	67 %	191 732	295 774	283 661	-2 111
Samhällsbyggnad	77 394	50 684	65 %	49 487	76 643	77 726	-332
Intäkter	-83 670	-56 769	68 %	-57 329	-91 948	-83 870	200
Kostnader	625 399	422 318	68 %	409 386	630 645	634 999	-9 600
Utbildning	541 729	365 549	67 %	352 058	538 696	551 129	-9 400
Intäkter	-104 858	-78 574	75 %	-75 725	-112 402	-117 945	13 087
Kostnader	396 554	284 860	72 %	266 546	404 742	427 181	-30 627
Vård och omsorg	291 696	206 286	71 %	190 821	292 339	309 236	-17 540
Intäkter	-13 269	-8 970	68 %	-9 349	-14 016	-13 339	70
Kostnader	30 411	2 788	9 %	3 825	6 348	17 811	12 600
Kommungemensamma kostnader	17 142	-6 181	-36 %	-5 525	-7 668	4 472	12 670
Intäkter	-1 641 381	-1 103 047	67 %	-196 301	-1 633 718	-1 646 888	5 507
Kostnader	341 441	227 458	67 %	-674 115	338 359	339 117	2 324
Finansenheten	-1 299 940	-875 589	67 %	-870 416	-1 295 358	-1 307 771	7 831
Total	-12 719	-11 374	89 %	-32 341	-22 468	12 969	-25 688

Ledningsstaben

Avdelning	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Kostnader	0	293	0 %	0	0	0	0
Ledningsstab	0	293	0 %	0	0	0	0
Intäkter	-125	-51	41 %	-149	-149	-125	0
Kostnader	4 544	2 351	52 %	2 152	3 991	3 944	600
Kommundirektör	4 419	2 300	52 %	2 002	3 842	3 819	600
Intäkter	-1 727	-950	55 %	-772	-1 275	-1 758	31
Kostnader	8 693	5 564	64 %	4 003	6 760	8 713	-20
Kommunikationsavdelning	6 966	4 614	66 %	3 231	5 484	6 955	11
Intäkter	-824	-575	70 %	-1 267	-2 098	-824	0
Kostnader	37 879	24 116	64 %	27 636	41 540	37 329	550
Utvecklings och näringslivsavd	37 055	23 542	64 %	26 369	39 442	36 505	550
Intäkter	-1 101	-733	67 %	-555	-1 090	-1 101	0
Kostnader	10 481	6 938	66 %	6 871	10 710	10 481	0
Bibliotek	9 380	6 206	66 %	6 316	9 620	9 380	0
Intäkter	-895	-712	80 %	-851	-867	-895	0
Kostnader	7 980	5 401	68 %	5 065	7 520	7 980	0
Kulturskola	7 085	4 688	66 %	4 214	6 653	7 085	0
Intäkter	-4 456	-2 854	64 %	-2 427	-3 806	-4 456	0
Kostnader	13 068	8 105	62 %	8 355	13 461	13 068	0
Kulturhuset	8 612	5 252	61 %	5 927	9 655	8 612	0
Intäkter	0	0	0 %	0	0	0	0
Kostnader	0	0	0 %	1 058	1 748	0	0
Integrationsinsatser	0	0	0 %	1 058	1 748	0	0
Intäkter	-4 122	-2 754	67 %	-2 253	-3 848	-4 122	0
Kostnader	16 154	10 274	64 %	9 844	14 751	15 815	339
HR-avdelning	12 032	7 520	63 %	7 592	10 903	11 693	339
Intäkter	-8 246	-5 470	66 %	-25 699	-44 922	-8 205	-41
Kostnader	8 540	5 645	66 %	30 187	45 004	8 499	41
Bemanningscentralen	294	175	59 %	4 489	82	294	0
Intäkter	-752	-461	61 %	-393	-492	-752	0
Kostnader	13 657	9 251	68 %	8 554	12 942	13 614	43
Ekonomi och styrningsavdelning	12 905	8 790	68 %	8 161	12 451	12 862	43
Intäkter	-20 508	-14 368	70 %	-13 252	-20 326	-20 508	0
Kostnader	26 125	18 145	69 %	16 660	25 240	26 125	0
IT avdelning	5 617	3 778	67 %	3 409	4 914	5 617	0
Intäkter	-13 889	-9 101	66 %	-9 214	-13 753	-13 889	0
Kostnader	24 407	16 444	67 %	14 892	22 436	25 097	-690
Kansliavdelningen	10 518	7 343	70 %	5 678	8 683	11 208	-690
Total	114 883	74 500	65 %	78 447	113 475	114 030	853

Ledningsstaben räknar totalt sett med överskott på ungefär 800 tkr mot budget. Överskottet beror på återhållsamhet med kostnader

HR-avdelningen får ett överskott, bland annat utifrån att avdelningen försökt hålla nere på kostnaderna samt att del av overheadkostnaden faktureras. Dessa medel har ej använts under året.

Feriearbetare

Flera elever som går vård- och omsorgsprogrammet har fått semestervikariat istället för feriearbete. Ett större antal sökanden har också tackat nej till feriearbete i år. Nya sänkta arbetsgivaravgifter från och med den 1 augusti påverkar också prognosen.

Bemanningscentralen

Bemanningscentralens ekonomi påverkas negativt av att det varit svårt att få ut medarbetarnas tid fullt ut på de beställningar som kommer in. Det pågår ett arbete med att minska den obokade tiden. Hög sjukfrånvaro och uttag av sparad semester är ytterligare faktorer som påverkar ekonomin negativt. Aktivt arbete i rehabiliteringen beräknas ge effekt först under 2020. De poster som Bemanningscentralen i år har ett underskott i täcks upp av ramen som tillförts för 2018 års löneökningar.

Kulturskolan förväntas göra ett nollresultat. Ramen har justerats för sänkningen av taxorna.

Biblioteket har beviljats omställningsmedel för flytt till nya lokaler. Kostnaderna för flytten är dock en osäkerhetsfaktor. De idag kända kostnaderna kan hanteras inom ram men ytterligare kostnader kan tillkomma.

Den hyressänkning som flytten av biblioteket innebär motsvarar enhetens bidrag till allmänna besparingar. Eftersom biblioteket inte längre får några intäkter från gymnasieskolorna kommer ytterligare besparingar behöva göras. Detta innebär allmänna neddragningar samt att vakanta tjänster inte kommer att tillsättas. Delvis kompenseras denna neddragning av en nytillträdd stadsbidragsfinansierad bibliotekspedagog.

Kulturhuset förväntas göra ett nollresultat.

Ekonomi- och styrningsavdelningen klarar sitt sparbetning på 1,1 mkr. För att klara sparbetningen långsiktigt har tjänsten som kvalitetstrateg dragits in.

Kansliavdelning beräknas göra underskott på cirka 700 tkr, som helt och hållet beror på att lokalvårdskostnader för kommunhuset blivit dubbelt så hög som budgeterat till följd av förändrad prissättning.

Sektor samhällsbyggnad

Avdelning	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Kostnader	0	21	0 %	48	0	0	0
Sektorn för samhällsbyggnad	0	21	0 %	48	0	0	0
Intäkter	-880	-1 165	132 %	-92	-205	-880	0
Kostnader	7 147	4 349	61 %	1 430	3 291	7 147	0
Sektorsövergripande	6 267	3 184	51 %	1 337	3 087	6 267	0
Intäkter	-4 911	-3 356	68 %	-3 050	-4 327	-4 923	12
Kostnader	10 123	6 483	64 %	6 061	9 272	10 135	-12
Bygg- och miljöenheten	5 212	3 127	60 %	3 012	4 945	5 212	0
Intäkter	-30 320	-19 151	63 %	-21 637	-30 378	-30 270	-50
Kostnader	29 595	19 424	66 %	20 195	30 840	29 557	38
Måltidsservice	-726	274	-38 %	-1 442	462	-714	-12
Intäkter	-15 763	-12 445	79 %	-11 304	-19 550	-15 763	0
Kostnader	15 760	12 569	80 %	12 859	19 812	15 760	0
Lokalvårdsservice	-3	125	-3796 %	1 555	262	-3	0
Intäkter	-25 111	-16 237	65 %	-16 441	-24 889	-25 071	-40
Kostnader	27 375	18 041	66 %	16 110	24 918	27 755	-380
Måltid- och lokalvårdsservice	2 264	1 804	80 %	-331	29	2 684	-420
Intäkter	-2 095	-1 869	89 %	-2 025	-4 255	-2 095	0
Kostnader	29 415	20 364	69 %	21 620	33 466	29 615	-200
Räddningstjänst	27 320	18 495	68 %	19 596	29 211	27 520	-200
Intäkter	-5 529	-4 318	78 %	-3 273	-3 236	-6 054	525
Kostnader	34 821	24 406	70 %	21 445	22 088	35 346	-525
Samhällsplaneringsenheten	29 292	20 088	69 %	18 172	18 852	29 292	0
Intäkter	-107 005	-72 019	67 %	-76 329	-76 329	-108 337	1 332
Kostnader	114 760	74 650	65 %	82 238	82 520	115 792	-1 032
Fastighetsförvaltning	7 756	2 631	34 %	5 909	6 192	7 456	300
Intäkter	-12 542	-7 947	63 %	-8 131	-8 131	-12 542	0
Kostnader	12 554	8 883	71 %	8 799	8 799	12 554	0
Transportenhet	13	936	7326 %	668	668	13	0
Total	77 394	50 684	65 %	48 305	49 487	77 726	-332

Sektor samhällsbyggnad beräknas uppvisa ett underskott om 0,3 mkr. En större förändring från tertial 1 är att 2,2 mkr har kunnat tillföras nya underhållsarbeten då tidigare osäkerhet har minskat i motsvarande omfattning. Ett exempel på detta är evakueringskostnader för att möjliggöra åtgärder i Kungssörnen. Enligt prognosen på helåret genererar förvaltade fastigheter ett överskott om 0,3 mkr. Även de interna servicefunktionerna samt räddningstjänsten har uppvisat smärre avvikelser.

Vid årsskiftet 2019–2020 sker en beslutad och planerad verksamhetsövergång av kommunens fastigheter i från Vallonbygden tillbaka till kommunen. Det förvaltande uppdraget placeras inom sektor samhällsbyggnad i en nybildad fastighetsavdelning. En kvarvarande, om än reducerad risk, är det ökade behovet av fastighetskompetens under den pågående verksamhetsövergången.

Under de kommungemensamma medlen finns 0,8 mkr som avser tjänster vilka kommer att äskas för en detaljplanehandläggare samt en utökning av strategitid för att ge en heltidstjänst. Energirådgivning som tidigare köps in från Norrköpings kommun har nu hämtats hem och placerats inom bygg- och miljöenheten. Under året har även säkerhetssamordning samt alkoholtillsyn överförs från näringslivs- och utvecklingsavdelningen till sektor samhällsbyggnad. I överföringen ingår ett besparingskrav. Den nya tobakslagen innebär ett utökat uppdrag till Motalas kommun avseende

alkoholhandläggning. Med anledning av de pågående verksamhetsjusteringarna finns en viss osäkerhet i prognosen.

Räddningstjänst

Räddningssenhetens prognos visar ett underskott om 0,2 mkr. Underskottet går inte att härleda till någon enskild händelse utan beror ett flertal smärre fördyringar. Den ökade övertiden som beror på sjukskrivningar samt en större reparation på en hävare, en typ av skylift, är de två tydligaste avvikelserna.

Måltidsservice

Utifrån 2018 års resultat justerades 2019 års budget för att skapa en bättre balanserad budget med lägre priser. Med målsättningen att inte skapa ett överskott, likt 2018 som vid årets slut fördelades på de köpande verksamheterna, budgeterades lägre kostnader inför 2019.

Kostnaden för livsmedel har varit lägre än tidigare vilket bidragit positivt till årets resultat. Personalkostnaderna är även de varit lägre jämfört med samma period 2018.

Utifrån den kostmodell som ligger till grund för debitering och den uppdelning av det rörliga priset som sker i kostdatasystemet skulle en förenkling behövas. Det nuvarande systemet skapar en för stor del administration där inte alla delar är värdeskapande. Sammanfattningsvis bedömer verksamheten att några tillagningskök kommer uppvisa avvikelser vid året slut, vilket är beroende av faktiskt antal portioner.

Inför budget 2020 kommer ytterligare förbättringar genomföras samt en översyn av verksamheten pågår.

Transportenheten

Det finns en hel del osäkerhet samt flera utmaningar i enhetens budget. Dels avslutar Region Östergötland avtalet i mitten av året gällande sjukresor, vilket innebär bortfall av intäkter.

Enheten har fått extra löneökning i april efter särskilt beslut. I övrigt så har verksamheten minskat kostnader och var sparsamma med utgifter.

Det har tagits fram ett nytt justerat pris för verksamhetens tjänster vilket innebär en ökning av intäkter så att full kostnadstäckning erhålls.

Lokalvårdsservice

Verksamheten har förändrade priser i från januari 2019. Justeringen har gjorts utifrån att lokalvårdsservice prissättning tidigare varit ofullständig och bland annat inte tog höjd för restiden emellan de olika lokalvårdsobjekten. Att inte restiden tidigare beaktats i prissättningen har varit en stor del av den mångåriga förlust som lokalvårdsverksamheten uppvisat.

Med den nya prismodellen är bedömningen att verksamheten kommer att ha en balanserad budget och att de köpande verksamheterna. Bedömningen är att verksamheten ger ett överskott på 0,15 mkr. Minskningen är möjlig om personalkostnaderna fortsatt kan vara på en lägre jämfört än 2018. Att personalkostnaden är lägre beror dels på att antalet vikarietimmor har sänkts dels på att anställning av servicechef slutfördes senare än planerat.

Verksamheten har fortfarande en hel del utmaningar men sammanfattningsvis så har förbättringsarbetet under 2018 gett ett betydligt bättre resultat.

Samhällsplaneringsenheten

Det finns ett flertal osäkerheter i verksamheten till exempel markvärde, skogsvärde och exploateringar. Kostnaderna för vinterväghållning beräknas överskrida budget utifrån att en ny entreprenadupphandling genomförts vilken innebär utökade kostnader. Tidigare under året förväntades att kostnaderna för gatubelysning inte skulle hålla budget. Efter diskussion med Finspångs Tekniska Verk har det säkerställts att budgeten för gatubelysning följs och bestämts att ersättningsmodellen ses över under hösten. Avseende skogsverksamheten så har förra årets torra sommar, likt många andra skogsinnehavare, påverkat kommunens skogsinnehav negativt genom

angrepp från granbarkborren. I nuläge är det oklart hur drabbat kommunens skogsinnehav är men det står klart att det kommer uppstå extra kostnader för avverkning som inte varit inplanerad.

Inplanerade åtgärd, enligt ovan, samt högre intäkter inom planverksamheten förväntas möta upp ökade kostnader inom verksamheterna vilket innebär att helårsprognosen för samhällsplaneringsenheten i nuläge förväntas hålla lagd budget.

Fastighetsenheten

Intäkterna och kostnaderna är högre än förväntat beroende främst på tillkomsten av Lillängens förskola. Objektet ger högre hyresintäkter och högre kapitalkostnader.

För förvaltningsersättning har en marginal om 3 mkr tagits upp i prognos. Detta beror dels på att extrabeställningar gjorts och signaler om att Vallonbygden kommer få svårt att klara sig inom tilldelad ersättning. Vakanser av tjänster har lett till att kostnaderna för personal är lägre.

Verksamhetsövergången från Vallonbygden till kommunen kommer att innebära ytterligare kostnader vilka ryms i prognosen. Bland annat kan nämnas nya lokaler samt inredning, personalrekryteringar och fastighetsdatasystem. Höstens beräknade kostnader har räknats ner jämfört med föregående prognos.

Bygg- och miljöenheten

Prognosen för helåret visar på ett nollresultat. Osäkerhet finns gällande intäkter för prövning, tillsyn och sanktionsavgifter där det är svårt att förutsäga antal och typ av ärenden.

Prognosantagande

Ekonomi för den interna serviceavdelningen bestående av lokalvård, måltidsservice, transporter, vaktmästeri samt post förutsätter att de prognostiserade volymerna från sektorerna stämmer.

Prognosen bygger på att föreslagna transportpriser fastställs.

Förslag till åtgärder vid avvikelse

Ett uppdrag har givits till Ekonomi- och styrningsavdelningen att utveckla process och metod för exploateringsbudgetar.

Fortsatt besparingsarbete samt prövning av gamla och nya ambitioner vilket redovisas i det möte som är inplanerat med politiken den 30 september inför budget 2020.

Sektor social omsorg

Verksamhet	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Intäkter	0	-395	0 %	-16 387	-21 490	0	0
Kostnader	17 725	11 233	63 %	10 148	18 723	18 034	-309
Sektorsledning SO	17 725	10 838	61 %	-6 239	-2 767	18 034	-309
Intäkter	-7 158	-4 683	65 %	-1 275	-7 279	-6 954	-204
Kostnader	43 205	28 376	66 %	16 419	44 899	43 352	-147
IFO	36 047	23 693	66 %	15 144	37 620	36 398	-351
Intäkter	-2 227	-2 043	92 %	-132	-531	-3 127	900
Kostnader	28 836	20 870	72 %	19 535	28 806	32 036	-3 200
IFO Försörjningsstöd	26 609	18 827	71 %	19 403	28 274	28 909	-2 300
Intäkter	-300	-165	55 %	-209	-455	-279	-21
Kostnader	4 300	3 714	86 %	1 683	6 828	6 279	-1 979
Placeringar vuxna	4 000	3 549	89 %	1 475	6 373	6 000	-2 000
Intäkter	-1 524	-1 023	67 %	-807	-2 059	-1 380	-144
Kostnader	36 624	22 268	61 %	20 054	40 476	32 546	4 078
Placeringar BoU	35 100	21 245	61 %	19 247	38 418	31 166	3 934
Intäkter	-894	-652	73 %	-260	-833	-968	74
Kostnader	10 507	14 029	134 %	4 626	24 665	21 707	-11 200
Köpta platser LSS/SoL	9 613	13 378	139 %	4 366	23 832	20 739	-11 126
Intäkter	-5 893	-4 288	73 %	-4 214	-6 533	-5 893	0
Kostnader	65 289	47 594	73 %	42 842	66 912	70 028	-4 739
Boende samt boendestöd LSS/SoL	59 396	43 306	73 %	38 629	60 378	64 135	-4 739
Intäkter	-1 436	-888	62 %	-1 153	-1 700	-1 436	0
Kostnader	12 539	7 811	62 %	9 132	19 987	12 539	0
Daglig verksamhet LSS/SoL	11 103	6 922	62 %	7 978	18 287	11 103	0
Intäkter	-27 108	-18 180	67 %	-17 345	-26 695	-27 017	-91
Kostnader	43 948	31 047	71 %	9 831	38 149	46 244	-2 296
Personlig assistans LSS/SFB	16 840	12 867	76 %	-7 514	11 454	19 227	-2 387
Intäkter	-89	-73	82 %	-65	-121	-84	-5
Kostnader	8 246	6 198	75 %	3 516	6 539	9 218	-972
Övriga insatser LSS/SoL	8 157	6 126	75 %	3 451	6 418	9 134	-977
Intäkter	-5 134	-17 126	334 %	-19 361	-29 371	-5 134	0
Kostnader	10 751	20 774	193 %	22 662	34 894	10 351	400
Arbetsmarknadsenheten	5 617	3 648	65 %	3 301	5 522	5 217	400
Intäkter	-7 077	-5 048	71 %	-181	-281	-6 424	-653
Kostnader	7 082	5 165	73 %	8 492	11 500	6 429	653
Ensamkommande BoU	5	117	2349 %	8 311	11 220	5	0
Total	230 212	164 517	71 %	107 553	245 031	250 067	-19 855

Kolumnen Ack utfall fg år är på grund av organisationsförändringar inte jämförbar med Ack utfall för innevarande år.

Prognosförändring

Sedan månadsrapporten i maj har prognosen försämrats med 3,3 mkr. Det är främst kommunens boenden samt boendestöd enligt LSS och SoL som har ett ökat underskott med 2,9 mkr samt att försörjningsstödet underskott har ökat med 1,8 mkr. Positivt är att placeringar barn och unga istället förbättrat sitt resultat med ytterligare 1,2 mkr.

Kommentarer till prognosen

Köpta platser för placering med stöd av Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL) visar ett stort underskott. Detta beror på att dessa placeringar är väsentligt dyrare än de platser som kommunen bedriver. Stor del av dessa kostnader kommer att kvarstå fram tills att kommunen har byggt ytterligare ett LSS-boende.

Placeringar av vuxna beräknas kosta 6 mkr, vilket är i paritet med föregående års resultat. Mellan 2017 och 2018 minskade kostnaden med cirka 4 mkr, vilket var ett resultat av verksamhetens ökade arbete med till exempel egen utslussning i Finspång. Ytterligare minskning av dessa kostnader kommer troligtvis inte kunna ske. Cirka 70 procent består av missbruksvård och resterande beror främst på placering av individer i behov av skydd.

Kostnaderna för placeringar barn och unga fortsätter att minska. Föregående år minskade kostnaderna med 7,2 mkr och för 2019 beräknas minskningen bli ytterligare 7,3 mkr och lämna ett överskott med 4 mkr. Resultatet är en följd av stora förändringar inom kommunens organisation för individ- och familjeomsorg. Ett mer nära ledarskap har införts och fler handläggare har anställts istället för att hyra in konsulter. En satsning att förstärka antalet barn- och ungdomshandläggare samt behandlare har kunnat fortgå även detta år, då vi mottagit tillfälliga statsbidrag för detta.

För kommunens egna boenden enligt LSS och SoL samt boendestöd enligt SoL, beräknas underskottet öka ytterligare. Svårigheter finns med en effektiv bemanning och att få tag i timvikarier i tillräcklig omfattning, vilket medför höga kostnader för övertid samt fyllnadstid. Totalt ser övertidskostnaderna ut att bli knappt 4 mkr för helåret. På kommunens boenden har antalet brukare ökat samt att flera brukare har fått ett sämre mående och därmed större omvårdnadsbehov. Antalet personer med insatsen med boendestöd ser ut att fortsätta öka.

Kommunens korttidsboende har fått många nya ärenden under året och har behövt bemanna verksamheten dagtid då några individer bott där i avvaktan på att deras beslut om bostad med särskild service verkställs.

Nettokostnaden för den personliga assistansen är prognostiserad till 19,2 mkr, vilket är cirka 0,6 mkr lägre än föregående år. Av dessa är 11,6 mkr kostnader till Försäkringskassan för de grundläggande tjugo första timmarna, 0,7 mkr är kostnader för sjuklöner till de privata utförarna och 1,3 mkr är kostnader för personlig assistans enligt LSS. De 5,6 mkr som återstår av nettokostnaden är en följd av att schablonersättningen inte räcker till för att täcka den kommunala lönekostnaden som innefattar bland annat förkortad arbetstid, rätten till heltid, chefer samt administration. De egna sjuklönekostnader är också något som inte täcks av ersättningen samt att kostnaden för väntetid endast ersätts med en fjärdedel av en hel timersättning.

Försörjningsstödet ökar. Detta beror dels på att det har tillkommit flera nya ärenden sedan månadsrapporten i maj som inte är relaterade till projektet "extratjänster" samt att en del av de individer som idag ingår i projektet "extratjänster" kommer att återgå till försörjningsstöd under resterande del av året.

Individ- och familjeomsorgens prognostiserade underskott beror på att sektorn inte har kunnat finna en billigare alternativ lokal för vårt jourboende. Nuvarande lokal på Hyttvägen kostar 0,6 mkr per år. Färdtjänstkostnader för sektor social omsorg gör ett fortsatt ökat underskott och kostar 0,9 mkr.

Prognosantagande

Sektorledningen har 0,3 mkr i buffert för tillkommande kostnader under året.

Prognosen för försörjningsstödet bygger på ett antagande om att ansökan om medel för extratjänster beviljas.

De individer som lämnar projektet extratjänster och inte går vidare till studier eller arbete beräknas kosta 0,5 mkr i försörjningsstöd.

Inom prognosen för placeringar vuxna så ingår en buffert på 0,6 mkr för tillkommande ärenden under året.

Inom prognosen för placeringar av barn och unga så ingår en buffert på 0,5 mkr för tillkommande ärenden under året.

Ensamkommande flyktbarn beräknas göra ett underskott på 0,4 mkr. Det prognostiserade nollresultatet är under förutsättning att vi får ansökan om omställningsmedel beviljad.

Förslag till åtgärder vid avvikelse

Det arbetas aktivt med att kunna skapa möjligheter för hemtagande av externa placeringar, vilka idag är mellan 0,5–3 mkr dyrare än våra egna placeringar på gruppboende. Kommunens boenden är fullbelagda och ett stort behov av utökning med ytterligare minst två LSS-boenden råder.

Inom enheterna för personlig assistans arbetas det i dagsläget med två förbättringsprojekt. Det ena projektet handlar om att minska administrationstiden genom att digitalisera tidskrivningen. Det andra projektet är en bemanningsgrupp för att optimera bemanningen. Syftet med projekten är att minska underskottet samtidigt som sektorn ökar kvaliteten för brukarna.

Under 2019 är förhoppningen att den minskade administrationstiden för tidskrivning ska kunna användas till att se över rätten till förhöjd timersättning för att öka kommunens intäkter.

Sektor social omsorg har nu påbörjat arbetet med bemanningsöversynen som på sikt ska leda till bättre kvalitet, arbetsmiljö samt ekonomi i våra verksamheter. Det arbetas med olika förslag på hur verksamheten kan få ner kostnader för övertid och vikariehantering inom sektorn.

Två gruppboendestäder har stora avvikelser där orsakssamband ännu inte identifierats. Verksamhetschef, enhetschef och ekonom kommer att granska dessa enheter tillsammans för att ta reda på vad som orsakar avvikelsen.

Inom myndighetsutövningen sker en översyn av samtliga biståndsbeslut enligt SoL för att se om möjlighet finns till verkställande enligt LSS, vilket kan bidra till att intäkterna från LSS-utjämnningen kan öka nästkommande år. Samtidigt har det påbörjats ett systematiskt omtag för att följa upp nuvarande beslut samt ej verkställda beslut.

Sektor utbildning

Verksamhet	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Intäkter	-1 778	-1 588	89 %	-3 216	-3 785	-2 278	500
Kostnader	42 025	27 437	65 %	23 946	37 579	43 425	-1 400
Utbildning gemensamt	40 247	25 849	64 %	20 730	33 794	41 147	-900
Intäkter	-40 879	-25 931	63 %	-21 105	-32 720	-39 779	-1 100
Kostnader	293 926	197 615	67 %	189 359	287 829	296 526	-2 600
Grundskola	253 047	171 684	68 %	168 254	255 108	256 747	-3 700
Intäkter	-20 848	-16 367	79 %	-16 751	-23 476	-21 648	800
Kostnader	161 932	108 085	67 %	105 501	164 275	161 732	200
Förskola	141 084	91 718	65 %	88 751	140 800	140 084	1 000
Intäkter	-14 034	-9 100	65 %	-9 291	-21 366	-13 934	-100
Kostnader	110 764	77 408	70 %	75 753	118 382	115 964	-5 200
Gymnasiet	96 730	68 308	71 %	66 462	97 016	102 030	-5 300
Intäkter	-6 130	-3 783	62 %	-6 966	-10 601	-6 230	100
Kostnader	16 751	11 773	70 %	14 827	22 580	17 351	-600
Vuxenutbildning	10 621	7 990	75 %	7 861	11 979	11 121	-500
Total	541 729	365 549	67 %	352 058	538 696	551 129	-9 400

Prognosförändringar: totalprognosen på -9,4 mkr uppvisar en förbättring med 2,7 mkr jämfört med prognosen från maj. I stora drag så visar verksamheternas chefsområden prognosförbättringar på totalt ca 3,5 mkr. Lokalvårdskostnaderna beräknas överstiga budget med 2,5 mkr och kostnaden för externa gymnasieplatser visar en förbättring med 1,4 mkr. Finansieringssidan visar både positiva och negativa förändringar. Statsbidrag från Skolverket + 3,3 mkr och minus för bidrag från Migrationsverket med 3 mkr.

Kommentarer till prognosen

Utbildning gemensamt innehåller sektorledningskontor med avdelningarna ledning och utveckling, administration och planering inklusive sektorns centrala IT-funktion. Dessutom ingår centrala barn- och elevhälsan med språkenheten. Prognosmässigt så visar centrala barn- och elevhälsan överskott med 0,6 mkr till följd av vakanta tjänster. Den centrala It-funktionen visar överskott med 0,3 mkr också till följd av lägre personalkostnader än förväntat. Ledning och utveckling prognosticerar överskott med totalt 0,7 mkr. Utfallet av ett statsbidrag blev bättre än förväntat, +0,5 mkr, och omkostnader för utbildningskontoret visar överskott med 0,2 mkr. Under administration och planering har det förväntade underskottet med 2,5 mkr för lokalvård placerats. Detta kommer i bokslutet att läggas ut till respektive verksamhet, de har inte budgetramar som täcker detta. Lokalvården har tecknat nya avtal och tillämpar en ny prissättningsmodell.

Grundskolans rektorsområden inklusive grundsärskola och fritidshem prognostiserar tillsammans ett underskott på 3,4 mkr, en prognosförbättring med drygt 2 mkr sedan majprognosen. Underskottet består av personalkostnader som inte ryms inom tilldelade budgetramar. Den främsta anledningen är att skolorna upplever problem med att, inom sin budgetram, ordna extra resurser för barn med behov av särskilt stöd.

För två skolor, Viggstorps- och Storängsskolan, har bemanningen sedan några terminer tillbaka ökat för att kunna vidta de åtgärder som varit nödvändiga för att klara lagens krav. Denna satsning har också, till delar, fortsatt på Nyhemsskolan 7-9 som samtidigt brottas med anpassningsproblem till följd av elevminskning och därmed mindre budgetram. Hällestads rektorsområde avsätter stora resurser för ett litet antal elever med väldigt stora behov.

Inom två rektorsområden, med några relativt sett små skolenheter, räcker inte tilldelad normal elevpeng för att klara bemanningen och en budget i balans på respektive enhet.

Grundskolornas prognos visar underskott 1,3 mkr, en ansökan till Migrationsverket om bidrag för extra kostnader med 0,5 mkr för elever med särskilda behov blev avslagen. Antalet elever har fördubblats sedan 2015, idag går 44 elever där. Verksamheten är mycket personalintensiv, personalbudgeten överskrids nu med 0,8 mkr.

Grundskolan gemensamt med bland annat skolskjutsar och interkommunala kostnader och fritidshemsavgifter uppvisar så här långt inga budgetavvikelse. Utfallet för statsbidrag förväntas överstiga budget med 1,7 mkr. När det gäller bidrag från Migrationsverket så gäller det motsatta, förväntat underskott 2,0 mkr. Antalet elever med asylstatus är lägre än förväntat. Skolorna, framför allt Storängsskolan och Grosvadsskolan har trots detta en relativt stor mängd elever med annat modersmål som kräver extra resurser, bland annat i form av studiehandledning på andra språk.

Förskolornas sex chefsområden visar sammantaget en prognos på +0,2 mkr. Av kommunens satsning på 6,5 mkr till sektor utbildning i budgeten för 2019 har sektorn valt att lägga 5,2 mkr på förskolan, detta efter en följd av år med budgetunderskott. Nu är bemanning och övriga kostnader väl anpassade till givna budgetramar men utrymmet för extra stöd till barn med stora behov, för läromedel samt förbrukningsvaror är begränsat. Över- och underskott varierar mellan områdena, detta utifrån fysiska förutsättningar som till exempel storlek på förskolor och antalet barn med behov av särskilda resurser. Chefsområdena tillämpar ett system med fasta vikarier, så kallade löpare, på respektive område. Detta är framgångsrikt både vad beträffar verksamhetsnytta och ekonomi. Ett önskemål om pedagogiska måltider finns i verksamheten, detta är just nu inte uppfyllt.

Prognosen för chefsområdena har tagit höjd för utbetalning av ackumulerade övertidsersättningar till dagbarnvårdare som slutat, 0,3 mkr. En overheadkostnad för nyttjande av bemanningscentralen är också inräknad med 0,6 mkr. Förskolornas nyttjande var lågt beräknat redan vid årets ingång och har blivit ännu lägre.

Förskolan gemensamt med bland annat interkommunala kostnader och förskoleavgifter uppvisar så här långt inga budgetavvikelse. När det gäller statsbidrag så förväntas ett överskott med 0,8 mkr för bidraget för mindre barngrupper i förskolan.

Budgeten för omsorg på obekväma tider på Högklint är 2,0 mkr, vilket är den ram som sektorn blivit tilldelad för detta. Verksamheten kom igång under hösten 2018 och omfattning har så här långt varit relativt liten. De ekonomiska konsekvenserna för helåret är svåra att beräkna eftersom verksamhetsvolymen är svårbedömd. Det finns relativt stora fasta kostnader men en stor ökning av volym skulle medföra en betydande ökning av rörliga personalkostnader. Just nu lämnas en nollprognos.

Gymnasieverksamheten totalt sett prognostiserar ett underskott med 5,3 mkr, en förbättring med 0,7 mkr sedan prognosen i maj.

Bergska gymnasiet bildningen, med nationella program visar en prognos på -4,5 mkr, majprognosen visade -4,0 mkr. Verksamheten erhåller en intern elevpeng per elev på respektive program. Elevpengen rimmar med de programpriser som finns i samverkansområdet. Problemet är att klara ekonomin med nuvarande elevvolym och det utbud av program och inriktningar som skolan har. Antalet elever förväntades öka till hösttermin, så blev det men ökningen blev inte så stor. Just nu går 260 elever på skolan. Undervisningsgrupperna blir små och undervisningskostnaden hög per elev, detta gäller även för övriga fasta omkostnader som verksamheten har. Nu konstaterades dessutom att kostnaden för skolmåltider från den externa leverantören blivit oväntat hög, den överstiger budget med 0,5 mkr, Enheten har fått i uppdrag att utreda detta.

Bergska gymnasiet Bergska skolan med introduktionsprogram (IM) och gymnasiesärskola prognostiserar ett underskott med 3,5 mkr, i förra prognosen var underskottet 3,8 mkr. Verksamheten erhåller en internt bestämd elevpeng per elev på IM och en beräknad ram för gymnasiesärskolan. Antalet elever på IM minskade under 2018 och prognosen är fortsatt minskning under 2019, detta i sig är positivt. När det gäller gymnasiesärskolan så har antalet elever ökat mer än förväntat mellan vår- och hösttermin, just nu är 16 elever inskrivna och ytterligare två elever kan tillkomma. Några utav

dessa elever behöver extra mycket stöd i form av personalresurser. En förstärkning av budgeten förs över från extern gymnasiebudget eftersom elever tidigare gått hos externa anordnare. Båda verksamhetsdelarna är mycket personalintensiva. Under 2018 genomfördes en betydande anpassning av bemanningen och denna fortsätter under 2019. Trots detta finns problem att klara budgeten utifrån given finansiering. En förklaring till problemen är de förhållandevis höga kostnaderna för lokaler, de är nyrenoverade med högt kvadratmeterpris. Lokalkostnaden per elev blir hög, ungefär 30 tkr per år. Det utgör drygt 17 procent av budgeterad kostnad för hela verksamheten.

Gymnasiet externt visade under 2018 en ökning med 32 elever från vårterminen till höstterminen, inklusive en ökning av elever på specialskolor med tre elever. Elevantalet ökar med ytterligare 16 elever inför denna höst, just nu går 464 elever hos externa anordnare. En väsentlig ökning av budgeten gjordes inför verksamhetsåret för att ta höjd för detta, den omfattar nu cirka 58 mkr för elevavgifter till andra kommuner och friskolor. Kommunen har fattat beslut om ökat ersättningsbelopp för Industriprogrammet, detta var inte känt i budgetprocessen. Den totala kostnadsökningen för detta blev 1,1 mkr för 2019. Sektorn prognostiserade i maj ett underskott på 1,4 mkr. Nu är intagningen för höstterminen relativt säker och prognosen visar att kostnaderna ryms inom budgetramen trots prishöjningen för industriprogrammet. En bidragande orsak är att kostnaden för elever i specialskolor blir 1,0 mkr lägre under höstterminen. En betydande förklaring är att elever nu flyttat över till gymnasiesärskola i vår egen verksamhet.

I den interna potten för elevpeng för gymnasieverksamheten lades en reserv på 3,2 mkr. Denna kommer från ramtilldelningen för gymnasiesärskolan som enligt sektorns bedömning var för stor i förhållande till antalet elever. Det fanns osäkerheter när det gäller antalet elever på gymnasiesärskolan till höstterminen och om resurser för någon/några av dessa elever kunde hämtas hem via minskade kostnader i den externa gymnasiebudgeten. Just nu ligger reserven dock kvar och prognosen visar överskott med 3,2 mkr som får balansera delar av underskott i den övriga gymnasieverksamheten. Överskottet reduceras med 0,5 mkr till följd av lägre utfall än förväntat för bidrag från Migrationsverket.

Vuxenutbildningens prognos är ett underskott på 0,5 mkr. Personalkostnaderna förväntas överstiga budget med 0,6 mkr. Kostnader för läromedel visar underskott med 0,1 mkr. För försäljning av utbildning till andra kommuner är prognosen ett överskott med 0,1 mkr. Återbetalning av ett statsbidrag för undersköterskeutbildning 2018 medför ett underskott på 0,2 mkr. Antalet beviljade platser hade inte utnyttjats fullt ut på grund av avhopp under utbildningstiden. Pengar för denna återbetalning hade inte reserverats i bokslutet 2018. Statsbidragen för yrkesutbildningar innevarande år förväntas överstiga budget med 0,3 mkr.

Prognosantaganden

I sektorn centralt finns inga former av buffertar som kan användas till oförutsedda händelser eller upplösas för att förbättra resultatet. Undantaget är den del av ramtilldelningen av gymnasiesärskolan som lagts i elevpengspotten för gymnasiet, se resonemang ovan.

Prognoserna förutsätter att planerade och sökta statsbidrag erhålls och att redovisningar av genomförda insatser via statsbidrag godkänns. Under pågående verksamhetsår kan, med kort varsel, nya bidragsmöjligheter dyka upp. Ett specifikt problem är att redovisningen till skolverket, nära nog alltid, ligger året efter genomförandet. Först då ges besked om godkännande eller inte, detta ställer till problem i prognoser och bokslutsarbete.

Ett antal chefsområden inom grundskolan och gymnasiet gick in i verksamhetsåret med underbalans i budget. Dessa underbalanser har redovisats som underskott i tidigare prognoser. Beträffande omsorg på obekväma tider, se resonemang ovan.

Det råder en viss osäkerhet när det gäller möjligheterna till ersättning från Migrationsverket för elever på gymnasiet. Problemet är antalet elever och att veta vilken status eleverna har beroende på ålder, om de har fått permanent uppehållstillstånd eller om de hanteras under den nya gymnasielagen. Ersättningarna utgör en viktig del av finansieringen av gymnasieverksamheten framför allt inom

Introduktionsprogram (IM). Budgeten för 2019 är intäkter på 6,1 mkr. En viss reservation angående prognoserna för detta måste lämnas. Problemet finns också delvis beträffande grundskolans elever och möjligheten att få bidrag från Migrationsverket. Det är svårt att beräkna inflödet av elever, deras status samt hur stor del av året de finns i vår verksamhet. Kommunen har också fått avslag på ansökningar om extra resurser för elever med stora behov, liknande ansökningar har tidigare beviljats.

Åtgärder för budget i balans

I sektorns budgetfördelningsarbete, som utgick ifrån förväntade verksamhetsvolym och med uppräknad normal prisutveckling, så uppstod problem att rymmas inom tilldelad budgetram och förväntade intäkter. Med anledning av detta så lades ett generellt spararbete på alla verksamhetsdelar på 1,8 procent för att komma närmare en budget i balans. Bedömningen som därefter gjordes var att verksamheterna inte kunde ansträngas ytterligare utan att kvalitén blev lidande. Resultatet blev i ett antal fall underbalanserade budgetar vid årets början.

Sektorn jobbar med ett uppdrag till varje chefsområde som innebär en kontinuerlig översyn av organisation och bemanning i varje läge, detsamma gäller alla former av omkostnader. Detta för att, om möjligt, komma till rätta med de underskott som finns. Hittills under året har det inom sektorn inte fattas några beslut om konkreta spararbete av större omfattning såsom neddragning av delar av verksamheten, anställningsstopp eller köpstopp. Sektorledningen har på uppdrag av den politiska ledningen startat ett arbete med att ta fram förslag till åtgärder för budget i balans på tre års sikt. Arbetet ska vara klart under denna höst.

Grundskolans rektorsområden visar nu prognoser som är bättre än de underbalanserade hade i början av året, det tyder på att de gjort åtgärder för att komma i bättre ekonomisk balans. Förskolans chefsområden har haft framgång i sitt vikarieupplägg. Se resonemang ovan.

Sektor vård och omsorg

Avdelning/enhet	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Kostnader	0	25	0 %	0	0	0	0
Social omsorg	0	25	0 %	0	0	0	0
Intäkter	0	-5	0 %	0	0	0	0
Kostnader	17 892	9 910	55 %	8 821	17 536	15 341	2 551
Myndighetskontoret	17 892	9 905	55 %	8 821	17 536	15 341	2 551
Intäkter	-93	-123	132 %	-1 395	-2 102	-1 442	1 349
Kostnader	31 897	23 966	75 %	22 731	34 554	35 621	-3 724
Hälso- och sjukvårdsorg	31 804	23 843	75 %	21 337	32 452	34 180	-2 376
Intäkter	-63 851	-49 573	78 %	-43 079	-64 886	-73 721	9 870
Kostnader	145 642	110 958	76 %	97 128	147 391	167 560	-21 918
Hemtjänst	81 791	61 385	75 %	54 049	82 505	93 839	-12 048
Intäkter	-2 586	-1 695	66 %	-3 334	-5 253	-2 560	-26
Kostnader	177 841	124 984	70 %	120 406	181 187	186 151	-8 310
Särskilt boende	175 255	123 289	70 %	117 072	175 934	183 591	-8 336
Intäkter	-38 328	-27 178	71 %	-27 918	-40 162	-40 222	1 894
Kostnader	23 282	15 018	65 %	17 461	24 073	22 508	774
Vård och omsorg centralt	-15 046	-12 160	81 %	-10 457	-16 089	-17 714	2 668
Total	291 696	206 286	71 %	190 821	292 339	309 236	-17 540

Vård och omsorg visar ett underskott på 17,5 mkr.

Prognosförändring

Sektorn visar ett ökat underskott jämfört med föregående prognos med 12,9 Mkr. Under 2019 beräknas hemtjänsten öka med cirka 17 000 timmar jämfört med 2018. Detta beror på ökad volym av biståndsbedömd hemtjänst, delegerade hemsjukvårdsinsatser samt tid för att hantera matdistributionen. I tidigare prognoser har sektorn tagit hänsyn till en viss ökad volym avseende intäkter hos hemtjänstenheterna men inte till den ökade kostnaden som belastar hemtjänst centralt.

Inför 2019 minskade det riktade statsbidraget på 5 mkr för ökad bemanning inom äldreomsorgen och därutöver fanns ett besparingskrav. Enheterna har inte lyckats anpassa sina organisationer utifrån minskad budget 2019.

Under sommaren beslutade regeringen om ett nytt statsbidrag till bemanning denna gång på 1,3 mkr dessa medel har rekviderats under augusti månad 2019 och tillförts Hälso- och sjukvårdsorganisationen.

Vård och omsorg centralt

För att öka möjligheten till ett nära ledarskap och skapa hanterbara chefsområden valde att skapa ytterligare ett chefsled. Två strategitjänster har omvandlats till verksamhetschefstjänster och en verksamhetschef har nyrekryterats. På enhetschefsnivå har gruppen utökats med två enhetschefer. Utökningen ansågs nödvändig för att möta det ökade behovet av omsorgsinsatser men innebär en ökad kostnad för sektorn.

Vård och omsorg centralt visar ett överskott på 2,7 mkr. Överskottet beror främst på en positiv avvikelse gällande äldreomsorgsavgifter som beror på den ökade brukarvolymen samt en positiv avvikelse gällande lägre personalkostnader än beräknat.

Hälso- och sjukvårdsorganisationen

Hälso- och sjukvård centralt visar ett överskott på 0,7 mkr. Förändringen gentemot vårens prognoser beror på det nya statsbidraget.

HS-organisationen visar ett underskott på 3,1 mkr. Underskottet beror på ökade lönekostnader.

Hemtjänst

Hemtjänsttimmarna ökar med cirka 17 000 timmar vilket leder till dyrare verksamhet. Hemtjänst centralt beräknas få en ökad kostnad till följd av de ökade volymerna som motsvarar 9 mkr.

Volymökningen innebär en ökad personalkostnad och högre vikarieomfattning. De ersättningsnivåer som hemtjänsten får motsvarar inte de kostnader som enheterna har varför merparten av enheterna genererar underskott. Hemtjänstenhetererna upplever att det är svårt att anpassa personalschemat till de snabba volymförändringarna som sker. Ökade kostnader på grund av hög sjukfrånvaro är ytterligare en orsak till ökade kostnader.

Särskilt boende

Ett ökat antal äldre med stora omsorgsbehov har inneburit fullbelagda boenden och beslut om särskilt boende har inte kunnat verkställas inom lagstadgade tre månader. För att minska den akuta platsbristen som råder inom kommunens särskilda boenden har Betarens vårdboende och Storängsgården ändrat användningsområde för några rum till tillfälliga lägenheter. De utökade platserna beräknas kosta 0,4 mkr i personal- och materialkostnader utöver budget.

I syfte att korta tiden för slutenvård skrivs äldre såväl som unga multisjuka med stora omvårdnadsbehov ut tidigare för omhändertagande inom kommunens äldreomsorg. Sju personer under 65 år har vårdats på Sergelsgården under kortare och längre tid, i vissa fall över ett år. Ett specialärende på Sergelsgården har krävt extra bemanning dygnet runt. Individärendet har medfört en utökad kostnad på cirka 0,6 mkr för omvårdnadspersonal och hälso- och sjukvårdspersonal.

Ovanstående beskrivning av allt fler multisjuka med stora medicinska insatser och stora omvårdnadsbehov återfinns inom samtliga områden i sektorn.

Storängsgården visar ett underskott 4,6 mkr vilket främst beror på höga personalkostnader. Orsakerna bakom de höga personalkostnaderna är hög sjukfrånvaro och svårigheter att få logistiken inom boendet att fungera vilket försvårar samordning av personalresurser.

Samtliga boendeenheter förutom Berggården har en för hög bemanning utifrån resursfördelningsmodellen som sektorn tillämpar.

Prognosantaganden

Sektorn har tidigare haft en buffert centralt för att kunna täcka upp oväntade kostnader och ökade volymer. På grund av besparingskravet på 9 mkr fanns inte utrymme för en sådan buffert.

Sedan 2015 har sektorn mottagit statsbidrag om 5 mkr per år för ökad bemanning. Statsbidragen har gjort det möjligt för enheterna att öka sin grundbemanning och varit ett välkommet bidrag. När statsbidraget uteblev inför 2019 behövde enheterna som tidigare kunnat ha en ökad bemanning anpassa sin bemanning till den budget som tilldelats. Anpassningsbehoven inför budget 2019 har inte uppfattats på enhetsnivå vilket gjort att enheterna fortsatt haft för hög bemanning gentemot tilldelad budget. Vilket är en delförklaring till det totala underskottet.

I myndighetskontorets budget finns flera poster som är svåra att prognostisera såsom till exempel färdtjänst, riksfärdtjänst och bostadsanpassning. I dagsläget ser dessa poster ut att visa ett överskott på 2,1 mkr. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det främst avseende bostadsanpassning kan aktualiseras ärenden som innebär mycket stora kostnader. Det prognosticerade överskottet kan då istället visa ett underskott. I prognosen har sektorn dessutom inte tagit med kostnader för utskrivningsklara patienter då dialog fortfarande förs med regionen kring dessa kostnader.

Det har under lång tid varit svårt att rekrytera hälso- och sjukvårdspersonal och arbetsgrupperna har under senaste åren tidvis gått underbemannade. Detta har medfört hård belastning på de som varit i tjänst, vilket bidragit till långtidssjukskrivningar och bristfällig arbetsmiljö. Då det inte finns vikarier

att tillgå för denna personalkategori behöver all frånvaro täckas upp med tillsvidareanställda medarbetare. Enheten har därför haft behov av ett visst överskott av personal för att säkerställa kvalitet och arbetsmiljö.

Förslag till åtgärder vid avvikelse

I sektorns organisationsöversyn lyftes behovet av att skapa hanterbara chefsområden med ett nära ledarskap med syftet att vara en attraktiv arbetsplats. Förändringen ska bidra till att ge utrymme för digitaliserings- och effektiviseringsarbete. Satsningarna kan komma att ge effekt på längre sikt och ge förutsättning för mer kontroll på den egna enhetens ekonomi men vi kan inte räkna med att se effekt under 2019.

Sektorn har en fortsatt hög vikarieomfattning. En av tre årsarbetare i verksamheterna är en vikarie. Detta har påverkan på arbetsmiljön, sjukfrånvaron, effektiviteten och kontinuiteten. Utifrån detta och projektet översyn av processer inom bemanning skapades ett uppdrag med fokus på rätt grundbemanning som påbörjades under hösten 2018 och kommer att fortsätta under 2019. Uppdraget innebär att alla enheter ska ha uppdaterade bemanningskrav för att säkra att rätt person med rätt kompetens är på rätt plats vid rätt tid. Målet med uppdraget är att vara en attraktiv arbetsplats, minska overtiden, minska sjukfrånvaron samt minska vikarieomfattningen. Vilket bör medföra en ökad effektivitet med minskade kostnader något som är absolut nödvändigt för att möta framtidens utmaningar inom äldreomsorgen. Här har sektorn inte lyckats nå målsättningen och arbetet behöver fortsätta med bättre kontroll och uppföljning utifrån respektive enhets egen ekonomi. Viss del av ökade kostnader som kan härledas till städkostnader på enheterna kan minskas genom att hantera städ internt på enheterna med befintlig omvårdnadspersonal.

Hemtjänstenheter kommer fortsätta arbeta aktivt med effektiv schemaplanering för att minska spilltid. För att möta volymökningar och -minskningar kommer enheterna att arbeta vidare med frågan kring samverkan mellan enheterna.

Sektorn kommer också att initiera en diskussion och ett arbete utifrån socialtjänstlagens begrepp skälig levnadsnivå. Det finns starka skäl att titta på om de förändringar som skett i samhället avseende bland annat digitaliseringen kan bidra till ett förändrat sätt att säkerställa att våra äldre får sina behov tillgodosedda. Myndighetskontorets uppdrag att intensifiera uppföljning av biståndsbeslut kommer att vara ett prioriterat arbete. Vidare förslag på åtgärder för budget i balans, på kort och längre sikt kommer att presenteras till 30 september.

Politisk ledning

Enhet	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Kostnader	3 939	1 945	49 %	1 982	3 267	3 579	360
Kommunfullmäktige	3 939	1 945	49 %	1 982	3 267	3 579	360
Kostnader	1 207	495	41 %	519	769	1 007	200
Revision	1 207	495	41 %	519	769	1 007	200
Intäkter	-1 092	-1 150	105 %	-950	-1 091	-1 318	226
Kostnader	3 523	3 013	86 %	2 821	3 732	3 824	-301
Överförmyndare	2 431	1 864	77 %	1 871	2 641	2 506	-75
Kostnader	128	160	125 %	57	100	228	-100
Bygg- & miljönämnd	128	160	125 %	57	100	228	-100
Intäkter	-513	-516	100 %	-433	-433	-516	3
Kostnader	1 207	1 150	95 %	361	1 332	1 210	-3
Valnämnd	694	635	91 %	-72	900	694	0
Kostnader	5 766	3 764	65 %	3 141	6 695	6 066	-300
Kommunstyrelsen inkl KS medel för oförutsedda behov	5 766	3 764	65 %	3 141	6 695	6 066	-300
Total	14 165	8 861	63%	7 496	14 373	14 080	85

KS medel för oförutsedda behov	
Budget	700
Beslut:	
Täckningskollen - licensavgift	-40
Seniorgalan	-20
Hireskostnad DHR	-10
Böcker invigning biblioteket	-29
Norrköpings nämndemannaförening	-3
Länsöverskridande linjetrafik	-250
Summa beslut:	-352
Kvar av budget	348

Kommentar till prognosen

Under året utgår ekonomiskt omställningsstöd samt aktiva omställningsinsatser till förtroendevalda som avslutat sina uppdrag, vilket påverkar Kommunstyrelsens resultat.

Kommunfullmäktige har avsatt medel för investering i nytt högtalar- och röstningssystem. Förseningar av projektet medför nya drift- och kapitalkostnader först nästa år.

Liksom tidigare år hanterar överförmyndarens verksamhet godmanskapet för ensamkommande barn och ungdomar. Överförmyndaren har fått sex nya ärenden gällande EKB från augusti vilket medför kostnadsökningar från och med hösten.

Kommungemensamma kostnader

	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i %	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
			av Budget				
Lönepott	7 978	0	0 %	0	0	4 178	3 800
Lokalpool	1 324	1 367	103 %	1 609	1 959	2 409	-1 085
Centrala medel omplacering o rehab.	369	37	10 %	2	184	369	0
Samordningsförbundet	600	339	56 %	362	542	509	91
Landsbygdsutveckling	317	178	56 %	178	267	267	50
Mellanskillnad CNG	0	0	0 %	0	900	0	0
Ledarutvecklingsinsatser	264	137	52 %	234	273	264	0
Partsgemensam kompetensutveckling	175	57	32 %	57	140	175	0
Kompetensutvecklingsmedel	317	145	46 %	198	343	317	0
Utvecklings- och omställningspott	2 770	0	0 %	0	0	2 770	0
Projektmiljon gymnasieskolor	1 000	0	0 %	0	0	1 000	0
Medlemskap CKS	375	0	0 %	185	369	375	0
Upplösning fonderade flyktingmedel	-13 339	-8 893	67 %	-9 333	-14 000	-13 339	0
Personalsociala åtgärder	300	218	73 %	325	325	219	81
Kulturyta Rejmyre	200	133	67 %	133	200	200	0
Sjuk-frisktjänst	0	0	0 %	340	592	0	0
Medarbetarenkät, Helix mm	529	100	19 %	185	238	503	26
Internränta nya investeringar	5 298	0	0 %	0	0	798	4 500
Avskrivningar nya investeringar	4 208	0	0 %	0	0	2 008	2 200
Vägföreningar	500	0	0 %	0	0	500	0
E-handel	150	0	0 %	0	0	150	0
Lönekartläggning	70	0	0 %	0	0	0	70
Digitalisering	1 867	0	0 %	0	0	0	1 867
Avgiftssänkning Kulturskolan	70	0	0 %	0	0	0	70
Öppen förskola	1 000	0	0 %	0	0	0	1 000
Tjänster plan och bygglov	800	0	0 %	0	0	800	0
Total	17 141	-6 182	-36%	-5 525	-7 668	4 472	12 670

Kommentar till prognosen

Inom kommungemensamma kostnader och intäkter har kommunen samlat en del av de gemensamma poster som inte kan kopplas till en enskild sektor. Här finns budget för nya avskrivningar kopplat till investeringsbudgeten, utvecklingsmedel, och kommunens lokalpool. Även medel till samordningsförbundet och andra projekt såsom landsbygdsutveckling och ledarskapsutveckling återfinns här.

Prognosförändring

Prognosen för lokalpoolen inkluderar från och med tertial 2 en kostnad för tomställda lokalytor på bildningen under juni-december.

En genomgång och uppskattning har gjorts av vilka investeringsprojekt som kommer hinna att avslutas under året och som kommer att generera nya avskrivningar och internränta. Utgångspunkt har varit sektorernas rapporteringar av investeringarna till tertial 2. Prognosen innebär en prognosförbättring med 1,5 mkr jämfört med majuppföljningen. Flera projekt kommer inte att hinna avslutas och slutredovisas under året, vilket medför förskjutning av kostnaderna till kommande år.

Prognosen för kommunens digitaliseringsmedel baseras på hittills fattade beslut.

Nettoeffekten av löneöversyn 2019 visar ett överskott med 3,8 mkr. Prognosen inkluderar även en uppskattad kostnad för vårdförbundet vars avtal kvarstår att slutföra.

Kommentarer till prognosen i övrigt

Sektor utbildningen fortsätter att utreda uppstart av öppen förskola. Prognosen är att verksamheten startar först nästa år.

Prognosantaganden

Prognosen för utvecklings- och omställningspotten förutsätter att alla medel förbrukas under året.

Utvecklings- och omställningspott	
Budget i tkr	3 950
Ramjusteringar:	
Locker Room Talk	-140 <i>till sektor utbildning</i>
Platsutveckling Rejmyre	-300 <i>till ledningsstaben</i>
Marknadsföring O-ringen	-300 <i>till ledningsstaben</i>
Flyttkostnader Finspångs bibliotek	-385 <i>till ledningsstaben</i>
Certifiering Bergska skolan	-55 <i>till sektor utbildning</i>
Summa beslut:	-1 180
Kvar att förbruka:	2 770

Finansenheten

	Årsbudget	Ack Utfall	Ack Utfall i % av Budget	Ack Utfall fg år	Bokslut fg år	Prognos	Avvikelse
Intäkter	-1 321 466	-884 639	67 %	-856 228	-1 283 997	-1 326 097	4 631
Kostnader	0	0	0 %	0	0	0	0
Skatter o statsbidrag	-1 321 466	-884 639	67 %	-856 228	-1 283 997	-1 326 097	4 631
Intäkter	-23 097	-15 591	68 %	-23 450	-35 014	-21 590	-1 507
Kostnader	3 202	2 139	67 %	1 870	2 987	3 203	-1
Finansiella kost o intäkter	-19 895	-13 452	68 %	-21 580	-32 027	-18 387	-1 508
Intäkter	-462	-286	62 %	-5 070	-5 327	-522	60
Kostnader	562	1 432	255 %	973	6 460	2 019	-1 457
Övr kommundemensamma	100	1 145	1145 %	-4 097	1 133	1 497	-1 397
Intäkter	-704	-2 942	464 %	-4 917	-9 235	-848	144
Kostnader	108	201	881 %	60	684	108	0
Pensionsmedelsportfölj	-596	-2 741	389 %	-4 857	-8 551	-740	144
Intäkter	-21 107	-12 839	61 %	-12 902	-19 319	-19 222	-1 885
Kostnader	26 612	12 580	47 %	13 545	20 023	18 866	7 746
Internbanken	5 505	-258	-5 %	643	704	-356	5 861
Intäkter	-387	-451	116 %	-11 969	-12 435	-451	64
Kostnader	0	64	0 %	92	208	64	-64
Stb Migrationsverket	-387	-387	100 %	-11 877	-12 227	-387	0
Intäkter	-274 158	-186 300	68 %	-179 353	-268 391	-278 158	4 000
Kostnader	224 785	152 978	68 %	147 562	220 747	228 685	-3 900
PO o arbgiv avg	-49 373	-33 321	67 %	-31 791	-47 644	-49 473	100
Kostnader	86 172	58 064	67 %	59 370	87 251	86 172	0
Pensioner o löneskatt	86 172	58 064	67 %	59 370	87 251	86 172	0
Total	-1 299 940	-875 589	67%	-870 416	-1 295 358	-1 307 771	7 831

Kommentar till prognosen

Prognosförändring

Den skatteprognos som Sveriges kommuner och landsting (SKL)s lämnade i augusti visar på ökade skatteintäkter med 3 mkr jämfört med uppföljningen i maj. De preliminära slutavräkningarna för 2018 och 2019 års skatteintäkter är nu mer positiva som följd av ökat skatteunderlag.

Flera av kommunens pågående investeringsprojekt kommer inte att hinna slutföras under året eller påverkar endast resultatet under del av året. Tidpunkten för när investeringarna slutredovisas påverkar de interna ränteintäkterna på finansenheten och är en osäkerhetsfaktor varje år. Prognosen per tertial 2 visar en prognosförsämring med 1 mkr jämfört med uppföljningen i maj.

Kommentarer till prognosen

Genomsnittlig lånekostnad för kommunens upptagna lån är lägre än budgeterat då flera lån har omsatts till en lägre ränta än tidigare. Kommunens ränteintäkter för vidareutlåning i internbanken blir samtidigt lägre som följd av att debiteringen baseras på genomsnittlig ränta och ett påslag.

Övriga kommundemensamma kostnader och intäkter inkluderar kostnader avseende förgävesprojekteringar för parkering Lillsjöbacken och nytt LSS-boende. Här återfinns även lönekostnader för avgående kommundirektör.

Prognosantaganden

Från och med 2019 värderas finansiella omsättningstillgångar (kommunens pensionsplaceringar) till verkligt värde istället för anskaffningsvärde. Under året ska realiserade vinster och förluster redovisas som finansiell intäkt och kostnad och påverka resultatet. Då osäkerheten är stor för hur marknadsvärdena ser ut på bokslutsdagen är prognosen vid tertiäl 2 försiktig vad gäller eventuella realiserade reavinster eller förluster men kan komma att påverka resultatet för 2019.

Kommunens prognos för årets pensionskostnader är försiktigt prognostiserad då tidigare prognoser från KPA har varierat under åren och medfört stor variation i prognos kontra slutligt utfall.

Finspångs kommun ska ha en hållbar ekonomisk utveckling

Varning

Bedömningen är att det finns risk för att kommunen inte når målen för att bedriva en hållbar ekonomisk utveckling. Orsaken är bristande effektivitet gällande kommunens inköp, utnyttjande av lokaler samt svårigheter att lägga en bemanning utifrån tilldelade resurser.

I Agenda 2030 där ekonomisk hållbarhet finns med som en av de tre fundamenten, de andra två är social och miljömässig hållbarhet, definieras ekonomisk hållbarhet något annorlunda än vad vi tidigare gjort. Ekonomisk hållbarhet har oftast likställts med ekonomisk tillväxt, vilken anses vara hållbar så länge den totala mängden kapital ökar. I den nya definitionen förstås ekonomisk hållbarhet som en ekonomisk utveckling som inte medför negativa konsekvenser för den miljömässiga eller sociala hållbarheten. En ökning av ekonomiskt kapital får alltså inte ske på bekostnad av en minskning i naturkapital eller socialt kapital.

Allt arbete som utförs i kommunen och som syftar till att skapa en bra verksamhet av god kvalitet eller att utveckla kommunen som ort bidrar till målet. En god kvalitet innefattar ett effektivt utnyttjande av resurser utan slöseri.

Den största kostnadsposten för kommunen är personalkostnaden. Att personalen mår bra och är på arbetet är en förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling. Kostnaden för sjuksättning har sjunkit med 7,7 procent under årets åtta första månader i jämförelse med samma tid förra året.

Ett problem för kommunen har varit att övertiden ökat. Övertidsuttagen har i förhållande till samma period föregående år minskat utom för de verksamheter som bemanningscentralen hanterar. Kostnaderna för övertid inom bemanningscentralens hantering har ökat med 8 procent.

Övertiden beror till stor del på brist på vikarier, sjukfrånvaro och ökade volymer. Arbetet med bemanningsplanering, schemaläggning och höjd grundbemanning inom vård och omsorg har ännu inte givit någon effekt. Det är bland annat ett tecken på att det är svårt att rekrytera vikarier till bemanningscentralen. Det finns en risk att mycket övertid i förlängningen kan påverka sjukfrånvaron.

Rätt bemanning vid rätt tidpunkt är ännu en faktor som har stor påverkan på kommunens ekonomi. Kunskapen att optimera schemaläggningen kan vara avgörande för om en enhet klarar sitt uppdrag inom given budget eller inte. Under september månad genomförs utbildningsinsatser kring schema och bemanning för att öka kompetensen inom området.

Nästa faktor som har stor påverkan på en hållbar ekonomi är kommunens inköp av varor och tjänster. En ny inköpsorganisation är beslutad och en första utbildning i frågan är genomförd. Syftet med inköpsorganisationen är att tydliggöra roller och att skapa förutsättningar för bättre samordning och planering. Tidplanen för den nya inköpsorganisationen är försenad bland annat på grund av att personalbyte inom inköpsorganisationen.

Det pågår mycket arbete som syftar till effektivare resursutnyttjande. Bland annat översyn av lokalbehov, samverkan mellan skola och socialtjänst, digitalisering inom äldreomsorgen och införande av en inköpsorganisation.

På sektornivå pågår översyn av organisation och arbetssätt på flera håll. Detta beskrivs vidare under respektive mål. Det handlar om att leverera en god kvalitet på verksamheten inom tilldelad budgetram och tar sig bland annat till uttryck i översyn av lokalbehov, samverkan, nära ledarskap, digitalisering och bemanning.

Kommunfullmäktige har beslutat om visionen att bli 30 000 invånare år 2035. Detta kräver en långsiktig planering för boendemöjligheter och utbyggnad av den kommunala servicen. Parallellt med arbetet med en ny översiktsplan pågår kunskapsinsamling kring hur den ekonomiska planeringen ska anpassas. Arbetet med att bygga en egen planeringsmodell med inspiration från andra kommuner och externa aktörer har påbörjats och kommer att fortgå under hösten.

Sektorerna rapporterar på målet först till årsredovisningen.